

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การวิเคราะห์การบริหารการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด

อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ปีการเงิน 2534-2538

FINANCIAL MANAGEMENT ANALYSIS OF
CHOMPOO SAMAKKEE CREDIT UNION COOPERATIVE, LTD.,
SARAPEE DISTRICT, CHIANGMAI PROVINCE,
FISCAL YEAR 1991-1995

โดย

นางกรรณิการ์ พุทธิเมธากุล

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

พ.ศ. 2540

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)
ปริญญา

เศรษฐศาสตร์สหกรณ์

เศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร

สาขาวิชา

ภาควิชา

เรื่อง การวิเคราะห์การบริหารการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด
อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ปีการเงิน 2534-2538
FINANCIAL MANAGEMENT ANALYSIS OF CHOMPOO SAMAKKEE CREDIT
UNION COOPERATIVE, LTD., SARAPEE DISTRICT, CHIANGMAI PROVINCE,
FISCAL YEAR 1991-1995

นามผู้วิจัย นางกรรณิการ์ พุทธิเมธากุล

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุศักดิ์ จันทนพศิริ)

วันที่ 9 เดือน ๑๒ พ.ศ.2540

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ)

วันที่ 9 เดือน ๑๒ พ.ศ.2540

กรรมการ

(อาจารย์วิเชียร วันชัยนาวิน)

วันที่ 9 เดือน ๑๒ พ.ศ.2540

รักษาราชการแทน

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์วิเชียร วันชัยนาวิน)

วันที่ 9 เดือน ๑๒ พ.ศ.2540

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ศาสตราจารย์ ดร.กำพล อดุลวิทย์)

ประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

วันที่ 30 เดือน ๑๒ พ.ศ.2540

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การวิเคราะห์การบริหารการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด
อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ปีการเงิน 2534-2538

ผู้วิจัย : นางกรรณิการ์ พุทธิเมธากุล

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

สาขาวิชาเอก : เศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูศักดิ์ จันทรนพศิริ)

9 / 2540

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ผลการดำเนินงานธุรกิจทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ในปีการเงิน 2534-2538 2) เพื่อวัดประสิทธิภาพในการบริหารการเงิน โดยเทียบค่ากับเกณฑ์มาตรฐานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั่วประเทศและ 3) เพื่อวางแผนทางการเงินล่วงหน้าของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนด้วยกัน คือ ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของสหกรณ์ โดยศึกษาจากข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ รายงานกิจการประจำปี ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐาน ส่วนที่ 3 การจัดทำแผนทางการเงินของสหกรณ์ล่วงหน้าโดยรวบรวมข้อมูลจากผลการดำเนินงานย้อนหลัง 3 ปี รายละเอียดจากงบการเงินต่าง ๆ และสอบถามจากผู้จัดการ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าในช่วงปี2534-2538 สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด มีอัตราการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่เป็นไปในทางที่ก้าวหน้า โดยมีสมาชิก ทุนเรือนหุ้น เงินสำรอง ทุนดำเนินงาน และกำไรสุทธิประจำปี เพิ่มขึ้นทุกปี ส่วนประสิทธิภาพในการบริหารการเงินของสหกรณ์ โดยเฉลี่ย พบว่า สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงิน สามารถชำระหนี้ในระยะสั้นได้สูง มีความสามารถในการก่อหนี้ได้อีก เพราะมีทุนของตนเองสูงกว่าหนี้สิน มีความสามารถที่จะชำระหนี้ระยะยาวได้และสหกรณ์ยังมีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ แต่ความสามารถในการหากำไรของสหกรณ์ยังต่ำกว่ามาตรฐาน เมื่อสรุปในภาพรวมแล้ว จากการวิเคราะห์ทั้ง 4 ด้าน

สหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารการเงินพอใช้ได้ ส่วนการวางแผนทางการเงินล่วงหน้าของสหกรณ์ ปรากฏ สหกรณ์จะมีกำไรสุทธิในปี 2540 จำนวน 858,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.91 ของรายได้ทั้งสิ้นเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 728,091.65 บาท สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 11,343,166.87 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 3,159,695.71 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 38.61 ทุนที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มาจากเงินรับฝากออมทรัพย์ ทุนเรือนหุ้น และเงินกู้ยืม และการใช้เงินทุนส่วนใหญ่ จะใช้ในการชำระหนี้ระยะยาว จ่ายคืนค่าหุ้นและจัดสรรตามข้อบังคับของสหกรณ์ จากการจัดทำแผนทางการเงินล่วงหน้า เพื่อเป็นข้อเสนอแนะให้ทางสหกรณ์ได้จัดทำเพื่อให้มีการวางแผนงบประมาณประจำปีของสหกรณ์ให้ใกล้เคียงกับงบการเงินที่เกิดขึ้นจริงมากยิ่งขึ้น

ABSTRACT

Title : Financial Management Analysis of Chompoo Samakkee Credit Union Cooperative, Ltd., Sarapee District, Chiangmai Province, Fiscal Year 1991-1995

By : Kannika Puttimethakul

Degree : Master of Science (Cooperative Economics)

Major Field : Cooperative Economics

Chairman, Thesis Advisory Board :

Choosak Jantanopiri

(Assistant Professor Choosak Jantanopiri)

9 / June / 1997
.....

The objectives of this research were 1) to study the operational efficiency of financial management of Chompoo Samakkee Credit Union Cooperative, Ltd. during the fiscal year 1991-1995 ; 2) to evaluate efficiency of financial management as compared to the standard of cooperatives throughout the country; and 3) to make financial plans of Chompoo Samakkee Credit Union Cooperative, Ltd. This research was divided into three parts : part one is the general features of the Cooperative, obtained by studying the Cooperative's rules and annual reports on activities and operation ; part two is the results of the analysis of the operation of the Cooperative using financial ratio analysis and comparing with the standard ratio ; the third part is the financial plan of the Cooperative, using the results of the operation in the previous 3 years as well as the budget and manager interview.

The research revealed that in 1991-1995, the Chompoo Samakkee Credit Union Cooperative, Ltd. had a progressive growth rate, with an annual increase in number of members, share-capital, reserve money, working capital and net profit. As to average efficiency of financial management, it was found that the Cooperative's repayment of short-term credits and long-term credits were highly accelerated. More liability could be created because the Cooperative had more capital than liability. It had abilities to use available assets to generate profits but it was of a low standard. The analysis showed the following: the efficiency of financial management was at a minimum level; and the financial planning revealed that the Cooperative had a net profit of 858,000 baht in 1991 which was 51.91 percent of all income and which increased from last year by 728,091.65 baht. The cooperative had working capital of 11,343,166.87 baht which increased from last year by 3,159,695.71 baht, or 38.61 percent. Most of the increased capital came from share-capital, loan and deposit money and was used for repaying long-term liability, refunding shares according to the rules of the Cooperative. Due to the financial planning, the Cooperative should make the annual budget plan to be more compatible with the actual budget.

คำนิยม

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องด้วยความอนุเคราะห์จากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูศักดิ์จันทนพิสิริ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ อาจารย์วิเชียร วันชัยนาวิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรยา อภิชาติตรากุล ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบแก้ไขบทคัดย่อภาษาอังกฤษให้เรียบร้อยสมบูรณ์ และอาจารย์พรทิพย์ คำดี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจรูปเล่มวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณสหกรณ์อำเภอสารภี เจ้าพนักงานส่งเสริมสหกรณ์ รวมทั้งผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านเอกสารและให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยและช่วยประสานงานมาโดยตลอด

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณบิดา- มารดา ครูบาอาจารย์และผู้มีอุปการะคุณทุกท่านผู้ให้กำลังใจช่วยเหลือ และสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ทำวิทยานิพนธ์สำเร็จตามความมุ่งหมายขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

กรรณิการ์ พุทธิเมธากุล

มิถุนายน 2540

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
คำนิยม	(7)
สารบัญเรื่อง	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญแผนภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตและข้อจำกัดในการวิจัย	5
นิยามศัพท์ทั่วไป	6
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	9
การวิเคราะห์	9
การบริหารการเงิน	11
การวางแผนทางการเงิน	13
การจัดการ	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
สมมติฐานในการวิจัย	18
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	19
สถานที่ดำเนินการวิจัย	19
วิธีการรวบรวมข้อมูล	19
การวิเคราะห์ข้อมูล	19

สารบัญเรื่อง(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	22
ผลการศึกษาวิจัยด้านสหกรณ์	22
ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของสหกรณ์	22
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์	47
ส่วนที่ 3 การจัดทำแผนทางการเงินของสหกรณ์ล่วงหน้า	52
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	68
สรุปการศึกษา	68
ข้อเสนอแนะ	70
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	77
ภาคผนวก ก งบกำไรขาดทุนและงบดุลของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ชมภูสามัคคี จำกัด	78
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน	97
ภาคผนวก ค ประวัติส่วนตัวผู้วิจัย	101

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ตั้งแต่ปี 2534-2538	30
2	จำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้วเมื่อสิ้นปี ตั้งแต่ปี 2534-2538	32
3	จำนวนเงินสำรองและทุนอื่น ๆ เมื่อสิ้นปี 2534-2538	34
4	จำนวนทุนดำเนินงานทั้งหมด เมื่อสิ้นปี 2534-2538	36
5	จำนวนกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปี 2534-2538	38
6	ยอดเงินรับฝากเมื่อสิ้นปี 2534-2538	40
7	การกู้และการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ตั้งแต่ปี 2534-2538	42
8	จำนวนเงินให้สมาชิกกู้ระหว่างปีเฉลี่ยต่อคน ตั้งแต่ปี 2534-2538	43
9	จำนวนเงินที่สหกรณ์จ่ายให้สมาชิกกู้ จำแนกตามประเภทเงินกู้	44
10	รายได้ รายจ่ายของสหกรณ์ ตั้งแต่ปี 2534-2538	46
11	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงกำไรสุทธิประจำปี	47
12	ประสิทธิภาพในการบริหารการเงินของสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2534-2538 โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานทั่วไป	49
13	งบประมาณรายได้ สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540	57
14	งบประมาณรายจ่าย สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540	58
15	งบประมาณเงินสด สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540	59
16	งบกำไรขาดทุนล่วงหน้า สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540	62
17	งบกำไรขาดทุนล่วงหน้า แยกเป็นรายเดือน สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540	63
18	งบดุลล่วงหน้า สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540	64
19	งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินล่วงหน้า สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540	66
20	ประสิทธิภาพในการบริหารการเงินของสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ ในปี 2540 โดยเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน	67

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	โครงสร้างและการบริหารงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน	30
2	กราฟแสดงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจำนวนสมาชิก สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด	31
3	กราฟแสดงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของทุนเรือนหุ้น	33
4	กราฟแสดงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของเงินสำรองและทุนอื่น ๆ	35
5	กราฟแสดงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของทุนดำเนินงาน	37
6	กราฟแสดงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิประจำปี	39

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

สหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจแบบหนึ่ง ที่จัดตั้งและดำเนินการ โดยกลุ่มบุคคลผู้ที่มีความประสงค์อย่างเดียวกัน ในการที่จะขจัดปัญหาความเดือดร้อนทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในหมู่สมาชิก โดยถือหลักความสมัครใจ หลักประชาธิปไตย หลักความยุติธรรม หลักการศึกษา และหลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฉะนั้นการสหกรณ์จึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมาก เพราะสหกรณ์จะมีส่วนช่วยเหลือสร้างสรรความเจริญและความเป็นปึกแผ่นให้แก่สังคมหรือประเทศชาติเป็นส่วนรวมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษา การเมืองและสังคมขึ้นพร้อม ๆ กันทุกด้านอย่างที่เคยกระทำสำเร็จมาแล้วในประเทศอังกฤษ เดนมาร์ก สวีเดน และฟินแลนด์ ฯลฯ (ประดิษฐ์ มัชฌิมา, 2517)

ปัจจุบันรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะ มีรูปแบบการปกครองใด ๆ ทั้งประเทศ ที่ได้พัฒนาแล้ว หรือกำลังพัฒนาอยู่ที่ใด ต่างก็เห็นความสำคัญของขบวนการสหกรณ์ในการช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ และยกมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น โดยใช้วิธีการสหกรณ์ ซึ่งเป็นการประกอบการทางเศรษฐกิจอย่างหนึ่งอันเกิดจากการที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันด้วยความสมัครใจ เพื่อช่วยยกระดับรายได้และปรับปรุงฐานะความเป็นอยู่ของตนเองและเพื่อนสมาชิกด้วยกัน ตลอดจนเสริมสร้างระเบียบ วินัย ความเป็นธรรมในสังคม ดังนั้นวัตถุประสงค์ของรัฐบาลและวิธีการสหกรณ์ต่างเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน วิธีการสหกรณ์จึงเป็นที่ยอมรับเป็นสากลว่าเป็นวิธีการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รัฐบาลของหลายประเทศ โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนาได้ใช้สหกรณ์เป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐในการดำเนินนโยบายพัฒนาประเทศ

ในประเทศไทยนั้น ได้นำขบวนการสหกรณ์เข้ามาใช้ในการแก้ไขปัญหาในระบบเศรษฐกิจและสังคมตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2459 โดยกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ได้ทดลองจัดตั้งสหกรณ์หาทุนขึ้นที่จังหวัดพิษณุโลกเป็นแห่งแรก ใช้ชื่อว่า "สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้" ได้รับการจดทะเบียนเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2549 ถือว่าเป็นการเริ่มต้นแห่งการสหกรณ์ในประเทศไทยอย่างแท้จริง (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2535) ต่อมารัฐบาลจึงส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสหกรณ์มากขึ้น และมีได้มีการจัดตั้งเฉพาะสหกรณ์หาทุนเท่านั้น แต่มีสหกรณ์รูปแบบอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหา เศรษฐกิจ

ของราษฎรในด้านต่าง ๆ ทั้งในเมืองและชนบท จนกระทั่งปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 สหกรณ์ในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 6 ประเภท คือ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ และสหกรณ์ออมทรัพย์

ดังนั้น แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่นำมาใช้ในประเทศไทย คือ การสหกรณ์ โดยเฉพาะสหกรณ์เครดิตยูเนียน ถือเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ประเภทหนึ่งที่มีบทบาทในการให้การศึกษาพัฒนางาน ให้มีประสิทธิภาพโดยสอนให้สมาชิกรู้จักใช้จ่ายเงินอย่างฉลาด รู้จักประหยัด รู้จักควบคุมเศรษฐกิจของตนเองและครอบครัว สมาชิกในสหกรณ์เครดิตยูเนียน แต่ละคนจะมาสะสมเงินไว้และให้สมาชิกที่มีความเดือดร้อนหรือมีความต้องการใช้เงินได้กู้ไปใช้ เงินทุกบาททุกสตางค์ในสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะอยู่ในชุมชนนั้น เพื่อพัฒนาสมาชิกและชุมชน

ความสำคัญของปัญหา

(Statement of the Problem)

สหกรณ์เครดิตยูเนียน ก่อตั้งขึ้นจากการรวมกลุ่มของคณะบุคคลที่ได้รับการบีบบังคับทางเศรษฐกิจ ขาดแคลนปัจจัยหลายด้าน ในการดำรงชีวิตและสภาพสังคมที่เอารัดเอาเปรียบกัน จึงได้ร่วมกันจัดตั้งสหกรณ์ขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2521 กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้สนับสนุนให้กลุ่มเครดิตยูเนียนต่าง ๆ ได้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ ให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยกลุ่มแรกที่จดทะเบียน คือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนแม่มูล จำกัด จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งจดทะเบียนในเดือนกรกฎาคม 2522 หลังจากนั้นการจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้กระจายไปตาม ชุมชนต่าง ๆ ทั้งในเมืองและชนบท ทั่วประเทศ จนถึงปี 2538 เป็นเวลา 17 ปี มีจำนวนสหกรณ์เครดิตยูเนียน 178 สหกรณ์ สมาชิกจำนวน 67,238 คน (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2537 : 86)

สหกรณ์เครดิตยูเนียนจัดตั้งขึ้นมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกัน และช่วยเหลือกันและกันเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้างต้น สหกรณ์เครดิตยูเนียนสามารถจัดกิจกรรมเพื่อสนองตอบเป้าหมายและวัตถุประสงค์ คือ ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้ประหยัดรายจ่ายของตนไว้ร่วมกันในทางที่มั่นคง รับฝากเงินจากสมาชิก ให้สมาชิกกู้ยืม ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักดำเนินงานของสหกรณ์ด้วยตนเอง ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ จัดให้มีสวัสดิการแก่สมาชิกและครอบครัว จัดให้มีการคุ้มครองการออมทรัพย์และเงินกู้ของสมาชิก แต่ในสภาพปัจจุบัน สหกรณ์เครดิตยูเนียนต่าง ๆ รวมทั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ซึ่งได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2511

เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2529 พบว่า ในการดำเนินงานสหกรณ์เครดิตยูเนียนนั้น มักประสบปัญหาและอุปสรรคอยู่เสมอ เนื่องจากสหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นการรวมคน ซึ่งมีพฤติกรรมอุปนิสัย ทัศนคติ ที่แตกต่างกัน เมื่อรวมกันเพื่อดำเนินกิจกรรมร่วมกันย่อมมีปัญหา ปัญหาของสหกรณ์เครดิตยูเนียน จะมี 2 ประเด็นใหญ่ ๆ คือ

1. ปัญหาด้านบุคคล บุคคลในสหกรณ์เครดิตยูเนียน ประกอบด้วย สมาชิก คณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ สมาชิกมักจะมีปัญหาด้านความไม่เข้าใจเรื่องสหกรณ์เครดิตยูเนียนเพียงพอ ไม่จงรักภักดีต่อสหกรณ์ ไม่สนใจในการประชุม ขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับ คณะกรรมการ ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ไม่แสวงหาความรู้ ไม่สามารถกำหนดนโยบายที่ดีได้ แสวงหาผลประโยชน์จากสหกรณ์ ฝ่ายจัดการ ขาดความรู้ในเชิงบริหาร และการจัดการ ขาดความซื่อสัตย์ ขาดประสิทธิภาพในการทำงานและไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ไม่มีจุดมุ่งหมายในการทำงาน

2. ปัญหาด้านธุรกิจ สหกรณ์เครดิตยูเนียน มักจะประสบปัญหาเงินทุนของสหกรณ์มีไม่เพียงพอสหกรณ์ไม่สามารถจัดบริการด้านต่าง ๆ ได้ สมาชิกมีหนี้ค้ำมาก และใช้เงินผิดวัตถุประสงค์

นอกจากปัญหา 2 ประเด็นใหญ่แล้ว สหกรณ์เครดิตยูเนียน ยังมีปัญหาด้านการบริหารและการจัดการสหกรณ์ขาดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน สหกรณ์มีสวัสดิการและหลักประกันไม่มั่นคง ทำให้พนักงานไม่มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน นอกจากนี้ยังขาดการศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวิเคราะห์การบริหาร ทางการเงินของสหกรณ์ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของการพัฒนากิจการของสหกรณ์ กล่าวคือ การวิเคราะห์การบริหารทางการเงินของสหกรณ์ก็เพื่อต้องการประเมินถึงประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานของกิจการของฝ่ายบริหาร และทราบถึงจุดอ่อน และจุดแข็งของการบริหารงาน การวิเคราะห์การบริหารทางการเงิน อาจทำโดยบุคคลหลายฝ่าย เช่น เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ยังมีสมาชิก พนักงาน คณะกรรมการ ซึ่งถือว่าเป็นทั้งเจ้าของ เป็นฝ่ายบริหาร และฝ่ายจัดการ ได้รับทราบถึงขีดความสามารถของสหกรณ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จากสภาพปัญหาของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ประเภทหนึ่ง แต่สหกรณ์เครดิตยูเนียน ยังได้รับความสนใจและเอาใจใส่ดูแลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในด้านการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์น้อยกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ทั่วไป สาเหตุอาจเนื่องมาจากเป็นสหกรณ์ซึ่งมีขนาดเล็ก และการขยายตัวของ

สหกรณ์อย่างรวดเร็ว มีจำนวนมากขึ้น ทำให้การดูแลไม่ทั่วถึง อีกทั้งสมาชิกและคณะกรรมการส่วนใหญ่แล้วยังขาดความรู้ความสามารถในด้านการวิเคราะห์ จึงนับได้ว่าเป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่งในการพัฒนางานสหกรณ์ เพราะว่าการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ สามารถทราบถึงประสิทธิภาพการบริหารงาน ซึ่งแสดงถึงความนิยมและความต้องการของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ ปัญหาข้อขัดข้องและอุปสรรคในการบริหารงานและการประสานงานของทุกฝ่าย สิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษของผู้บริหาร ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องนำมาแก้ไข

การวิเคราะห์การบริหารการเงินของสหกรณ์ ก็คือ การนำข้อมูลทางบัญชีมาวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์เพื่อให้เห็นถึงปัญหาทางการเงินและปัญหาอื่น ๆ ที่สหกรณ์กำลังเผชิญอยู่ เช่น สมมุติว่า ถ้าไรสุทธิตี่ได้รับในปีนี้น้อยกว่าปีที่ผ่านมา ก็ต้องการหา สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาเช่นนั้น ซึ่งเมื่อทำการวิเคราะห์ อาจพบว่า ต้นทุนของสหกรณ์นั้นสูงเกินไป จึงทำให้ได้กำไรน้อยลง เป็นต้น เป้าหมายการวิเคราะห์งบการเงินมีหลายประการทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้วิเคราะห์ว่าต้องการทราบอะไรจากสหกรณ์ การวิเคราะห์งบการเงิน นอกจากจะทำให้เห็นถึงปัญหาทางการเงินและปัญหาอื่น ๆ แล้ว ยังเป็นเครื่องมือควบคุมทางการเงินที่สำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนางานสหกรณ์ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยด้านการบริหารการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี 2534-2538 รวม 5 ปี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาประกอบการพิจารณากำหนด แนวทางปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานทางการเงินรวมทั้งวางแผนและกำหนดนโยบายการตัดสินใจของ ฝ่ายบริหารของสหกรณ์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และเป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า เพื่อพัฒนางานสหกรณ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

(Objective of Study)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลการดำเนินธุรกิจทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ในปีทางบัญชี 2534-2538
2. เพื่อวัดประสิทธิภาพในการบริหารการเงิน โดยเทียบค่ากับเกณฑ์มาตรฐานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั่วประเทศ
3. เพื่อวางแผนทางการเงินล่วงหน้าของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(Expected Results)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ในปีทางบัญชี 2534-2538 เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานทางการเงินของสหกรณ์ฯ ให้ดียิ่งขึ้น
2. ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการบริหารการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั่วประเทศ
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ในการกำหนดแผนและนโยบายทางการเงินต่อไปในอนาคต
4. ผลที่จากการศึกษาจะเป็นหลักฐานอ้างอิงสำหรับผู้สนใจศึกษาค้นคว้าต่อไป

ขอบเขตและข้อจำกัดในการวิจัย

(Scope and Limitation of Study)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาถึงการบริหารการเงิน โดยจะนำการศึกษาการดำเนินธุรกิจทางการเงินและวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการบริหารการเงินเฉพาะของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้อัตราส่วนต่าง ๆ ทางการเงิน ในช่วงปีการบัญชี 2534-2538

การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ในช่วง 2534-2538 เป็นข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นผลที่เกิดจากการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น ดังนั้นจึงไม่อาจนำผลที่ได้ไปใช้กับสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้ทุกสหกรณ์ เพราะแต่ละสหกรณ์มีการดำเนินงานที่แตกต่างกัน แต่จะเป็นแนวคิดที่อาจจะนำไปใช้ประโยชน์เกี่ยวกับการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงิน หรือพัฒนาสหกรณ์เครดิตยูเนียนอื่นต่อไป

นิยามศัพท์ทั่วไป

(General Definition of Terms)

สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด

สหกรณ์เครดิตยูเนียน หมายถึง สหกรณ์สมบูรณ์แบบประเภทหนึ่ง จัดตั้งในรูปแบบสมาชิกที่มีอยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกัน ดำเนินการภายใต้หลักประชาธิปไตย คือ หนึ่งคนต่อหนึ่งเสียง สมาชิกจะสะสมทรัพย์ร่วมกัน เพื่อเป็นทุนดำเนินการให้สมาชิกที่มีความจำเป็น เคือคร้อนกู้ยืมไปใช้ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะได้รับการจัดสรรสู่มวลสมาชิกในรูปแบบของดอกเบี้ยและเงินปันผล (ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย, 2521 : 22)

สมาชิกสหกรณ์ หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ หมายถึง ความสำเร็จในการดำเนินงานตามอัตราส่วนเฉลี่ยของสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั่วประเทศที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์รายงาน

ทุนดำเนินงานของสหกรณ์ หมายถึง ประกอบด้วยทุนของสหกรณ์เอง เงินรับฝากจากสมาชิกและเงินกู้ประเภทต่าง ๆ ที่ให้บริการแก่สมาชิก

การบริหารการเงิน หมายถึง เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดหาและการจัดสรรเงินทุนของธุรกิจหรือของสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ (เพชร, 2532 : 7)

อัตราส่วนทางการเงิน หมายถึง การนำเอารายการต่าง ๆ ในงบดุลตั้งแต่ 2 รายการขึ้นไปมาเปรียบเทียบกันเพื่อหาอัตราส่วนตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ (บัณฑิต และมาลี, 2530 : 47)

ปีการเงิน หมายถึง ปีการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ซึ่งเริ่มตั้งแต่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม ของทุกปี

ผลการดำเนินงาน หมายถึง ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด

ข้อมูลทางบัญชี หมายถึง ตัวเลขที่ปรากฏอยู่ในสมุดบัญชีต่าง ๆ ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ที่บันทึกไว้ โดยอาศัยเอกสารประกอบการลงบัญชี แล้วจัดทำเป็นงบการเงิน เพื่อแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินและการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

(Operational Definition of Terms)

ประสิทธิภาพ หมายถึง สมรรถภาพที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและการประหยัดรวมทั้งบรรลุเป้าหมาย

ความสามารถในการทำกำไร หมายถึง ความสามารถในการหารายได้จำนวนเพียงพอจากทุนที่ได้ลงไปเพื่อเอารายได้มาเป็นผลตอบแทนแก่สมาชิกในลักษณะที่เราต้องการ หรือได้เลือกสรรไว้แล้ว

สินทรัพย์หมุนเวียน หมายถึง เงินสดและสินทรัพย์ที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ภายใน 1 ปี เช่น ลูกหนี้ ตัวเงินรับระยะ 1 ปี ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

อัตราส่วนผลตอบแทนการใช้สินทรัพย์ หมายถึง อัตราส่วนร้อยละของกำไรจากการดำเนินงานต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นเฉลี่ย

อัตราส่วนผลตอบแทนเงินทุน หมายถึง อัตราส่วนร้อยละของกำไร หักดอกเบี้ยจ่ายแล้ว ต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน หมายถึง อัตราส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม หมายถึง อัตราส่วนของหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม

อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ หมายถึง อัตราส่วนของหนี้สินรวมต่อทุนของสหกรณ์

อัตราส่วนกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย หมายถึง อัตราส่วนของกำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ต่อดอกเบี้ยจ่าย

อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อรายได้ หมายถึง อัตราส่วนของกำไรสุทธิต่อรายได้

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของทุน หมายถึง อัตราส่วนของกำไรสุทธิต่อส่วนของทุนถัวเฉลี่ย

อัตราส่วนเฉลี่ยการถือหุ้นของสมาชิก หมายถึง อัตราส่วนเงินถือหุ้นของสมาชิกต่อจำนวนสมาชิก

อัตราส่วนเฉลี่ยเงินกู้ต่อสมาชิก หมายถึง อัตราส่วนเงินให้กู้แก่สมาชิกต่อจำนวนสมาชิก

อัตราส่วนค่าดอกเบี้ยกับค่าใช้จ่ายทั้งหมด หมายถึง อัตราส่วนของดอกเบี้ยจ่ายต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมด

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(REVIEW OF RELATED LITERATURES)

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความกระจ่าง
ซึ่งปัญหาและดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้อง โดยครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

การวิเคราะห์
การบริหารการเงิน
การจัดการ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์

เพชร ชุมทรัพย์ (2534) กล่าวว่า การวิเคราะห์งบการเงิน (Financial Statement Analysis) คือ กระบวนการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการใดกิจการหนึ่งจากงบการเงินของกิจการนั้นพร้อมทั้งนำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาประกอบการตัดสินใจ

ธงชัย, ชัยยศ สันติวงษ์ (2529 : 3-4) กล่าวว่า การวิเคราะห์การเงิน (Financial Analysis) หมายถึง การศึกษางบการเงิน หรืองบดุล และผลการดำเนินงาน หรืองบกำไรขาดทุนของกิจการอย่างมีระบบ เพื่อนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาประกอบการตัดสินใจทางการเงิน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์
2. จัดเก็บรวบรวมข้อมูล นั่นคือ เก็บรวบรวมข้อมูลหรือตัวเลขของงบการเงินที่ได้มาจากวิธีการทางบัญชี ข้อควรระมัดระวัง คือ จะต้องเข้าใจถึงตัวเลขดังกล่าวว่า ได้มาจากวิธีการทางบัญชีอย่างไร เพื่อจะได้สามารถแปลความหมายได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้เพราะมี วิธีการทางบัญชีหลายวิธีในการจัดทำ
3. จัดวางข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบเดียวกัน เพื่อง่ายต่อการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ คือ อยู่ในรูปแบบของงบดุล งบกำไรขาดทุน
4. เลือกเครื่องมือที่จะนำมาใช้วิเคราะห์ให้เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

5. แปลความหมาย และประเมินผลที่ได้จากการวิเคราะห์ โดยพิจารณาส่วนที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แต่เริ่มแรก

เต็มใจ สุวรรณทัต (2536 : 28) กล่าวว่า หลักการวิเคราะห์งบการเงินมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

1. เป็นแนวทางในการพัฒนาธุรกิจสหกรณ์
2. ทำการศึกษาเปรียบเทียบ
3. นำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับเครดิตเกี่ยวกับสมาชิกหรือผู้ที่จะเป็นสมาชิกต่อไป
4. ให้คำแนะนำแก่สมาชิกในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์

การวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ แบ่งออกเป็น 2 วิธี ดังนี้

1. การวิเคราะห์อัตราส่วน จะชี้ให้เห็นภาพพจน์ของกิจการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของรายการต่าง ๆ ในงบการเงิน และนำส่วนเหล่านี้ไปเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานของกลุ่มแข่งขัน ซึ่งเป็นธุรกิจสถาบันการเงินประเภทเดียวกัน

การวิเคราะห์อัตราส่วน แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1.1 อัตราส่วนวัดความคล่องตัว เป็นเครื่องวัดความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจสหกรณ์

1.2 อัตราส่วนวัดความเป็นหนี้ เป็นเครื่องวัดถึงขอบเขตที่สหกรณ์สามารถหาเงิน โดยวิธีกู้ยืม

1.3 อัตราส่วนวัดกิจกรรม เป็นเครื่องวัดประสิทธิภาพการใช้ทรัพย์สินของสหกรณ์

1.4 อัตราส่วนวัดผลตอบแทน เป็นเครื่องวัดความสามารถในการหาผลตอบแทนของสหกรณ์ เรียกว่า การหาค่าประสิทธิภาพ

2. การวิเคราะห์อัตราแนวโน้ม เป็นการเปรียบเทียบ งบการเงินซึ่งใช้เป็นหลักกับงบการเงินอื่น ๆ เพื่อแสดงแนวโน้มของรายการเงินที่ผ่านมาแล้ว และถือเป็นดัชนีในการทำนายการเคลื่อนไหวของธุรกิจ

ควมณี โกมารทัต (2528 : 564) กล่าวว่า การวิเคราะห์งบการเงิน หมายถึง การพิจารณาความหมายของข้อมูลต่าง ๆ อันสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมของธุรกิจ เพื่อที่จะนำไปประเมินการดำเนินงานของกิจการทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ซึ่งจะช่วยให้ผู้วิเคราะห์ทราบถึงข้อดี

และข้อเสียในการดำเนินงานเกี่ยวกับสภาพคล่องตัวในการดำเนินงาน ประสิทธิภาพของกิจการในการใช้ทรัพยากรดำเนินงาน อัตราหนี้สินประกอบการและสมรรถภาพในการหากำไร

การบริหารการเงิน

เพชรี ชุมทรัพย์ (2532 : 1) กล่าวว่า การบริหารการเงิน คือ การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการได้มาซึ่งเงินทุน และการใช้ไปซึ่งเงินทุนของธุรกิจ

สาโรช อังสุมาลิน (2528 : 8) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการบริหารการเงินเพื่อให้ผลตอบแทนกับผู้ถือหุ้นให้มากที่สุด โดยนำหลักเกณฑ์ของตลาดเงินทุนมาเป็นหลักในการพิจารณา คือ ถ้ากิจการหรือธุรกิจใดมีผลตอบแทนการดำเนินงานดีกว่าผลตอบแทนในตลาดเงินทุน ราคาหุ้นของกิจการก็จะสูงขึ้น กิจการก็จะสามารถหาเงินทุนมาใช้ในกิจการได้โดยง่าย และมีเงื่อนไขที่เป็นประโยชน์ต่อกิจการ ในทัศนะของสังคม ถ้ามีเงิน (ที่มีอยู่จำกัด) ถูกนำไปใช้ในกิจการที่ราคาหุ้นมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ แสดงว่าทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดของสังคมกำลังถูกจัดสรรไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การวางแผนการเงินเป็นกุญแจสำคัญของความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจและแผนที่ดีควรจะบ่งให้ทราบถึงจุดบกพร่องและจุดเด่นของธุรกิจที่พิจารณาอยู่ ธุรกิจจะต้องพยายามรักษาจุดเด่นที่มีให้คงอยู่ตลอดไปและพยายามแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เช่น นโยบายการเก็บหนี้สินเหมาะสมหรือไม่ และผู้จัดการการเงินของธุรกิจสามารถจะวางแผนการประกอบธุรกิจได้ในอนาคตหรือไม่

กำไร เป็นผล (ที่เกิดจาก) ของนโยบายและการตัดสินใจต่าง ๆ ของผู้จัดการและคณะกรรมการบริหาร อัตราส่วนกำไร (อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร) จะเป็นเครื่องชี้ให้ทราบว่า การจัดการของกิจการมีประสิทธิภาพหรือไม่

เฉลิมพล คุณสัมพันธ์ (2536 : 6) กล่าวว่า การวางแผนกลยุทธ์ด้านการเงินของสหกรณ์ ผู้บริหารควรกำหนดเป้าหมายการวางแผนดังต่อไปนี้

1. มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ต่อปี
2. มีอัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ไม่น้อยกว่า 2 : 1
3. มีอัตราส่วนการเจริญเติบโตเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

4. มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนทุนไม่เกิน 2 : 1
5. มีอัตราส่วนหมุนเวียนเร็วไม่ต่ำกว่า 2 : 1
6. มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อรายได้ไม่เกินร้อยละ 25 ต่อปี

นอกจากนี้ ดอกเบี้ยเป็นสิ่งจูงใจให้เกิดการออมเมื่อมีเงินเหลือใช้ ในขณะที่เดียวกันก็ กำหนดความต้องการกู้ยืมเมื่อต้องการใช้เงิน ในระบบสถาบันการเงิน ดอกเบี้ยเป็นเครื่องมือ อย่างหนึ่งเพื่อดึงดูดให้มีผู้นำเงินมาฝาก โดยสถาบันการเงินจะจ่ายดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทน ขณะ เดียวกันดอกเบี้ยก็เป็นรายได้ของสถาบันการเงินที่ได้รับมาจากลูกค้าที่กู้ยืมเงิน ดอกเบี้ยจึงเป็น "กลไกตลาด" อันสำคัญที่จะใช้ในการระดมเงินฝากและบริหารสินเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้หลัก "อุปสงค์และอุปทาน" ของตลาดเงิน

เต็มใจ สุวรรณทัต (2536 : 123) กล่าวว่า การบริหารการเงินหรือสภาพคล่อง อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงการเจริญเติบโตของเงินออมที่มีอยู่ในสหกรณ์อย่าง ต่อเนื่อง เงินออมนี้ไม่ว่าจะเป็นทุนเรือนหุ้น เงินสำรองสะสม เงินรับฝากก็ตาม ซึ่งเงินเหล่านี้จะมี ต้นทุนในตัวของมัน โดยปกติสหกรณ์จะให้สมาชิกกู้ เพื่อจะทำรายได้เข้าสู่สหกรณ์ อย่างไรก็ตาม ในการบริหารการเงินนั้น จะต้องมีสำรองเงินสด เงินฝากธนาคาร หรือตราสารทางการเงินที่มี สภาพคล่อง ซึ่งจะเปลี่ยนเป็นเงินได้ง่ายที่สุดเพื่อสนองตอบการไหลออกของเงิน ดังนั้นการบริหาร การเงินที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมีแหล่งเงินทุน แหล่งสนับสนุนสภาพคล่อง เช่น มีธนาคารพาณิชย์ มีชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นแหล่งต่อทุน เพื่อบริหารสภาพคล่องของสหกรณ์

นอกจากนี้ วรเทพ ไวกงวิโรจน์ (2533 : 128) ยังกล่าวอีกว่า สหกรณ์สามารถ จะแสวงหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุนดังนี้

1. ทุนจากสมาชิก ได้แก่ เงินค่าหุ้น และเงินรับฝากจากสมาชิก
2. ทุนจากสหกรณ์ ได้แก่ เงินสำรอง เงินสะสมอื่น ๆ เช่น ทุนรักษาระดับอัตรา เงินปันผล ทุนสาธารณประโยชน์ กองทุนสนับสนุนสวัสดิการสมาชิกหรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
3. ทุนจากภายนอก ได้แก่ เงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์อื่น ๆ หรือชุมนุม สหกรณ์

ทั้งนี้ ดร.โอฬาร ไชยประวัติ (2530 : 163) กล่าวว่า การควบคุมการลงทุนและ การส่งเสริมการออมของธุรกิจ คือ จะต้องพยายามปรับโครงสร้างให้ธุรกิจลดการก่อหนี้ลง และหัน ไปใช้เงินจากการขายหุ้น เพิ่มทุนให้มากยิ่งขึ้น

การวางแผนทางการเงิน

การวางแผนทางการเงินถือเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารการเงิน จุดมุ่งหมายของการวางแผนทางการเงินก็เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และยังเป็น การแสดงให้ผู้บริหารทราบว่า สหกรณ์มีความจำเป็นต้องใช้เงินทุนสำหรับการดำเนินงานในอนาคตเป็นจำนวนเท่าใด จึงจะเหมาะสมกับขนาดของธุรกิจ เพื่อให้อัตราการเจริญเติบโตเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการเสียโอกาสในการใช้เงินทุนหรือเงินทุนเกินความจำเป็น ในการวางแผนทางการเงินนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานจากการพยากรณ์ทางการเงินเพื่อจะได้ทราบปัญหาอันอาจจะมีผลกระทบต่อฐานะการเงินของสหกรณ์ จะได้หาแนวทางแก้ปัญหาเหล่านั้นไว้ล่วงหน้า

แผนทางการเงินที่นิยมจัดทำ คือ การจัดทำงบแสดงฐานะการเงินล่วงหน้า (Perform Financial Statement) ซึ่งประกอบด้วย งบประมาณเงินสด (Cash Budget) งบกำไรและขาดทุนล่วงหน้า (Perform Income Statement) และงบดุลล่วงหน้า (Perform Balance Sheet)

สำหรับเครื่องมือที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการพยากรณ์ทางการเงินเพื่อวางแผนทางการเงินที่สำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์การเงินโดยใช้อัตราส่วน (Ratio Analysis) การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน (Break Even Point Analysis) เป็นต้น

อรรถณ วิระวัฒน์ กล่าวว่า การที่ข้อบังคับของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ได้กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่มีอำนาจพิจารณากำหนดนโยบายการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นธุรกิจและส่วนที่ไม่ใช่ธุรกิจและเพื่อให้บรรลุผลข้อบังคับ จึงกำหนดให้คณะกรรมการดำเนินงานมีอำนาจหน้าที่พิจารณาเรื่องการกำหนดนโยบายดำเนินการของสหกรณ์เพื่อเสนอขอความเห็นชอบในที่ประชุมใหญ่ ตลอดจนสอบสวนพิจารณาผลของการดำเนินงานตามนโยบายที่ได้วางไว้ ในการที่จำเป็นจะต้องจัดทำรายละเอียดเท่าที่ควรเพื่อกำหนดออกเป็นตัวเลข นั่นก็คือ การจัดทำแผนงานระยะสั้น โดยทั่วไปเรียกว่า งบประมาณประจำปี

แผนงานระยะสั้น หรือ งบประมาณประจำปีขององค์การธุรกิจนิยมจัดทำกันให้สมบูรณ์แบบ กล่าวคือ นอกเหนือไปจากประมาณการรายได้และค่าใช้จ่ายแล้ว จะต้องมีการจัดทำงบกำไรขาดทุนล่วงหน้ารวมทั้งปี กับแยกเป็นรายเดือน งบดุลล่วงหน้า ณ วันสิ้นปี และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินล่วงหน้า กล่าวโดยย่อ งบประมาณประจำปีขององค์การธุรกิจ ก็คือบัญชีล่วงหน้านั่นเอง เว้นแต่ไม่มีเอกสารประกอบการลงบัญชี หากจะมีการบันทึกบัญชีก็จะมีการบันทึกเป็นรายเดือน วิธีปฏิบัติทางบัญชีจะถือปฏิบัติเช่นเดียวกับรายการเงินที่เกิดขึ้นจริง จากการ

งบประมาณสมบูรณ์แบบดังกล่าว นอกจากจะทำให้มองเห็นสภาพการณ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานว่าจะให้บริการแก่สมาชิกอย่างเพียงพอ หรือไม่เพียงพอ แล้วควรจะได้มีกำไรจากการดำเนินงานเท่าที่ควรได้อีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้กิจการดำรงอยู่ และมีความเจริญเติบโตในระยะยาวตามหลักการบริหารธุรกิจซึ่งรวมทั้งสหกรณ์เพราะเป็นองค์การธุรกิจประเภทหนึ่งด้วย หากสามารถดำเนินการได้ดังนี้ รวมทั้งมีการจัดสรรกำไรสุทธิตามแผนงานแล้วจะทำให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาให้ความเห็นชอบได้โดยง่ายโดยส่วนที่สมาชิกควรได้รับ อันได้แก่ บริการที่เพียงพอ ผลตอบแทนจากการถือหุ้น และผลตอบแทนเงินฝากจากสมาชิก ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้ของสมาชิกที่ปรากฏในแผนงาน จะเป็นผลให้สมาชิกตัดสินใจให้ความเห็นชอบอย่างมีเหตุผลประการหนึ่งของความสมบูรณ์แบบ ก็คือ ผู้บริหาร อันได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งถือว่าเป็นผู้บริหารระดับสูงและฝ่ายจัดการ ซึ่งถือว่าเป็นผู้บริหารระดับรอง และมีความจำเป็นที่จะใช้ประโยชน์ในการบริหารงาน ควบคุมงานใช้ทรัพยากรให้เป็นไปตามแผนงานที่ได้วางไว้ อันเป็นการบ่งบอกถึงประสิทธิภาพและความสามารถในการบริหารงานอีกด้านหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนงบประมาณครั้งนี้ พอสรุปได้ ดังนี้

1. เพื่อเน้นการฝึกการปรับใช้ ทฤษฎี หรือ หลักวิชาการมรใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้แผนงานที่กำหนดไว้ แสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินนี้ชัดเจนยิ่งขึ้น
2. เพื่อจะได้ทราบว่าแผนงานที่วางไว้มีความเจริญเติบโตในระยะยาว และความ เป็นอยู่เพียงใด แผนงานที่จัดทำนี้เป็นแผนปฏิบัติการในรอบหนึ่งปี โดยปกติมักจะเรียกกันว่า งบประมาณประจำปี ซึ่งจำเป็นต้องทำให้ครบถ้วนสมบูรณ์แบบตามหลักวิชาการ
3. เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในการบริหารงานของสหกรณ์ในการควบคุมงานให้ เป็นไปตามแผนงาน โดยนำผลงานที่เกิดขึ้นจริงมาเปรียบเทียบกับแผนงานที่วางไว้ กล่าวคือ ทำงบกำไรขาดทุนรายเดือนที่เกิดขึ้นจริง เปรียบเทียบกับงบกำไรขาดทุนล่วงหน้ารายเดือน แล้วศึกษา ถึงสาเหตุที่มีผลแตกต่างทั้งเพิ่มขึ้นหรือลดลง (สูงหรือต่ำกว่าแผนงาน) อันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานในปีต่อไป นอกจากนั้น ถ้ามีปัญหา อุปสรรคที่ทำให้ผลงานที่เกิดขึ้นจริงต่ำกว่าแผน ควร จะได้นำการแก้ปัญหามาใช้ อันได้แก่

3.1 มีการระบุปัญหา

3.2 ค้นหาสาเหตุแห่งปัญหา

3.3 กำหนดจุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหา

3.4 กำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา

4. เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ตรวจสอบกิจการในการตรวจสอบกิจการแห่งนี้ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจสอบทางการเงิน ทั้งนี้เพราะหน้าที่อันสำคัญของผู้ตรวจสอบกิจการที่จำเป็น อันได้แก่

4.1 การตรวจสอบการปฏิบัติการ

4.2 การตรวจสอบการบริหาร

4.3 การตรวจสอบการเงิน

4.4 การตรวจสอบเพื่อระบุผู้รับผิดชอบต่อข้อบกพร่องทางการเงินที่เกิดขึ้น

ขึ้น

การจัดการ

Dick Carlson (อ้างโดยถวิล เลิศประเสริฐ, 2520) กล่าวว่า งานฝ่ายจัดการมี 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ การจัดการด้านการเงิน การจัดการสิ่งของ การจัดการคน การจัดการทั้ง 3 ด้านนี้จะต้องใช้ทักษะ ความรู้และความเข้าใจ ฝ่ายจัดการจะต้องรวมงานทั้ง 3 ด้านนี้ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและจะต้องทำให้เกิดคุณภาพ มิฉะนั้นแล้วจะทำให้กรรมการดำเนินการ ประธาน หัวหน้าฝ่าย ผู้กำกับงานและหัวหน้าคนงาน ที่ต้องรับผิดชอบงานใหญ่ 3 ด้าน คือ การจัดการเงิน การจัดหาสิ่งของและการจัดการคน ซึ่งงานทั้ง 3 ด้านนี้ จะต้องใช้ทักษะ ความรู้ และจะต้องให้เกิดคุณภาพ มิฉะนั้นแล้วจะทำให้องค์การประสบความยุ่งยาก

พันธุม คิชฌมณฑล (2528) กล่าวว่าสหกรณ์ที่จะดำเนินงานประสบความสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการ คือ

1. องค์ประกอบทั่วไป ได้แก่ ปัจจัยทั้งห้า คือ คน เงิน วัสดุ การจัดการ และ เทคโนโลยี ซึ่งเป็นหลักการทั่วไปอยู่แล้ว ความสำเร็จทุกอย่างขึ้นอยู่กับต้องมีคนดี มีกำลังเงินดี มีวัสดุสิ่งของพร้อม มีการจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพและการนำวิชาการใหม่ ๆ มาใช้ ซึ่งจะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ได้

2. องค์ประกอบโดยเฉพาะ ได้แก่ การจัดการที่ดี นอกเหนือจากองค์ประกอบทั่วไปแล้ว ความสำเร็จของขบวนการสหกรณ์จะขึ้นอยู่กับจัดการเป็นส่วนใหญ่ โดยมี กลุ่ม-

บุคคลอยู่ 3 ฝ่าย ต่างก็มีบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบร่วมกัน บุคคลดังกล่าว ได้แก่ สมาชิก สหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ รวมทั้งพนักงานและลูกจ้างของสหกรณ์ด้วยบุคคล เหล่านี้ ได้ร่วมกันดำเนินงานโดยมีสมาชิกของสหกรณ์เป็นฐาน เลือกคณะกรรมการ ดำเนินการที่ดี มีความรู้สูง มีคุณสมบัติตามข้อบังคับที่สหกรณ์วางไว้ ให้ทำหน้าที่แทนสมาชิกในการกำหนด นโยบายดำเนินงาน พิจารณาสถิติของสมาชิก และเลือกผู้จัดการที่มีความรู้ ความสามารถ ซื่อสัตย์ สุจริต ควบคุมงานทุกด้านของสหกรณ์ เช่น งานสารบรรณ งานการเงิน และการบัญชี งานทะเบียนและสถิติ ฯลฯ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ จะเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาวิจัย เรื่อง "การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด" เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

พิศวาท มาตยบุญ (2535) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์การบริหารการเงินของ สหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด พบว่า การดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้ เนื่องจากสหกรณ์ยังขาดการวางแผนในการบริหาร งานที่ดี นอกจากนี้ผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจในธุรกิจที่ฝ่ายบริหารดำเนินงานในด้าน ความสามารถหรือประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ก่อให้เกิดรายได้ในบางปี แต่บางปีขาดทุน เนื่องจากสหกรณ์ได้นำทุนดำเนินงานไปลงทุนในสินทรัพย์ถาวร คือ ที่ดิน เครื่องจักร อีกทั้งผู้ บริหารได้นำเอาสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ อยู่ในเกณฑ์ที่ไม่เป็นที่พอใจ

สุวิทย์ กาญจนโรจน์ (2534) ได้ศึกษา เรื่อง การวิเคราะห์การระดมเงินทุนและ การบริหารการเงินของสหกรณ์การเกษตร จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเงินกู้จาก แหล่งภายนอก ซึ่งมีจำนวนเงินร้อยละ 50 ของเงินทุนดำเนินงาน และการประเมินผลการบริหาร การเงินของสหกรณ์การเกษตร ก็พบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับที่น่าพอใจ โดยมีค่าอัตราส่วน ทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดไว้ แต่ก็มีปัญหาและอุปสรรคในการระดม เงินทุน และการบริหารการเงิน คือ ขาดแคลนเงินทุนของตนเอง สหกรณ์ขาดสถาบันการเงินกลาง ของตนเอง และไม่ได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนจากรัฐเท่าที่ควร

สนทนา สุวรรณนิตย์ (2531) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ สหกรณ์การเกษตรสารภี จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจอยู่ใน

เกณฑ์ดี โดยมีอัตราส่วนทางการเงินสูงเท่าเกณฑ์มาตรฐานที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด และสหกรณ์มีแนวโน้มในการดำเนินธุรกิจเครดิต ธุรกิจการขาย และธุรกิจการส่งเสริมการออมของสมาชิกในรูปเงินฝากและการถือหุ้นสูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่าสมาชิกและคณะกรรมการดำเนินการส่วนใหญ่มีความรู้ด้านสหกรณ์สูงพอสมควร ความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจครั้งนี้ เกิดจากการเสียสละเวลา กำลังกายและกำลังความคิดของสมาชิก และคณะกรรมการดำเนินการช่วยกันวางแผน และควบคุมดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างใกล้ชิด

กฤติกา นิมิตาพันธ์ (2535) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครอบครัวสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำพูน จำกัด พบว่า สภาพเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก ตลอดจนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครอบครัวสมาชิกสหกรณ์นั้น ส่วนใหญ่สมาชิกจะไม่นำเงินมาฝากไว้ในสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยมีความเห็นว่า ภาพพจน์ของสหกรณ์ออมทรัพย์โดยทั่วไปไม่ค่อยมีความมั่นคงเท่าที่ควร อีกทั้งระบบการบริการฝาก-ถอนเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ค่อนข้างจะล่าช้า ไม่ทันสมัย เช่น ไม่มีระบบคอมพิวเตอร์ ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีคณะกรรมการและฝ่ายจัดการของสหกรณ์ และจะต้องปฏิบัติงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริต เพื่อ เป็นการสร้างความไว้วางใจให้กับสมาชิก อีกทั้งควรนำเอาระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อการบริการให้สมาชิกได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ยินดี เจ้าแก้ว (2528) ได้ศึกษาเรื่อง "พฤติกรรม ความคิดและความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกสหกรณ์ที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์ออมทรัพย์บุรีรัมย์ จำกัด" พบว่าประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ฯ อยู่ในระดับที่สูงมาก คือ มีอัตราส่วนทางการเงินด้านต่าง ๆ สูงเท่าเกณฑ์กำหนด แสดงถึงความสามารถในการบริหารเงินทุนที่สหกรณ์ฯ มีอยู่ แต่ความสำเร็จในด้านการให้บริการแก่สมาชิก ควรจะมีการปรับปรุงเพราะความสำเร็จของสหกรณ์นั้น ต้องบรรลุถึงความสำเร็จ 2 ประการ คือ

1. ความสำเร็จในด้านธุรกิจ
2. ความสำเร็จในทางสหกรณ์

จึงจะถือว่าสหกรณ์ประสบความสำเร็จ ดังนั้นการที่จะถือว่าสหกรณ์ใดประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ไม่ได้ขึ้นอยู่กับกำไรที่สหกรณ์ทำได้เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับประโยชน์และบริการที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์ด้วยเป็นสำคัญ

สมมติฐานในการวิจัย

(Hypothesis)

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์การบริหารการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภู
สามัคคี จำกัด โดยมีข้อสมมติฐานการวิจัย คือ

การบริหารทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด มีประสิทธิ-
ภาพ อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

บทที่ 3
วิธีการวิจัย
(RESEARCH METHODOLOGY)

สถานที่ดำเนินการวิจัย
(Locale of the Research)

สถานที่ทำการวิจัย ได้แก่ สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 131/1 หมู่ 2 ตำบลชมภูอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการรวบรวมข้อมูล
(Data Collection)

การวิจัยครั้งนี้ จะใช้ข้อมูลทุติยภูมิ คือ ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร รายงาน ได้แก่ รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ และงบการเงิน ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ รายงานผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี คือ ปีการบัญชี 2534-2538 โดยผู้วิจัยจะติดต่อประสานงานกับประธานกรรมการสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด เพื่อขอข้อมูลทางด้านสหกรณ์ดังกล่าว เมื่อได้ข้อมูลทางด้านสหกรณ์เรียบร้อยแล้วนำมาจัดเก็บข้อมูลตามกำหนดการ

การวิเคราะห์ข้อมูล
(Analysis of Data)

ในการวิเคราะห์การบริหารการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ได้ศึกษาวิจัยด้านสหกรณ์ คือ ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 วิธี คือ

1. ศึกษาผลการดำเนินธุรกิจทางการเงินของสหกรณ์ ในระยะเวลา 5 ปี ที่ผ่านมามีประสิทธิภาพในการบริหารการเงินเป็นอย่างไรบ้าง โดยใช้ข้อมูลในงบกำไรขาดทุน งบดุลของสหกรณ์ในช่วงปี พ.ศ. 2534-2538 มาทำการวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบเป็นอัตราส่วนร้อยละของ

การเปลี่ยนแปลงจากปีก่อน เพื่อจะเน้นให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงฐานะทั่วไปและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือมีแนวโน้มไปทางดีขึ้นหรือลดลง

2. วิเคราะห์ผลการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ในช่วงปี พ.ศ.2534-2538 ที่ผ่านมา โดยการนำเอาอัตราส่วนทางการเงินมาทำการวิเคราะห์ เพราะการวิเคราะห์อัตราส่วนจะเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ที่ชี้ให้เห็นถึงภาพพจน์ของกิจการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของรายการต่าง ๆ ในงบการเงิน ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ นำมาเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั่วประเทศ (ตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์รายงานไว้) เพื่อวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด

ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด จะทำการวิเคราะห์ถึงอัตราส่วนประเภทต่าง ๆ ทางการเงินและความสามารถในการบริการแก่สมาชิก ดังนี้

1. อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น เมื่อดำเนินการ

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงถึงสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนที่จะคุ้มกับการชำระหนี้สินหมุนเวียน อัตราส่วนยิ่งสูง แสดงถึงความคล่องตัวในการชำระหนี้ได้ดี ปกติอัตราส่วน 2 ต่อ 1 เป็นอัตราส่วนที่อยู่ในระดับที่พอใจ เพราะแม้สินทรัพย์หมุนเวียนจะเสื่อมค่าลงครึ่งหนึ่งก็ยัง พอเพียงที่จะชำระหนี้สินหมุนเวียนได้

2. อัตราส่วนวัดการก่อหนี้ เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการก่อหนี้สินของกิจการ

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุน} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ทุนรวม}}$$

เกณฑ์มาตรฐาน 0.8 ต่อ 1 ถ้าน้อยกว่าเกณฑ์แสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาวว่าสหกรณ์มีทุนของตนเองเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้เพียงใด

3. อัตราส่วนวัดการใช้สินทรัพย์ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น หมายถึง การนำเอาสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปหารายได้

$$\text{อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{รายได้ทั้งสิ้น}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นกัเฉลี่ย}}$$

เกณฑ์มาตรฐาน 0.1 รอบ ถ้ามีค่ามากรอบแสดงว่ามีการบริหารสินทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพ

4. อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการหากำไร

$$4.1 \text{ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นกัเฉลี่ย}} \times 100$$

เกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 6 ถ้ามากกว่าเกณฑ์แสดงว่าสหกรณ์ใช้สินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพ

$$4.2 \text{ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{ทุนของสหกรณ์กัเฉลี่ย}} \times 100$$

เกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 10 ถ้ามากกว่าเกณฑ์แสดงว่าประสิทธิภาพในการนำทุนไปหากำไรดี

$$4.3 \text{ อัตรากำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี}}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}}$$

เกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 75 ถ้ามากกว่าเกณฑ์แสดงว่าดี

บทที่ 4
ผลการวิจัยและวิจารณ์
(RESULT AND DISCUSSION)

ผลการศึกษาวิจัยด้านสหกรณ์

การศึกษาวิจัยด้านสหกรณ์นี้ เป็นการศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ อันได้แก่ ข้อบังคับระเบียบรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ และรายงานกิจการของสหกรณ์เครดิตยูเนียน-ชมภูสามัคคี จำกัด ในระยะเวลาตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2538 โดยแยกแสดงผลของการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของสหกรณ์

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

ส่วนที่ 3 การจัดทำแผนทางการเงินของสหกรณ์ล่วงหน้า

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของสหกรณ์

1.1 ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์

สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด จัดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พุทธศักราช 2511 เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2529 ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ มีสมาชิกแรกตั้ง จำนวน 70 คน มีทุนเรือนหุ้น จำนวน 55,050 บาท โดยมีสำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 131/1 หมู่ที่ 2 ตำบลชมภู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ แคนดำเนินงาน จะอยู่ทุกตำบลในอำเภอสารภี

ปัจจุบันสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด มีจำนวนสมาชิก 733 คน ทุนเรือนหุ้น 3,743,050 บาท ในปีการบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2538 สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 7,254,422.24 บาท ในจำนวนนี้เป็นทุนของสหกรณ์เอง จำนวน 3,969,659.99 บาท หรือร้อยละ 54.72 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น นอกนั้นเป็นหนี้สินต่าง ๆ ของสหกรณ์ จำนวน 3,284,762.25 บาท

1.2 ลักษณะของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

1.2.1 วัตถุประสงค์

สหกรณ์มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการดำเนินงาน คือ

1. ส่งเสริมการพัฒนานุคคล ครอบครัวและสังคมทั่วไป
2. ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยช่วยให้ประหยัดรายจ่ายของตนไว้ร่วมกันในทางที่มั่นคงและได้รับประโยชน์ตามสมควร
3. รับเงินฝากจากสมาชิกให้สมาชิกกู้เงินตามความจำเป็นหรือมีประโยชน์
4. ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักดำเนินงานของสหกรณ์ด้วยตนเองตามหลักประชาธิปไตย หลักการสหกรณ์และหลักการเครดิตยูเนียนสากล
5. ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพของสมาชิก
6. จัดให้มีสวัสดิการ หรือให้การสงเคราะห์แก่สมาชิกและ ครอบครัว
7. ส่งเสริมกิจการของสหกรณ์ โดยร่วมมือกับทางราชการ องค์กรที่เกี่ยวข้อง สหกรณ์อื่น ๆ และสหกรณ์เครดิตยูเนียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.2.2 สมาชิกภาพ

สมาชิกจะต้องมีคุณสมบัติ คือ

1. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ
2. ตั้งบ้านเรือนอยู่ในท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์
3. เป็นผู้มิมีนิสัยฉ้อโกง ไม่พกพร่องในศีลธรรมอันดี มีความรู้ ความเข้าใจและเห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียน
4. เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ ในการเลือกเข้าเป็นสมาชิก ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกต้องเสนอใบสมัคร (ตามแบบของสหกรณ์) ต่อคณะกรรมการศึกษาโดยต้องมีสมาชิกรับรองอย่างน้อยสองคน ผู้สมัครจะต้องเลือกเข้าสังกัดกลุ่มสมาชิก (ซึ่งมีอยู่เดิม หรือจะตั้งขึ้นใหม่ตามที่ผู้สมัครอยู่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ให้ยื่นใบสมัครดังกล่าวผ่านหัวหน้ากลุ่ม เพื่อสอบสวนพิจารณาเป็นเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการศึกษา) เมื่อคณะกรรมการศึกษาได้รับรองว่าผู้สมัครมีความรู้ ความเข้าใจ เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนสากล ผู้สมัครต้องได้รับการฝึกอบรมตั้งแต่วันขึ้นใบสมัคร และจะต้องเริ่มฝึกหัดสะสมเงินออมของตนไว้ในสหกรณ์ตามความสามารถที่แสดงจำนงไว้ในใบสมัคร เงินสะสมดังกล่าว เมื่อคณะกรรมการอำนวยการมีมติรับผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกแล้ว สหกรณ์จะแปลง

เงินดังกล่าวเป็นหุ้นให้สมาชิกผู้นั้นต่อไป (หากในกรณีที่คณะกรรมการอำนาจการมีมติไม่ยอมรับผู้สมัครคนใดเข้าเป็นสมาชิก สหกรณ์จะจ่ายเงินสะสมแก่ผู้สมัครโดยมิชักช้า) ผู้สมัครจะต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าให้แก่สหกรณ์คนละสิบบาท (เป็นรายได้ของสหกรณ์ จะเรียกคืนไม่ได้) ผู้สมัครลงลายมือชื่อในทะเบียนสมาชิกและชำระค่าหุ้นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ตามระยะเวลาที่กำหนด จึงจะถือว่าผู้นั้นได้สิทธิเป็นสมาชิกโดยสมบูรณ์ สมาชิกต้องออกจากสหกรณ์ เมื่อ

1. ตาย
2. วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
3. ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลายหรือต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษ หรือความผิดอันกระทำโดยประมาท

4. ลาออกและได้รับอนุมัติแล้ว
5. ถูกให้ออก

ในเรื่องการลาออกนั้นสมาชิกจะต้องไม่มีหนี้สินต่อสหกรณ์ในฐานะผู้กู้ หรือ ผู้ค้ำประกันหรือหนี้สินอื่นที่ผูกพันจะต้องชำระต่อสหกรณ์ สามารถขอลาออกจากสหกรณ์ได้โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการอำนาจการ เมื่อคณะกรรมการอำนาจการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการชอบด้วยข้อบังคับและอนุญาตแล้วจึงให้ถือว่าออกจากสหกรณ์ (ข้อบังคับฯ 13) สำหรับถูกให้ออกจากสหกรณ์นั้น เพราะเหตุผลดังนี้

1. นำเงินกู้ไปใช้ผิดจากวัตถุประสงค์และโครงการที่คณะกรรมการเงินกู้ได้อนุมัติ
2. ไม่จัดการแก้ไขหรือเพิ่มเติมหลักประกันสำหรับเงินกู้ที่เกิดบกพร่องให้คืนเงินกู้ภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเงินกู้กำหนด
3. ผิดนัดชำระหนี้เงินกู้ตามที่กำหนดถึงสามคราวติดต่อกัน หรือเกินกว่าหกสิบวัน ในกรณีที่ผิดนัดชำระหนี้เป็นรายเดือน
4. จงใจปิดบังความจริงอันควรแจ้งให้ทราบในใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก เฉพาะเกี่ยวกับหนี้สินของตน
5. จงใจฝ่าฝืนข้อบังคับ หรือระเบียบหรือมติของสหกรณ์ หรือของที่ประชุมกลุ่มที่ตนสังกัดหรือประพฤติก่อหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นสาเหตุให้เห็นว่าไม่ซื่อสัตย์สุจริต หรือเป็นปฏิปักษ์ หรือเสื่อมเสียต่อสหกรณ์ หรือกลุ่มสมาชิกไม่ว่าโดยประการใด ๆ

เมื่อคณะกรรมการอำนาจการได้สอบสวนพิจารณาปรากฏเหตุอันควรให้ออก ดังกล่าวข้างต้น ก็ให้เสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณา เมื่อคณะกรรมการดำเนินการมีมติให้

ออกแล้ว ให้คณะกรรมการอำนวยการแจ้งมติดังกล่าวให้สมาชิกผู้นั้นทราบโดยมิชักช้า

การให้ออกนี้จะต้องมีมติของคณะกรรมการดำเนินการ โดยคะแนนเสียงเห็นชอบ ไม่น้อยกว่าสองในสามแห่งจำนวนกรรมการดำเนินการทั้งหมด (ข้อบังคับฯ : 14)

1.2.3 การบริหารงานสหกรณ์

การบริหารงานของสหกรณ์จะประกอบด้วยบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มสมาชิก เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมความสัมพันธ์และการให้ การศึกษาอบรมแก่สมาชิกเมื่อสหกรณ์มีสมาชิกตั้งแต่สามร้อยคนขึ้นไปให้คณะกรรมการดำเนินการ พิจารณาจัดตั้งกลุ่มสมาชิกขึ้น โดยรวมสมาชิกซึ่งอยู่ใกล้เดียวกันเข้าด้วยกันตามความสมัครใจแต่ละ กลุ่มจะมีหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการกลุ่มทำหน้าที่แทนสมาชิกในกลุ่มมีกำหนดคราวละหนึ่งปี (ข้อ บังคับ : 15-16)

2. ที่ประชุมใหญ่ เป็นที่ประชุมของมวลสมาชิก มีหน้าที่ในการกำหนด นโยบาย และแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ รวมทั้งควบคุม ดูแลให้การดำเนินงานของสหกรณ์ เป็นไปตามหลักวิธีการสหกรณ์ กฎหมาย ข้อบังคับและมติของที่ประชุมใหญ่ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นผลดี แก่สมาชิก

3. คณะกรรมการดำเนินการ เป็นคณะบุคคลที่ประชุมใหญ่เลือกมาจาก สมาชิกเพื่อให้ทำหน้าที่บริหารงานสหกรณ์แทนที่ประชุมใหญ่ หรือมวลสมาชิกมีจำนวนไม่น้อย กว่าสิบเอ็ดคน ไม่เกินสิบห้าคน คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี หนึ่งเพื่อความสะดวกในการบริหารงาน คณะกรรมการดำเนินงานซึ่งเป็นกรรมการบริหารชุดใหญ่ ของสหกรณ์จะแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบกันเป็นคณะกรรมการย่อย 3 คณะ คือ

3.1 คณะกรรมการอำนวยการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลการรับ-จ่าย เงินและเก็บรักษาเงินตามระเบียบของสหกรณ์ ควบคุมการจัดทำบัญชี เอกสารทะเบียนต่าง ๆ รวมทั้งเสนอแนะคณะกรรมการดำเนินการในการกำหนด หรือแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบและข้อบังคับ สหกรณ์ คณะกรรมการนี้มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนและไม่เกินเจ็ดคน

3.2 คณะกรรมการเงินกู้ มีหน้าที่พิจารณาใบคำร้องขอกู้เงินของ สมาชิก ตามระเบียบที่ทางสหกรณ์กำหนด ตรวจสอบ ควบคุมหลักประกันเงินกู้และดูแลการชำระ หนี้ของสมาชิกผู้กู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในสัญญา คณะกรรมการนี้มีจำนวนอย่างน้อยสามคน ไม่เกินห้าคน

3.3 คณะกรรมการศึกษา มีหน้าที่ในด้านการพัฒนาคุณภาพสมาชิก โดยการให้การศึกษอบรม การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของสหกรณ์ การหาผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิก การติดตามข่าวคราวความคืบหน้าในวงการสหกรณ์เพื่อเสนอแนะคณะกรรมการดำเนินการ ในการจัดบริการใหม่แก่สมาชิก คณะกรรมการนี้มีจำนวนอย่างน้อยสามคนและไม่เกินห้าคน

นอกจากคณะกรรมการดำเนินการที่สมาชิกเลือกตั้งขึ้นมาเป็นตัวแทนเพื่อบริหารงานด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์แล้ว ยังมีคณะผู้ตรวจสอบกิจการอีกคณะหนึ่งที่สมาชิกเลือกตั้งขึ้นมาโดยตรงจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนและไม่เกินห้าคน ดำรงตำแหน่งคราวละหนึ่งปี คณะผู้ตรวจสอบกิจการนี้ดำเนินการโดยอิสระ มีหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการไม่ว่าจะเป็นด้านการเงิน การบัญชี การจัดการและการบริหารงานด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับแผนงานและงบประมาณที่ได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี

1.2.4 การหาทุน

สหกรณ์สามารถที่จะหาทุนโดยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

การออกหุ้น (ข้อบังคับฯ : 3) สหกรณ์สามารถที่จะออกหุ้นได้ไม่จำกัดจำนวนหุ้น (มูลค่าหุ้นละสิบบาท) ผู้ที่จะขอถือหุ้นจะต้องเป็นสมาชิกเท่านั้น สมาชิกแต่ละคนต้องถือหุ้นในสหกรณ์เมื่อแรกเข้าเป็นประจำตามข้อสัญญาที่ระบุไว้ในใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก เงินสะสมซึ่งสมาชิกได้ส่งสะสมไว้ตามข้อบังคับสามารถแปลงเป็นค่าหุ้นได้อีก ตั้งแต่วันที่คณะกรรมการอำนวยการมีมติให้รับผู้นั้นเข้าเป็นสมาชิก และสมาชิกจะถือหุ้นเพิ่มอีกเมื่อใด จำนวนเท่าใด ย่อมทำได้ การถือหุ้นของสมาชิกแต่ละคนดังกล่าวรวมกันแล้วจะต้องมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดของสหกรณ์

การรับฝากเงิน (ข้อบังคับฯ : 5) สหกรณ์สามารถรับฝากเงินทั้งประเภทออมทรัพย์ และประจำจากสมาชิกได้ตามระเบียบที่กำหนด โดยคณะกรรมการดำเนินการที่ได้รับความเห็นชอบ จากนายทะเบียนสหกรณ์

การกู้ยืมเงิน (ข้อบังคับฯ : 4) สหกรณ์สามารถกู้ยืมเงินเพื่อใช้เป็นทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์ได้ตามที่คณะกรรมการดำเนินการมีมติเห็นชอบ และภายในวงเงินกู้ยืม ซึ่งที่ประชุมใหญ่กำหนดและได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์แล้ว

เงินสำรองและเงินทุนต่าง ๆ (ข้อบังคับฯ : 9) เงินสำรองเป็นเงินจัดสรรมาจากกำไรสุทธิแต่ละปีไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และรวมทั้งเงินส่วนที่เหลือจากการจัดสรรตามข้อบังคับแล้วรวมทั้งเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้โดยไม่มีภาระผูกพัน เงินสำรองที่สะสมไว้จะถอนจากบัญชีไม่ได้ เว้นแต่จะถอนเพื่อชดเชยการขาดทุนเท่านั้น และจะนำมาแบ่งปันกันไม่ได้ด้วย

เงินของสหกรณ์สามารถฝากหรือลงทุนได้ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

1.2.5 การดำเนินงานของสหกรณ์

กิจกรรมในสหกรณ์เครดิตยูเนียน มีดังนี้

การสะสมเงิน

สมาชิกทุกคนจะต้องสะสมเงินในสหกรณ์ตามกำลังความสามารถและสะสมอย่างสม่ำเสมอตามสัญญาที่ให้ไว้เมื่อสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ เงินที่สะสมนี้ถือเป็นเงินสะสมค่าหุ้นที่สมาชิกจะถอนคืนได้ต่อเมื่อลาออกจากการเป็นสมาชิกแล้วเท่านั้น

สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีเป้าประสงค์พื้นฐานที่สำคัญคือ การพัฒนาคุณภาพของคน โดยเริ่มตั้งแต่การสะสมทรัพย์และสัญญาสะสมทรัพย์ นี้แหละจะเป็นเครื่องวัดความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ของสมาชิก สามารถใช้เป็นหลักประกันและหลักในการพิจารณาการให้เงินกู้แก่สมาชิกด้วย หรือกล่าวได้ว่าสัญญาสะสมทรัพย์ของสมาชิกก็คือการปฏิบัติการแห่ง "จิตตารมณ์ของ เครดิตยูเนียน" นั่นเอง

การให้เงินกู้

การให้เงินกู้ที่สหกรณ์จะให้เงินกู้เฉพาะสมาชิกเท่านั้น โดยคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาวินิจฉัย เงินกู้ไม่ว่าประเภทใดจะให้ได้แต่เฉพาะเพื่อการอันจำเป็นหรือมีประโยชน์ตามที่เห็นสมควร แบ่งเงินกู้ออกเป็น 3 ประเภท (ข้อบังคับฯ : 5-6) คือ

1. เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน ได้แก่ เงินกู้เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นอย่างกระทันหัน เช่น อุบัติเหตุ ค่าพาหนะ ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น วงเงินกู้ของสมาชิกแต่ละรายและระยะเวลาส่งคืนเงินกู้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด โดยปกติสมาชิกผู้กู้ต้องชำระคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยภายในสี่สิบห้าวัน

2. เงินกู้สามัญ ได้แก่ เงินกู้เพื่อนำไปใช้จ่ายลงทุนในการปรับปรุงพัฒนาอาชีพ ปลูกเปลี่ยนหนี้สิน ซ่อมแซมต่อเติมที่อยู่อาศัยหรืออื่น ๆ โดยทั่วไปวงเงินกู้กำหนดไว้เป็นจำนวนเท่าของเงินสะสมที่สมาชิกผู้ขอกู้มีอยู่และระยะเวลาส่งคืนเงินกู้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด โดยปกติสมาชิกผู้กู้ต้องชำระคืนเงินกู้และดอกเบี้ยภายในสิบแปดเดือน หรือในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษคณะกรรมการเงินกู้จะผ่อนเวลาการส่งงวดชำระหนี้ให้อีกเป็นคราว ๆ ไม่เกินหกเดือน

3. เงินกู้พิเศษ ได้แก่ เงินกู้เพื่อนำไปลงทุนประกอบอาชีพ หรือจัดหาที่อยู่อาศัย เงินกู้ประเภทนี้กู้ได้มากกว่าเงินกู้สามัญ โดยทั่วไปกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้และดอกเบี้ยไม่เกินสามสิบหกเดือน

เงินกู้ทั้ง 3 ประเภท สหกรณ์แต่ละแห่งจะเป็นผู้กำหนดอัตราดอกเบี้ยของตนเองให้สอดคล้องกับภาวะทางเศรษฐกิจและให้สมาชิกชำระคืนแก่สหกรณ์ทุกเดือน ในกรณีที่สมาชิกผู้กู้ไม่ชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยตามเวลาที่สัญญาไว้ โดยไม่แจ้งให้สหกรณ์ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร หรือว่าผู้กู้ผิดสัญญาจะต้องชำระค่าปรับเป็นจำนวนร้อยละห้าสิบของดอกเบี้ยที่ต้องชำระในคราวนั้น

ดอกเบี้ยและค่าปรับถือเป็นรายได้ของสหกรณ์ ซึ่งจะนำมาปันผลและเฉลี่ยคืนสู่สมาชิกเมื่อสิ้นปี

การรับฝากเงิน

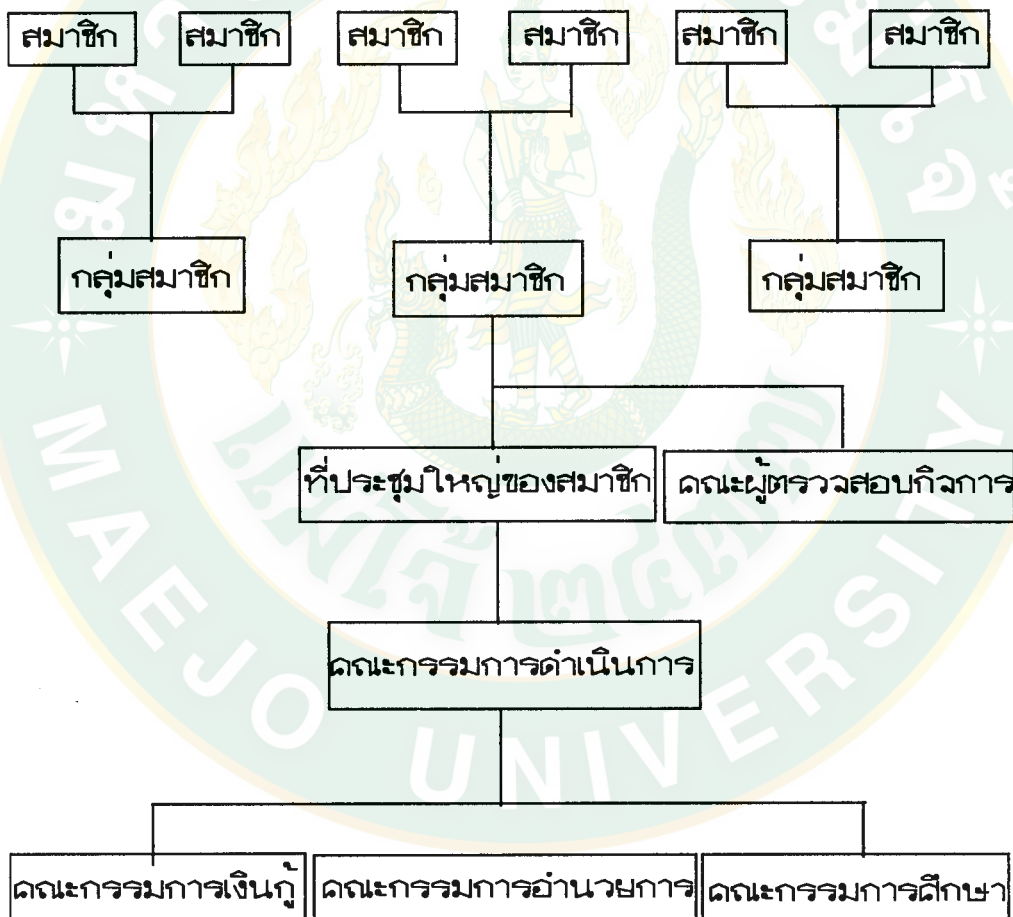
การรับฝากเงินเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่สำคัญของสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกที่มีรายได้ หรือมีรายได้พิเศษบางโอกาส หรือมีเงินเหลือจากการใช้จ่ายประจำวัน สะสมแล้วนำมาฝากไว้กับสหกรณ์แทนที่จะเก็บไว้กับตัวซึ่งมีแต่อันตราย สมาชิกก็นำมาฝากไว้กับสหกรณ์ และการรับฝากเงินนี้สหกรณ์เครดิตยูเนียนถือเป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่ง เพื่อพัฒนานิสัยการออมทรัพย์ให้แก่สมาชิก และเงินฝากนี้สหกรณ์ก็จะได้นำไปใช้ประโยชน์เพื่อสมาชิกและชุมชนต่อไป

การรับฝากเงิน สหกรณ์จะกำหนดระเบียบโดยมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการฝากดอกเบี้ย และถอนเงินฝากและข้อกำหนดอื่น ๆ ว่าด้วยการฝากออมทรัพย์และฝากประจำ โดยคิดดอกเบี้ยเงินฝากให้สมาชิกในอัตราที่สูงบางโอกาส สูงกว่าธนาคารทั่วไปก็มี การรับเงินฝากมี 2 ประเภท คือ

1. เงินฝากออมทรัพย์ สมาชิกสามารถเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ในเวลาใดเวลาหนึ่ง จำนวนเงินฝากในบัญชีต้องไม่น้อยกว่าสิบบาท

2. เงินฝากประจำ โดยจำนวนเงินฝากรายหนึ่ง ๆ ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยบาท และเวลาฝากต้องไม่น้อยกว่าสามเดือน

ดอกเบี้ยสหกรณ์จะจ่ายให้เมื่อถึงกำหนดระยะเวลาฝาก หรือ ตามงวดที่ได้ตกลงกันในเวลาฝาก

แผนภาพที่ 1 โครงสร้างและการบริหารงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

1.8 ฐานะทั่วไปของสหกรณ์

ในระยะเวลาตั้งแต่ 2534 ถึงปี 2538 ซึ่งเป็นปีที่ทำการศึกษาการบริหารการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด การเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่เป็นไปในทางที่ก้าวหน้า โดยแยกแสดงจำนวนสมาชิก ฐานะความมั่นคงของสหกรณ์ ซึ่งดูจากด้านหนี้สินและทุน จากงบดุลของสหกรณ์ การให้บริการด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์

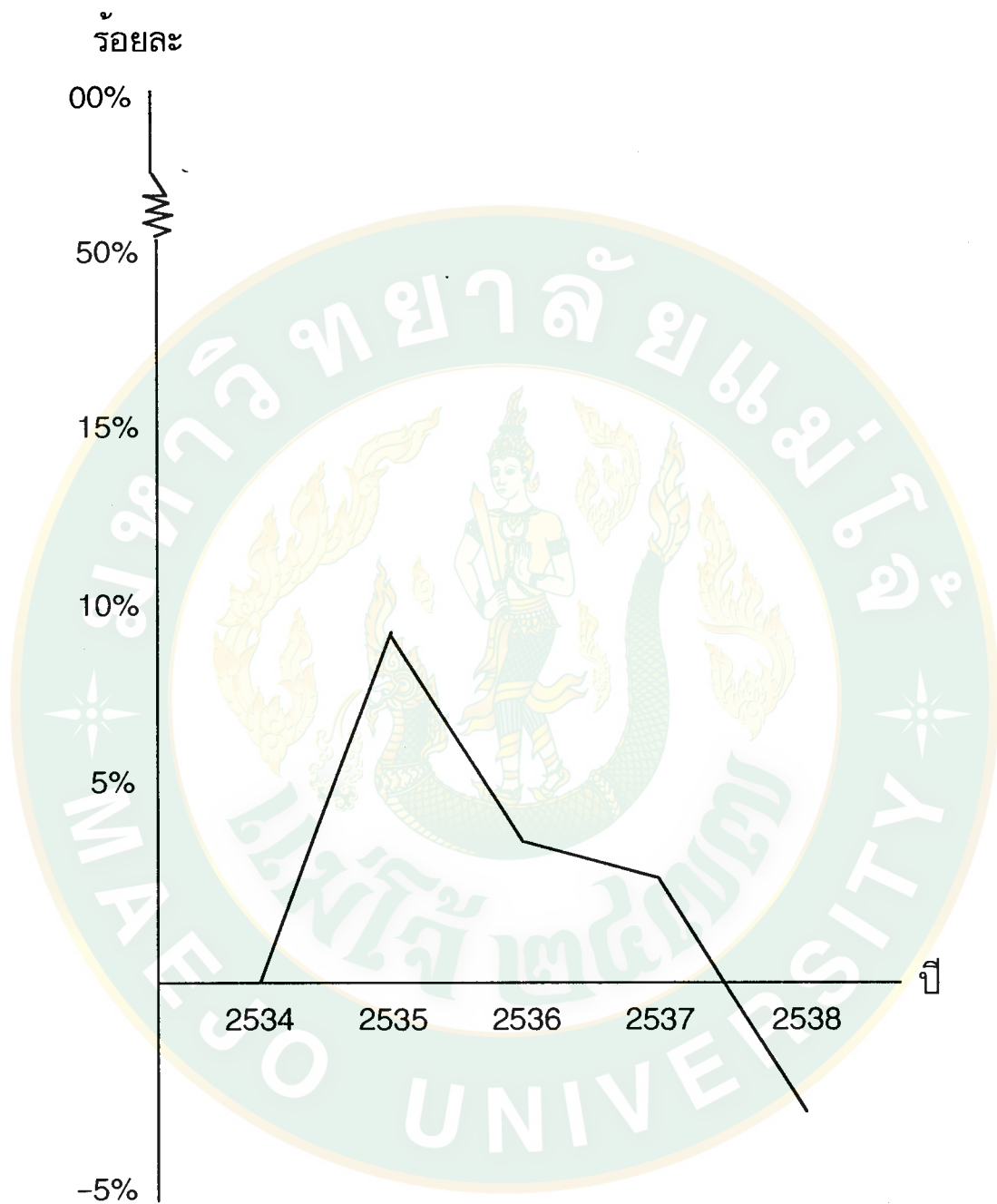
1.8.1 จำนวนสมาชิกของสหกรณ์

ตาราง 1 จำนวนสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ตั้งแต่ปี 2534-2538

ปี	จำนวนสมาชิก	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง
2534	638	-
2535	700	+ 9.72
2536	731	+ 4.43
2537	760	+ 3.97
2538	733	- 3.55
ค่าเฉลี่ย	712	+ 3.64

ที่มา : รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ระหว่างปี 2534-2538

จากตาราง 1 ปรากฏว่า จำนวนสมาชิกมีมากที่สุดในปี 2537 คือจำนวน 760 คน และต่ำสุดในปี 2534 คือ จำนวน 638 คน ในระยะ 5 ปี มีค่าเฉลี่ยจำนวนสมาชิกเท่ากับ 712 คน พิจารณาร้อยละของการเปลี่ยนแปลงแล้วมีอัตราการเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ในช่วง 4 ปีแรก แต่ในปี 2538 ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจะติดลบ เท่ากับ 3.55 เนื่องจากสมาชิกลดลง จะสังเกตได้ว่าจำนวนสมาชิกมีร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อนเพิ่มขึ้น แต่จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงจนถึงติดลบ อาจแสดงเป็นกราฟได้ตามภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 กราฟแสดงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจำนวนสมาชิก

สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด

1.3.2 ความมั่นคงของสหกรณ์เครดิตยูเนียน คูได้จากงบดุลของสหกรณ์ ซึ่งดูในส่วนด้านหนี้สินและทุนของงบดุลบางส่วน ได้แก่ ทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว เงินสำรอง และ ทุนอื่น ๆ กำไร-สุทธิประจำปีและทุนดำเนินงานทั้งหมด ดังต่อไปนี้

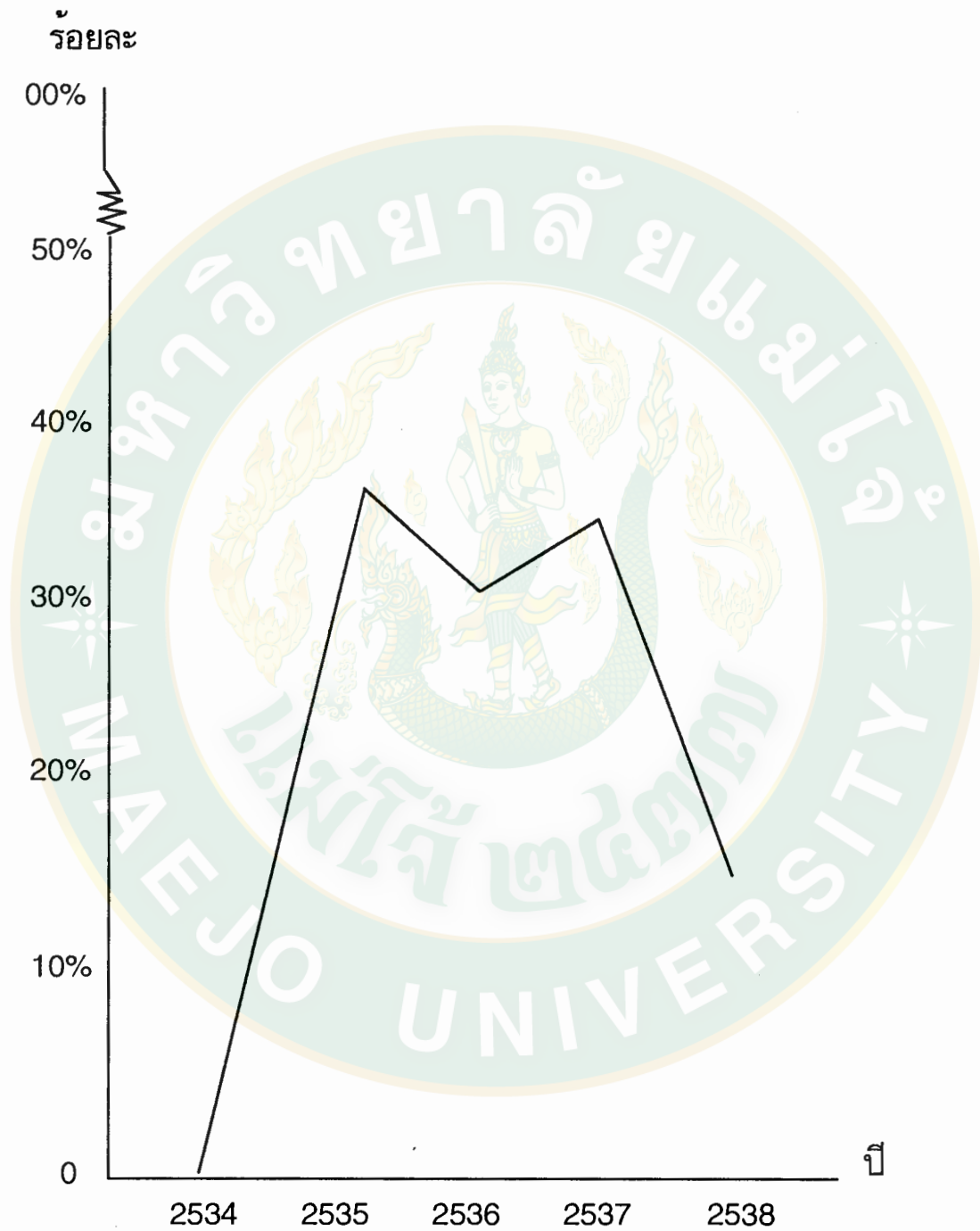
1) ทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว

ตาราง 2 จำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้วเมื่อสิ้นปี ตั้งแต่ปี 2534-2538

ปี	ทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้วเมื่อสิ้นปี (บาท)	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง
2534	1,305,120.00	-
2535	1,820,340.00	+ 39.48
2536	2,386,770.00	+ 31.12
2537	3,271,950.00	+ 37.09
2538	3,743,050.00	+ 14.40
ค่าเฉลี่ย	2,505,446.00	30.52

ที่มา : รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ระหว่างปี 2534-2538

จากตาราง 2 ปรากฏ ทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้วเมื่อสิ้นปีมีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นทุกปี ระหว่างร้อยละ 14.40-39.48 มีค่าร้อยละของการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 30.52 และมีค่าเฉลี่ยจำนวนมูลค่าทุนเรือนหุ้นเท่ากับ 2,505,446.00 บาท

แผนภาพที่ 8 กราฟแสดงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของทุนเรือนหุ้น

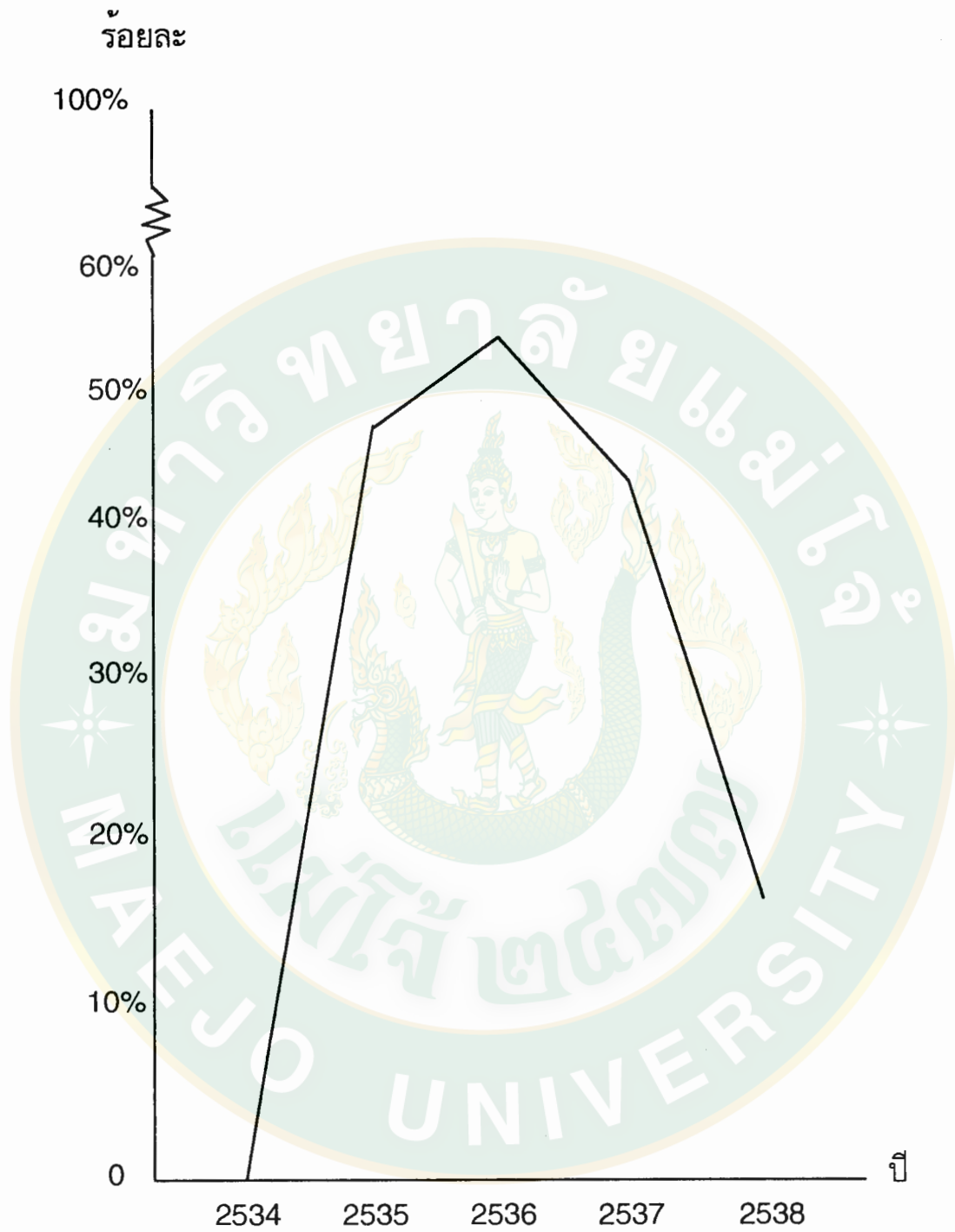
2) เงินสำรองและทุนอื่น ๆ

ตาราง 3 จำนวนเงินสำรองและทุนอื่น ๆ เมื่อสิ้นปี 2534-2538

ปี	เงินสำรองและทุนอื่น ๆ (บาท)	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง
2534	39,123.58	-
2535	57,867.98	+ 47.91
2536	78,382.05	+ 52.43
2537	111,518.30	+ 42.28
2538	129,306.22	+ 15.95
ค่าเฉลี่ย	52,024.77	31.71

ที่มา : รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ระหว่างปี 2534-2538

จากตาราง 3 ปรากฏเงินสำรองและทุนอื่น ๆ มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นทุกปี ระหว่างร้อยละ 15.95-47.91 ปีที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ได้แก่ ปี 2536 มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 52.43 มีค่าร้อยละของการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 31.71 และ มีค่าเฉลี่ยจำนวนมูลค่าเงินสำรองและทุนอื่น ๆ เท่ากับ 52,024.77 บาท

แผนภาพที่ 4 กราฟแสดงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของเงินสำรองและทุนอื่น ๆ

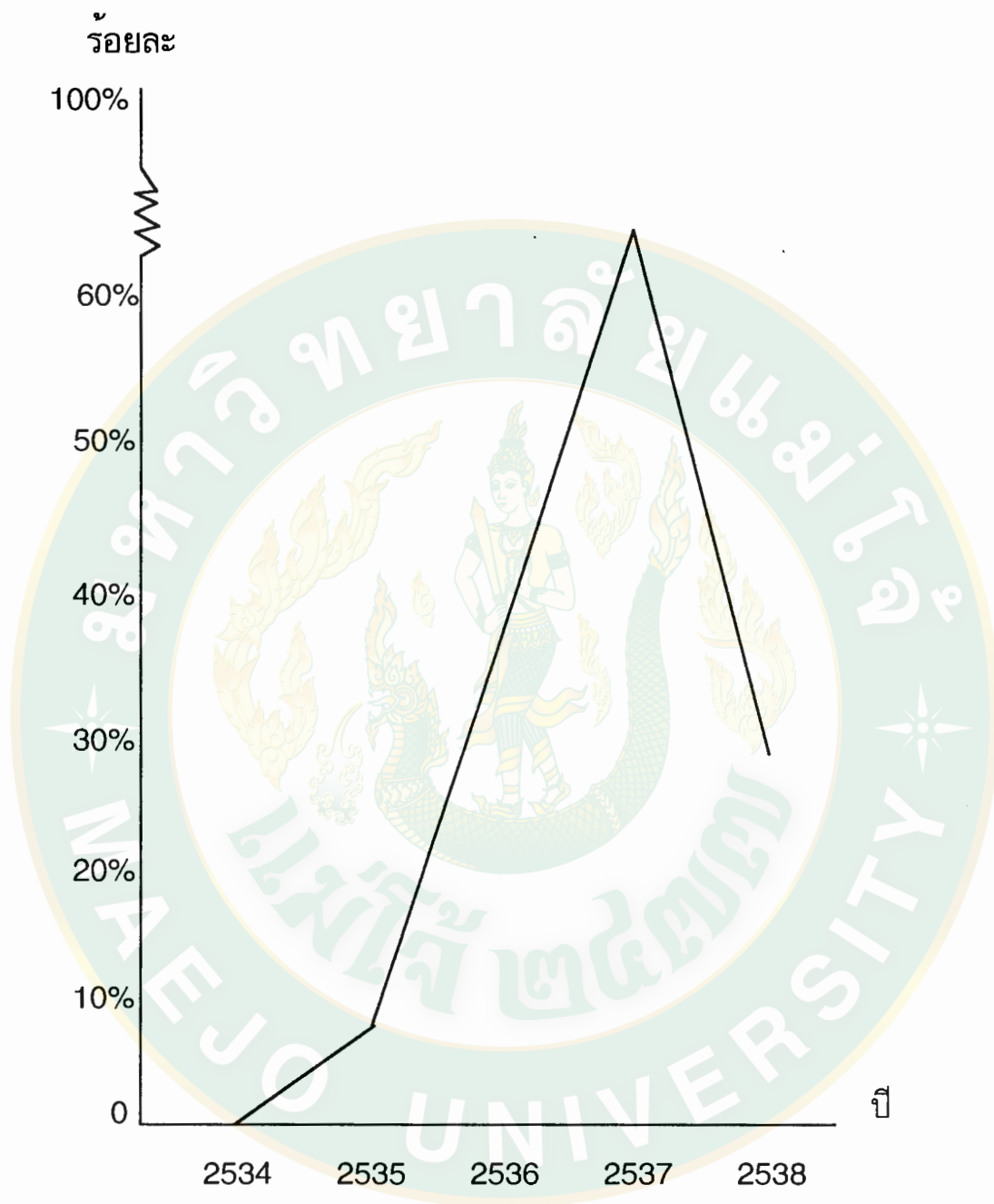
3) ทุนดำเนินงาน

ตาราง 4 จำนวนทุนดำเนินงานทั้งหมด เมื่อสิ้นปี 2534-2538

ปี	ทุนดำเนินงานทั้งหมด (บาท)	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง
2534	2,275,548.39	-
2535	2,489,242.55	+ 9.39
2536	3,377,695.30	+ 35.69
2537	5,590,264.72	+ 65.51
2538	7,254,422.24	+ 29.77
ค่าเฉลี่ย	4,197,434.64	28.07

ที่มา : รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ระหว่างปี 2534-2538

จากตาราง 4 ปรากฏ ทุนดำเนินงานทั้งหมด มีอัตราการเปลี่ยนแปลงขึ้นทุกปีเช่นกัน ระหว่างร้อยละ 9.39-65.51 ปี 2537 เพิ่มมากที่สุด ร้อยละ 65.51 และปี 2535 เพิ่มน้อยที่สุด ร้อยละ 9.39 มีค่าร้อยละของการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยเท่ากับ 28.07 และมีค่าเฉลี่ยจำนวนมูลค่าทุนดำเนินงานทั้งหมดเท่ากับ 4,197,434.64 บาท

แผนภาพที่ 5 กราฟแสดงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของทุนดำเนินงาน

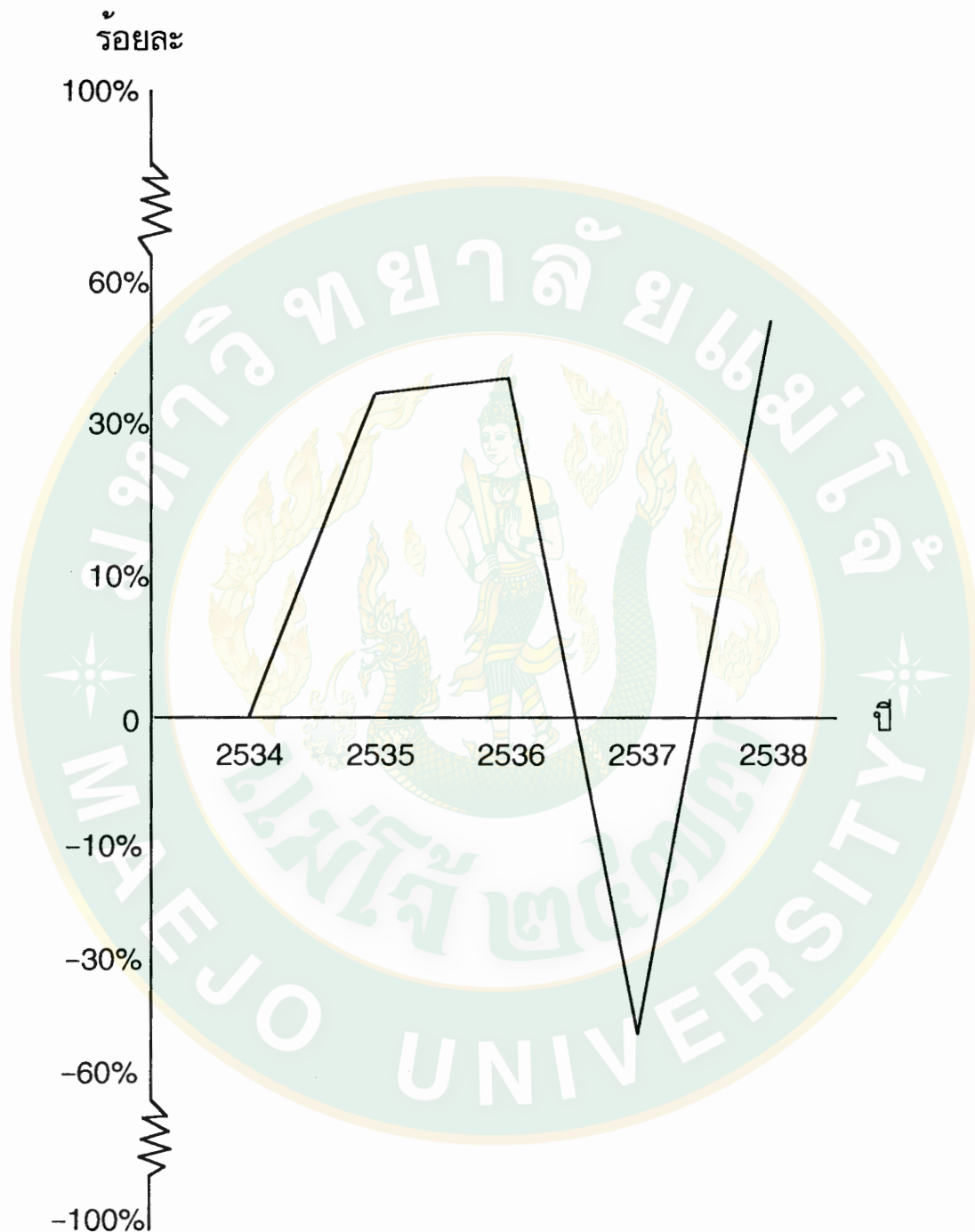
4) กำไรสุทธิประจำปี

ตาราง 5 จำนวนกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปี 2534-2538

ปี	กำไรสุทธิประจำปี (บาท)	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง
2534	86,273.31	-
2535	112,606.82	+ 30.52
2536	147,441.25	+ 30.93
2537	66,723.17	- 54.75
2538	97,303.77	+ 45.83
รวม(เฉลี่ย)	102,069.66	10.51

ที่มา : รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ระหว่างปี 2534-2538

จากตาราง 5 ปรากฏ กำไรสุทธิประจำปี มีอัตราเปลี่ยนแปลงทั้งเพิ่มขึ้นและลดลง ระหว่างอัตราร้อยละ -54.75- 45.83 จะเห็นได้ว่า ปี 2537 ลดลงมากที่สุดถึงร้อยละ 54.75 เพิ่มมากที่สุด ปี 2538 ร้อยละ 45.83 มีค่าร้อยละของการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยเท่ากับ 10.51 และมีค่าเฉลี่ย จำนวนมูลค่ากำไรสุทธิประจำปีเท่ากับ 102,069.66 บาท

แผนภาพที่ 6 กราฟแสดงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิประจำปี

1.4 ผลการดำเนินงานธุรกิจทางการเงินของสหกรณ์

สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี ดำเนินธุรกิจให้เงินกู้และรับฝากเงินจากสมาชิก เงินที่สหกรณ์นำมาให้สมาชิกกู้ยืมส่วนใหญ่จะเป็นทุนของสหกรณ์เอง อันเกิดจากการสะสมอย่างสม่ำเสมอของสมาชิก ได้แก่ เงินค่าหุ้น เงินรับฝากและเงินทุนอื่น ๆ นอกนั้นจะเป็นเงินกู้ยืม

สหกรณ์ให้เงินกู้แก่สมาชิกทั้งเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน เงินกู้สามัญและเงินกู้พิเศษเพื่อ บำบัดความเดือดร้อนและสร้างความมั่นคงแก่ครอบครัวสมาชิก ในช่วงปี 2534-2538 สหกรณ์ สามารถรับฝากเงินและจ่ายเงินกู้ให้สมาชิก ดังต่อไปนี้

1.4.1 การรับฝากเงินจากสมาชิก

ตาราง 6 ยอดเงินรับฝากเมื่อสิ้นปี ตั้งแต่ปี 2534-2538

ปี	เงินรับฝากเมื่อสิ้นปี (บาท)	ร้อยละของการ เปลี่ยนแปลง	เงินรับฝากเมื่อสิ้นปี เฉลี่ยต่อคน (บาท)	ร้อยละของการ เปลี่ยนแปลง
2534	-	-	-	-
2535	93,575.75	-	133.68	-
2536	414,145.75	+ 342.58	566.55	+ 323.81
2537	826,051.25	+ 99.46	1,086.91	+ 91.85
2538	2,518,509.00	+ 204.89	3,435.89	+ 216.12
ค่าเฉลี่ย	770,456.35	129.39	1,044.61	+ 126.36

ที่มา : รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ระหว่างปี 2534-2538

จากตัวเลขแสดงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อนของจำนวนเงินรับฝากตาม ตาราง 6 จะสังเกตได้ว่าในปี 2534 สหกรณ์ยังไม่ได้ทำธุรกิจรับฝากเงิน จะเริ่มรับฝากเงินจาก สมาชิกในปี 2535 มูลค่าเงินรับฝากจากสมาชิกของสหกรณ์ในปี 2536 เพิ่มขึ้นจากปี 2535 ใน ระดับสูง คือ เพิ่มขึ้นจากมูลค่าเงินรับฝาก จำนวน 93,575.75 บาท ในปี 2535 เป็น 414,145.75 บาท ในปี 2536 หรือเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อน 342.58

รองลงมา ได้แก่ ปี 2538 คิดเป็นร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อน 204.89 มีค่าร้อยละของการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยเท่ากับ 129.39 และมีค่าเฉลี่ยจำนวนมูลค่าเงินรับฝากเท่ากับ 770,456.35 บาท

เมื่อพิจารณาร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อนของจำนวนเงินฝากเฉลี่ยต่อคน จะเห็นว่า เงินรับฝากเฉลี่ยต่อคน ในปี 2538 มีจำนวนสูงที่สุด มีมูลค่าเท่ากับ 3,435.89 บาท คิดเป็นร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อน 216.12 และมีค่าเฉลี่ยจำนวนเงินรับฝากต่อคนเท่ากับ 1,044.61 บาท จากการที่สมาชิกนำเงินมาฝากกับสหกรณ์สูงขึ้น เนื่องมาจากสหกรณ์ได้มีการประชาสัมพันธ์การให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ และประกอบกับสมาชิกมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรดีขึ้น เช่น ผลผลิตลำไย จึงทำให้มีเงินหมุนเวียนผ่านสหกรณ์มากขึ้น หรือสมาชิกบางรายขายที่ดินได้จึงนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์

1.4.2 การให้เงินกู้แก่สมาชิก

จากตาราง 7 จะเห็นได้ว่า จำนวนเงินให้กู้และชำระคืนระหว่างปีเพิ่มจำนวนสูงขึ้นทุกปี ในช่วงปี 2534-2538 ปรากฏดังนี้

(1) หนี้เงินกู้ต้นปียกมา เฉลี่ยปีละ 2,251,319.55 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.07 ของหนี้สินทั้งสิ้น (5,762,898.55 บาท)

(2) ให้เงินกู้เพิ่มระหว่างปี เฉลี่ยปีละ 3,511,579.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.93 ของหนี้สินทั้งหมด

(3) ชำระหนี้เงินกู้คืนระหว่างปี เฉลี่ยปีละ 2,783,753.5 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.31 ของหนี้สินทั้งหมด

(4) หนี้เงินกู้คงเหลือเมื่อสิ้นปี เฉลี่ยปีละ 2,978,925.00 บาท

ตาราง 7 การกู้และการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ตั้งแต่ปี 2534-2538

รายการ	2534	2535	2536	2537	2538	เฉลี่ยต่อปี	ร้อยละ
หนี้ต้นปี (บาท)	1,152,100.00	1,902,425.00	2,134,090.00	2,564,285.00	3,503,697.75	2,251,319.55	39.07
กู้เพิ่มระหว่างปี (บาท)	2,112,695.00	2,283,200.00	2,983,400.00	4,113,200.00	6,065,400.00	3,511,579.00	60.93
รวมเป็นหนี้ทั้งสิ้น (บาท)	3,264,795.00	4,185,625.00	5,117,490.00	6,677,485.00	9,569,097.75	5,762,898.55	100.00
ชำระคืนระหว่างปี (บาท)	1,361,570.00	2,051,535.00	2,553,205.00	3,173,787.25	4,778,670.50	2,783,753.55	48.31
หนี้คงเหลือวันสิ้นปี (บาท)	1,902,425.00	2,134,090.00	2,564,285.00	3,503,697.75	4,790,427.25	2,978,985.00	51.69

ที่มา : รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนชมภูสามัคคี จำกัด ระหว่างปี 2534-2538

ตาราง 8 จำนวนเงินให้สมาชิกผู้ระหว่างปีเฉลี่ยต่อคน ตั้งแต่ปี 2534-2538

ปี	จำนวนเงินให้สมาชิกผู้ ระหว่างปีเฉลี่ยต่อคน	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง
2534	3,311.43	-
2535	3,261.71	- 1.67
2536	4,081.26	+ 25.13
2537	5,412.11	+ 32.16
2538	8,274.76	+ 52.89
ค่าเฉลี่ย	4,868.25	+ 21.79

จากตาราง 8 ปรากฏว่าเงินให้ผู้ต่อคน จะเพิ่มสูงขึ้นเกือบทุกปี ยกเว้นปี 2535 ลดลงเล็กน้อย คือ มีค่าร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อนต่ำลง (ติดลบ) คิดเป็นร้อยละ -1.67 และในปี 2538 จำนวนเงินให้ผู้ระหว่างปีเฉลี่ยต่อคนสูงสุด คือ 8,274.76 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.89 มีค่าเฉลี่ย จำนวนเงินให้สมาชิกผู้ต่อปีต่อคนเท่ากับ 4,868.25 บาท มีค่าร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อน เท่ากับ 21.79

จากตาราง 9 พิจารณาถึงจำนวนเงินที่สหกรณ์จ่ายให้สมาชิกผู้ จำแนกตามประเภทเงินกู้ ในช่วงปี 2534-2538 ปรากฏดังนี้

1) เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน เฉลี่ยปีละ 86,340.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.46 ของจำนวนเงินกู้ทุกประเภท สมาชิกผู้เงินเพื่อเหตุฉุกเฉิน เฉลี่ยปีละ 90 ราย

2) เงินกู้สามัญ เฉลี่ยปีละ 2,985,720.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 85.02 ของจำนวนเงินกู้ทุกประเภท สมาชิกผู้เงินสามัญ เฉลี่ยปีละ 325 ราย

3) เงินกู้พิเศษ เฉลี่ยปีละ 439,519.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.52 ของจำนวนเงินกู้ทุกประเภท สมาชิกผู้เงินพิเศษ เฉลี่ยปีละ 11 ราย

4) มีร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อนเฉลี่ยเท่ากับ 24.81

ตาราง 9 จำนวนเงินที่สหกรณ์จ่ายให้สมาชิกผู้ จำแนกตามประเภทเงินกู้

ประเภทเงินกู้	2534	2535	2536	2537	2538	เฉลี่ยต่อปี	ร้อยละ
1. เพื่อเหตุฉุกเฉิน	22,700.00	89,700.00	113,800.00	97,900.00	107,600.00	86,340.00	2.46
(จำนวนราย)	(28)	(104)	(123)	(103)	(94)	(90)	
2. สามัญ	1,682,400.00	2,193,500.00	2,869,600.00	4,015,300.00	4,167,800.00	2,985,720.00	85.02
(จำนวนราย)	(311)	(312)	(327)	(326)	(313)	(325)	
3. พิเศษ	407,595.00	-	-	-	1,790,000.00	439,519.00	12.52
(จำนวนราย)	(39)				(16)	(11)	
รวม	2,112,695.00	2,283,200.00	2,983,400.00	4,113,200.00	6,065,400.00	3,511,579.00	100.00
(จำนวนราย)	(378)	(416)	(450)	(465)	(423)	(426)	
ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง	-	+8.07	+30.67	+37.87	+47.46	+24.81	

ที่มา : รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ระหว่างปี 2534-2538

1.4.3 รายได้และรายจ่าย

จากตัวเลขแสดงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงรายได้รายจ่ายของสหกรณ์ ตามตาราง 10 มูลค่ารายได้ ในปี 2538 มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด คือ มีค่าร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อนเป็น 65.69 รองลงมาคือ ปี 2535 มีค่าร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อน เป็น 39.02 และปีที่มีการเปลี่ยนแปลงต่ำที่สุด คือ ปี 2536 คิดเป็นร้อยละเท่ากับ 15.59 เมื่อพิจารณาถึงที่มาของรายได้แล้วพบว่า รายได้ส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่เกิดจากดอกเบี้ยเงินให้กู้เฉลี่ย ปีละ 406,499.10 บาท คิดเป็นร้อยละ 90.41 ของรายได้ทั้งหมด และเป็นรายได้อื่น ๆ คือ รายได้จากค่าธรรมเนียมแรกเข้า ดอกเบี้ยรับจากธนาคาร ค่าปรับ และผลตอบแทนการลงทุนถือหุ้นเฉลี่ย ปีละ 43,134.57 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.59 ของรายได้ทั้งหมด

พิจารณาด้านรายจ่ายแล้วมีร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อน ในปี 2537 มากที่สุด คือ มีร้อยละของการเปลี่ยนแปลงเป็น 78.46 รองลงมาคือ ปี 2538 ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงเป็น 68.84 และปีที่มีการเปลี่ยนแปลงต่ำสุด คือ ปี 2536 คิดเป็นร้อยละเท่ากับ 7.69 ที่มาของรายจ่าย พบว่า เป็นค่าใช้จ่ายค่าดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้จากชุมนุมสหกรณ์เครดิต-ยูเนียน เฉลี่ยปีละ 94,014.10 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.05 ของรายจ่ายทั้งหมด เป็นค่าใช้จ่ายด้านดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากจากสมาชิกเฉลี่ยปีละ 44,132.60 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.70 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด และเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเฉลี่ยปีละ 209,417.31 บาท คิดเป็นร้อยละ 60.25 ของรายจ่ายทั้งหมด

1.4.4 กำไรสุทธิประจำปี

จากตาราง 11 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2534-2538 สหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปีทุกปี เฉลี่ยสหกรณ์มีกำไรสุทธิปีละ 102,069.76 บาท ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อนเฉลี่ยเท่ากับ 10.51 เป็นที่น่าสังเกตว่าในปี 2537 สหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปีลดลงจากปีก่อนเป็นจำนวนมาก คือ ในปี 2536 กำไรสุทธิ 147,441.25 บาทในปี 2537 กำไรสุทธิ 66,723.17 บาท ลดลง 80,718.08 บาท คิดเป็นร้อยละของการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อน มีค่าเท่ากับ -54.75 สาเหตุที่ทำให้กำไรสุทธิลดลง มาจากค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้นมาก คิดเป็นร้อยละ 86.31 ของรายได้ (จากงบกำไรขาดทุน ปี 2536, 2537 ภาคผนวก ก) ซึ่งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นสูงนั้นมาจากดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้จากชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียน ร้อยละ 21.50 ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 11.77 เงินเดือน ร้อยละ 18.65 และ

ตาราง 10 แสดงรายได้ รายจ่ายของสหกรณ์ ตั้งแต่ปี 2534-2538

รายการ	2534	2535	2536	2537	2538	เฉลี่ยต่อปี	ร้อยละ
รายได้							
ดอกเบี้ยจากเงินให้กู้	215,823.75	311,098.00	354,538.25	449,740.75	701,294.75	406,499.10	90.41
รายได้อื่น ๆ	22,635.36	20,405.30	28,640.51	37,678.47	106,313.22	43,134.57	9.59
รวมรายได้	238,459.11	331,503.30	383,178.76	487,419.22	807,607.97	449,633.67	100.00
ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง							
จากปีก่อน	-	+39.02	+15.59	+27.20	+65.69	+29.5	
รายจ่าย							
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้	63,484.00	71,849.25	32,537.25	104,805.00	197,395.00	94,014.10	27.05
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	-	920.75	21,628.50	57,350.75	140,763.00	44,132.60	12.70
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	88,701.80	146,126.48	181,571.76	258,540.30	372,146.20	209,417.31	60.25
รวมค่าใช้จ่าย	152,185.80	218,896.48	235,737.51	420,696.05	710,304.20	347,564.01	100.00
ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง							
จากปีก่อน	-	+43.84	+7.69	+78.46	+68.84	+39.77	

ที่มา : รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนหนองสามัคคี จำกัด ระหว่างปี 2534-2538

ค่าใช้จ่ายสวัสดิการเงินกู้และเงินสะสม ร้อยละ 9.80 ส่วนอีก 24.69 เป็นค่าใช้จ่ายทั่วไป ค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้นกว่าปี 2536 จึงทำให้กำไรสุทธิลดลง ในปี 2537 เป็นอย่างมาก สหกรณ์ควรจะควบคุมการใช้จ่ายให้รัดกุม จัดหาแหล่งเงินทุนที่สามารถลดต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายลงไปได้บ้าง เช่น การระดมทุนจากสมาชิกให้มากขึ้น ควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ให้อยู่ในสัดส่วนเหมาะสมกับรายได้ สหกรณ์ก็จะสามารถทำกำไรสุทธิได้เพิ่มขึ้น

ตาราง 11 ร้อยละของการเปลี่ยนแปลงกำไรสุทธิประจำปี

ปี	กำไรสุทธิประจำปี	
	จำนวน (บาท)	ร้อยละของการเปลี่ยนแปลง
2534	86,273.81	-
2535	112,606.82	+ 30.52
2536	147,441.25	+ 30.93
2537	66,723.17	- 54.75
2538	97,303.77	+ 45.83
ค่าเฉลี่ย	102,069.76	+ 10.51

ที่มา : รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ระหว่างปี 2534-2538

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ครั้งนี้ เพื่อที่จะวิเคราะห์และศึกษาผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ ของการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ.2534-2538 มาทำการศึกษา อัตราส่วนทางการเงิน หมายถึง การนำเอารายการต่าง ๆ ในงบการเงินตั้งแต่สองรายการขึ้นไปมาเปรียบเทียบกันโดยที่รายการทั้งสองรายการนั้นจะต้องมีความสัมพันธ์กัน สำหรับในการเครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด นั้น จะศึกษาอัตราส่วนทางการเงินโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อวัดประสิทธิภาพในการบริหารการเงิน ซึ่งแบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. อัตราส่วนวิเคราะห์ความคล่องตัว (Liquidity Ratios)
2. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios)
3. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ (Activity Ratios)
4. อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratios)

อัตราส่วนวิเคราะห์ความคล่องตัว (Liquidity Ratios)

อัตราส่วนหมุนเวียน เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นโดยใช้สูตรอัตราส่วนหมุนเวียนเท่ากับสินทรัพย์หมุนเวียนหารด้วยหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งอัตราส่วนนี้ จะบอกให้เราทราบว่า สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน โดยปกติแล้วมักจะถือว่า อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงจะยิ่งมีความคล่องตัวดี เพราะชี้ให้เห็นว่า สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน ทำให้มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นได้สูง เกณฑ์มาตรฐาน 2 : 1 ถ้ามากกว่าเกณฑ์แสดงว่า สหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้สินมาก มีความคล่องตัวสูง

จากตาราง 12 ปรากฏว่าค่าที่คำนวณได้ในปี 2534-2538 มีค่าสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานทั้งสิ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 : 1 หมายความว่า มีสินทรัพย์หมุนเวียนเป็น 4.63 เท่าของหนี้สินหมุนเวียน 1 เท่า แสดงว่า สหกรณ์มีสภาพคล่องตัวทางการเงินที่เชื่อถือสำหรับเจ้าหนี้ได้

อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios)

อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาวว่า สหกรณ์มีทุนของตนเองเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้เพียงใด คำนวณจากสูตร หนี้สินทั้งสิ้นหารด้วยทุนรวมหรือทุนของสหกรณ์ มีเกณฑ์มาตรฐาน 0.8 ต่อ 1 ถ้าน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาวว่า สหกรณ์มีทุนของตนเองเพียงพอที่จะชำระหนี้ได้เพียงใด ถ้ามากกว่าเกณฑ์ แสดงว่า สหกรณ์มีหนี้สินมากกว่าส่วนของทุน ดังนั้น เจ้าหนี้ก็มีโอกาสเสี่ยงภัยในการรับชำระหนี้ เนื่องจากส่วนของทุนมีไม่เพียงพอที่จะคุ้มกับการชำระหนี้ได้

จากตาราง 12 ปรากฏว่าค่าที่คำนวณได้น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ตั้งแต่ปี 2534-2537 ส่วนในปี 2538 มีค่าสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานเล็กน้อย แสดงว่า สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินสูง

ตาราง 12 ประสิทธิภาพในการบริหารการเงินของสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2534-2538 โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานทั่วไป

รายการ	เกณฑ์มาตรฐานทั่วไป	2534	2535	2536	2537	2538	เกณฑ์เฉลี่ย 5 ปี
1. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (คิดเป็นเท่า)	2 : 1	5.38 : 1	8.61 : 1	3.86 : 1	2.93 : 1	2.16 : 1	4.63 : 1
2. อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน (คิดเป็นเท่า)	0.8 : 1	0.57 : 1	0.25 : 1	0.29 : 1	0.54 : 1	0.83 : 1	0.50 : 1
3. อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น (คิดเป็นรอบ)	0.1	0.12	0.14	0.13	0.11	0.13	0.13
4. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (คิดเป็นร้อยละ)	6.0	4.41	4.73	5.03	1.49	1.52	3.44
5. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (คิดเป็นร้อยละ)	10.0	7.01	6.58	6.40	2.20	2.62	4.96
6. อัตรากำไรสุทธิ (คิดเป็นร้อยละ)	75.0	35.76	33.96	38.48	16.69	12.05	26.79

ขึ้นจากปีก่อน ๆ คือ สหกรณ์มีทุน 1 บาท มีหนี้สิน 0.83 บาท ถ้ามากกว่าเกณฑ์มาตรฐานจะทำให้เกิดอัตราการเสี่ยงในการก่อหนี้ เพราะทุนของตนเองที่มีอยู่ไม่คุ้มกับหนี้สินที่เกิดขึ้นได้ แต่ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.50 ต่อ 1 คือ สหกรณ์มีทุนของตนเอง 1 บาท มีหนี้สินเพียง 0.50 บาท แสดงว่าสหกรณ์มีทุนของตนเองมากกว่าหนี้สิน สามารถที่จะชำระหนี้ในระยะยาวได้ เจ้าหนี้และเจ้าของสหกรณ์อยู่ในฐานะที่ปลอดภัยไม่เสี่ยงภัย

อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ (Activity Ratios)

ในสหกรณ์เครดิตยูเนียนนั้น จะใช้อัตราหมุนของสินทรัพย์ทั้งสิ้นวัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์ โดยใช้สูตรว่า อัตราส่วนการหมุนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เท่ากับยอดรวมรายได้ทั้งสิ้นหารด้วยสินทรัพย์ทั้งสิ้นแล้วเฉลี่ย หมายถึง การนำเอาสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปหารรายได้ ถ้ามีค่ามาก รอบแสดงว่ามีการบริหารสินทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพ โดยมีเกณฑ์มาตรฐานเท่ากับ 0.1 รอบ

จากตาราง 12 ปรากฏ ค่าที่คำนวณได้ตั้งแต่ปี 2534-2538 มีค่าเท่ากับ เกณฑ์มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.13 รอบ แสดงว่าการบริหารสินทรัพย์มีประสิทธิภาพพอสมควร สำหรับสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด จากการดูรายงานกิจการของสหกรณ์พบว่า ส่วนใหญ่สหกรณ์จะให้เงินกู้แก่สมาชิกเป็นเงินประเภทสามัญ และกำหนดระเบียบว่าด้วยเงินกู้ ดังนั้น การหมุนเวียนของสินทรัพย์จึงไม่สามารถกระทำได้เลยหลายรอบ

อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratios)

เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดประสิทธิภาพในการบริหารงานของสหกรณ์ ประกอบด้วย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนและอัตรากำไรสุทธิ

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกำไรจากการดำเนินงานของสหกรณ์กับสินทรัพย์ทั้งสิ้น โดยอัตราส่วนนี้ จะบอกว่า ในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา สหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงานเป็นร้อยละเท่าใดของสินทรัพย์ทั้งสิ้นของสหกรณ์ โดยใช้สูตรว่าผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เท่ากับ กำไรจากการดำเนินงานหารด้วยสินทรัพย์ทั้งสิ้นแล้วเฉลี่ย คุณด้วยหนึ่งร้อย เกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 6 ถ้ามากกว่าเกณฑ์มาตรฐานแสดงว่า

สหกรณ์ใช้สินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพ

จากตาราง 12 ปรากฏว่า ค่าที่คำนวณได้ ตั้งแต่ปี 2534-2538 ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานทุกปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 หมายความว่า ทุก 100 บาท ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น สหกรณ์จะสามารถใช้ดำเนินการเพื่อหากำไรได้ 3.44 บาท เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์ของสหกรณ์ที่มีอยู่ไปหากำไรอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ซึ่งเป็นผลมาจากสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูง และใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ได้ยังไม่เต็มที่

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน เป็นอัตราส่วนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกำไรสุทธิประจำปีกับทุนของสหกรณ์ โดยอัตราส่วนนี้จะบอกว่าในรอบปีบัญชีที่ผ่านมา สหกรณ์มีกำไรสุทธิเป็นร้อยละเท่าใดของทุนของสหกรณ์ โดยใช้สูตรว่า อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนเท่ากับ กำไรสุทธิหารด้วยทุนของสหกรณ์แล้วเฉลี่ย คูณด้วยหนึ่งร้อย เกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 10 ถ้ามากกว่าเกณฑ์ แสดงว่า ประสิทธิภาพในการนำทุนไปหากำไรดี

จากตาราง 12 ปรากฏว่า ในปี 2534-2538 ค่าที่คำนวณได้น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐานทุกปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 4.96 หมายความว่า ทุก 100 บาทของทุนทั้งสิ้น สหกรณ์จะสามารถใช้ดำเนินการเพื่อหากำไรได้ 4.96 บาท เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่าประสิทธิภาพในการนำทุนของสหกรณ์ที่มีอยู่ไปหากำไรอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ซึ่งเป็นผลมาจากที่สหกรณ์ต้องมอดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมและเงินรับฝากสูง และค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่สูง ประกอบรายได้ที่รับเข้ามาต่ำเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่าย จะเห็นได้ว่าค่าที่คำนวณได้ลดต่ำลงทุกปี การใช้ทุนเพื่อหากำไรอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดี

อัตรากำไรสุทธิ เป็นอัตราส่วนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกำไรสุทธิกับรายได้ทั้งสิ้น โดยใช้สูตรว่าอัตรากำไรสุทธิเท่ากับ กำไรสุทธิประจำปีหารรายได้ทั้งสิ้นคูณหนึ่งร้อย เกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 75 ถ้ามากกว่าเกณฑ์แสดงว่าดี

จากตาราง 12 ปรากฏว่า ค่าที่คำนวณได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานทุกปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.79 หมายความว่า สหกรณ์มียอดขายได้ 100 บาท เมื่อหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วจะเหลือเป็นกำไรสุทธิ 26.79 บาท ซึ่งเป็นผลมาจากสหกรณ์มีอัตรากำไรขั้นต้น เพราะมีต้นทุน คือดอกเบี้ยจ่ายสูง และประกอบกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงขึ้นด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่าอัตราส่วนจะมีค่าต่ำลงทุกปี

การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์ โดยเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานในตาราง 12 เพื่อประเมินถึงความสามารถในการดำเนินธุรกิจทางการเงินของสหกรณ์โดยเฉลี่ย และเป็นการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาที่ได้ตั้งไว้ในบทที่ 2 คือ การบริหารทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับที่น่าพอใจ

การวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์นั้น ใช้อัตราส่วนทางการเงินเป็นเครื่องวัด โดยมีเกณฑ์วัดที่แน่นอน ตาราง 12 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์แต่ละด้าน โดย 3 ด้านแรก แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพ อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ส่วนประสิทธิภาพความสามารถในการหากำไร อยู่ในระดับต่ำมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน จากรายละเอียดที่ได้วิเคราะห์และแปลความหมายดังกล่าวข้างต้น

ส่วนที่ 3 การจัดทำแผนทางการเงินของสหกรณ์ล่วงหน้า

หลักการ

ในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์นั้น จะต้องมีการจัดทำงบประมาณ อันเป็นแผนงานเพื่อควบคุมธุรกิจให้บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ โดยที่สหกรณ์นั้นจะต้องมีการจัดทำงบประมาณอันเป็นแผนงานที่แสดงออกเป็นตัวเลขจริง ดังนี้

1. งบประมาณการดำเนินงาน

1.1 งบประมาณรายได้

1.2 งบประมาณรายจ่าย

1.3 งบประมาณรายจ่ายลงทุน

2. งบประมาณการเงิน

2.1 งบประมาณเงินสด

2.2 งบประมาณกำไรขาดทุน หรือ งบกำไรขาดทุนล่วงหน้า แบ่งเป็น

รายเดือนและรวมทั้งปี

2.3 งบประมาณงบดุล หรือ งบดุลล่วงหน้า

2.4 งบแสดงแหล่งที่มาและทางใช้เงินทุนล่วงหน้า

การจัดทำงบประมาณของธุรกิจที่เป็นสถาบันการเงินควรจัดทำเต็มรูปแบบ และตามลำดับขั้นตอนข้างต้น

ในการจัดทำงบประมาณของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2540 เป็นการจัดทำก่อนที่ประชุมใหญ่ได้อนุมัติงบประมาณประจำปี อาจมีข้อจำกัดหลายอย่าง แต่ก็ได้อาศัยหลักการดังกล่าวข้างต้นมาจัดทำ ดังต่อไปนี้

งบประมาณรายได้

ตาราง 13 ได้แสดงงบประมาณรายได้ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด สำหรับปีการเงินสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2540 โดยแยกเป็นรายเดือนและรวมยอดทั้งปี ซึ่งการจัดทำงบประมาณดังกล่าว ได้อาศัยผลงานย้อนหลัง 3 ปี มาเป็นฐานหาค่าเฉลี่ย เพื่อนำไปวางแผนในปีต่อไป ปรากฏว่า ในปี 2540 การประมาณการรายได้จะมีดอกเบี้ยรับจากเงินกู้ทั้งปี 1,500,000 บาท ดอกเบี้ยรับจากธนาคาร 60,000 บาท รายได้อื่น ๆ รวม 83,000 บาท รวมรายได้ทั้งปี 1,653,000 บาท

งบประมาณรายจ่าย

ตาราง 14 ได้แสดงงบประมาณรายจ่ายของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด สำหรับปีการเงินสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2540 โดยแยกเป็นรายเดือนและรวมทั้งปี โดยใช้หลักการเช่นเดียวกับงบประมาณรายได้ ปรากฏว่า ในปี 2540 ได้ทำแผนประมาณรายจ่าย มีค่าใช้จ่ายในการบริหารเป็นเงินเดือน เครื่องเขียน ค่าเสื่อมราคา ค่าสวัสดิการ ชสค. ค่าใช้จ่ายทั่วไป รวม 405,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการลงทุน 74,000 บาท และค่าใช้จ่ายจัดหาทุน ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ และเงินฝาก 390,000 บาท รวมประมาณรายจ่ายทั้งปี 869,000 บาท

การจัดทำงบประมาณเงินสด (Cash flow)

ในการวางแผนการเงินปกติจะทำในรูปงบประมาณเงินสด ซึ่งเป็นการกะประมาณการรับเงินสดและการจ่ายเงินสดของสหกรณ์ในอนาคตสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งจะทำได้

ผู้จัดการหรือผู้บริหารสามารถวางแผนการจัดหาเงินตามเวลาที่ต้องการใช้ และควบคุมการใช้จ่ายเงินสดให้เป็นไปโดยเหมาะสม งบประมาณเงินสดจะเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงต่อการประมาณเงินสดรับ และเงินสดจ่ายใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด

จากตาราง 15 ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ เงินสดรับ เงินสดจ่ายและเงินสดคงเหลือ

เงินสดรับ จัดทำรายละเอียดประมาณการเงินสดรับในช่วงหนึ่งปี คือ ปี 2540 โดยใช้ข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการประมาณการเงินสดรับแต่ละรายการ เช่น เงินค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินรับชำระหนี้ ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ รายได้อื่น ๆ ปรากฏว่า เงินสดรับมียอดรวมทั้งปี 20,410,800 บาท

เงินสดจ่าย จัดทำรายละเอียดประมาณการเงินสดจ่ายในช่วงเวลาเดียวกันกับประมาณการเงินสดรับ โดยประมาณรายการจ่ายทุกรายการ เช่น การให้เงินกู้ ดอกเบี้ยจ่าย เงินกู้และเงินฝาก ชำระหนี้เงินกู้ จ่ายคืนค่าหุ้น จ่ายคืนเงินฝาก เงินจัดสรร ค่าใช้จ่ายลงทุนและค่าใช้จ่ายบริหาร ปรากฏว่า มียอดรวมจ่ายทั้งสิ้น 19,535,952 บาท

กระแสเงินสดและเงินสดคงเหลือ เมื่อได้ประมาณการรายรับและประมาณการรายจ่ายแล้ว ก็นำรายรับและรายจ่ายมาเปรียบเทียบเพื่อหาเงินสดและเงินสดคงเหลือแต่ละเดือน จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ประสบปัญหาการเงินในเดือน มกราคม พฤษภาคม มิถุนายน กรกฎาคม พฤศจิกายน เนื่องจากสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในเดือนดังกล่าวมากกว่ารายได้ เช่น ในเดือนมกราคม สหกรณ์จะต้องจ่ายชำระเงินกู้ยืม ในเดือนมิถุนายน สหกรณ์จะต้องจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากและจ่ายเงินจัดสรรกำไรสุทธิ ในเดือนพฤศจิกายน สหกรณ์จะมีค่าใช้จ่ายชำระหนี้ในการจ่ายเงินกู้แก่สมาชิก เป็นต้น ซึ่งผู้จัดการจะต้องเตรียมจัดหาเงินทุนให้ทันเวลา จึงจะสามารถดำเนินงานตามแผนได้โดยไม่ติดขัด

งบกำไรขาดทุนล่วงหน้า

งบกำไรขาดทุนล่วงหน้า ได้จัดทำขึ้นเพื่อเปรียบเทียบกับงบกำไรขาดทุนปีที่ผ่าน มา เพื่อให้ผู้บริหารหรือผู้จัดการได้ทราบว่าแผนงานหรืองบประมาณรายได้และงบประมาณรายจ่ายที่ได้วางแผนไว้ ถ้าปฏิบัติได้ตามแผนหรือเป็นไปตามแผนงานจะทำให้สหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปี เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งจะแยกเป็นรายเดือนและทั้งปีพร้อมทั้งเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมามาว่าสหกรณ์สามารถทำกำไรเป็นร้อยละเท่าไร ต่ำหรือสูงกว่าปีก่อน เป็นต้น

จากตาราง 16 ปรากฏว่า ในปี 2540 สหกรณ์จะมีกำไรสุทธิประจำปี จำนวน 858,000 บาท เท่ากับร้อยละ 51.91 ของรายได้ทั้งสิ้นเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 728,091.65 บาท เนื่องจากสหกรณ์มีปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น เป็นผลให้มีรายได้ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้เพิ่มขึ้น ประกอบกับรายได้อื่น ๆ เพิ่มขึ้นด้วย

จากตาราง 17 ปรากฏว่า ในเดือนมกราคมและมิถุนายน รายได้ที่ได้รับจะต่ำกว่า รายจ่ายที่จ่ายออกไป ทำให้สหกรณ์ขาดทุน จำนวน 16,114 101,366 ตามลำดับ เนื่องจาก ในเดือนมกราคม รายได้ที่จะได้รับจากดอกเบี้ยเงินกู้ได้รับต่ำมาก ในขณะที่สหกรณ์มีรายจ่ายคงที่ อยู่แล้ว ส่วนในเดือนมิถุนายน สหกรณ์จะต้องจ่ายดอกเบี้ยจ่ายเงินฝากเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ ขาดทุนในเดือนนี้ ดังนั้นสหกรณ์จะต้องวางแผนการเร่งรัดให้สมาชิกชำระดอกเบี้ยให้ตรงตาม เวลาที่กำหนด และลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลงในเดือนที่สหกรณ์ขาดทุน

งบดุลล่วงหน้า

งบดุลล่วงหน้า ปี 2540 จัดทำขึ้นเพื่อเปรียบเทียบกับงบดุลปีที่ผ่านมา จะทำให้ผู้ บริหารหรือผู้จัดการทราบได้ว่า สหกรณ์มีทรัพย์สิน หนี้สินและทุนในอนาคตเป็นอย่างไร เพื่อ แสดงให้เห็นถึงความมั่นคงของสหกรณ์ โดยจะดูได้จากงบดุลของสหกรณ์นั่นเอง ซึ่งจะดูในส่วน ด้านหนี้และทุนของงบดุลบางส่วน ได้แก่ ทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว เงินสำรอง และทุนอื่น ๆ กำไรสุทธิประจำปี และทุนดำเนินงานทั้งหมด

จากตาราง 18 ปรากฏว่า มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางบวก คือ ทุนเรือนหุ้นที่ ชำระแล้วมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปี 2539 จำนวน 788,770 บาท เงินสำรองและทุนอื่น ๆ ก็มีการ เปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้นในปี 2540 จำนวน 11,343,166.87 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 3,159,695.71 บาท หรือเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 38.61 ทุนที่ เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มาจากเงินรับฝากออมทรัพย์ เงินรับฝากประจำ และทุนเรือนหุ้น ซึ่งเป็นไปตาม ลักษณะของการดำเนินธุรกิจ

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินล่วงหน้า

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน ปี 2540 จัดทำเพื่อแสดงให้เห็นถึงการ เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของเงินทุนในระหว่างช่วงเวลาหนึ่งปี ในช่วงนั้นสหกรณ์ได้เงินทุนจาก

แหล่งใด และเงินที่ได้ไปลงทุนหรือใช้จ่ายทางใดบ้าง

จากตาราง 19 ปรากฏว่า ปี 2540 เงินทุนที่ได้มาทั้งหมด 2,553,000 บาท นั้น ส่วนใหญ่ได้มาจากผลการดำเนินงานประจำปี คือ จากกำไรสุทธิ 858,000 บาท หนี้สินอื่น จำนวน 500,000 บาท การเพิ่มหุ้น จำนวน 1,160,000 บาท และได้ประโยชน์จากการใช้สินทรัพย์ถาวรในระหว่างปี (ทำให้สินทรัพย์ถาวรเสื่อมราคา เป็นเงิน 35,000 บาท) เมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน แหล่งที่มาของเงินทุนสูงกว่าปีก่อนเป็น จำนวน 1,420,935.51 บาท ส่วนทางใช้เงินทุนทั้งหมด จำนวน 762,0190 บาท ซื้อสินทรัพย์ถาวร 124,000 บาท จ่ายคืนค่าหุ้น 371,230 บาท และมีการจัดสรรผลกำไรของปีก่อนให้แก่สมาชิกเป็นเงินปันผล เงินโบนัสพนักงาน และค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ เป็นเงิน 101,789 บาท ทางใช้เงินทุนในปี 2540 สูงกว่าปี 2539 จำนวน 115,577.50 บาท จะเห็นได้ว่าสหกรณ์จะมีทุนหมุนเวียนสุทธิเพิ่มขึ้น 1,790,981 บาท ถ้าสหกรณ์สามารถบริหารงานให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์งบการเงินล่วงหน้า

การจัดทำแผนทางการเงินล่วงหน้า ปี 2540 ในตาราง 13-19 นั้น เพื่อเป็นแนวทางให้สหกรณ์นำไปเป็นแผนการบริหารการเงินของปี 2540 และเป็นแนวทางจัดทำแผนทางการเงินในปีต่อ ๆ ไป แต่แผนทางการเงินล่วงหน้าที่จัดทำขึ้นจะสามารถนำไปเป็นแผนทางการเงินของสหกรณ์ได้ดี มีประสิทธิภาพแค่ไหน ควรจะได้มีการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากงบการเงินล่วงหน้าที่ดังกล่าวด้วย ดังนั้น จึงวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากงบการเงินล่วงหน้าที่ได้จัดทำขึ้น โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานเปรียบเทียบกับผลงานที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นเกณฑ์วัดที่แน่นอน โดยใช้อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์ 4 ด้าน ดังนี้

อัตราส่วนวิเคราะห์ความคล่องตัว

จากตาราง 20 การวิเคราะห์ความคล่องตัว โดยใช้อัตราส่วนทุนหมุนเวียน ปรากฏว่า ค่าที่คำนวณได้ มีค่าเท่ากับ 2.42 : 1 หมายความว่า ในปี 2540 สหกรณ์จะมีสินทรัพย์หมุนเวียนเท่ากับ 2.42 เท่า ต่อ หนี้สินหมุนเวียน 1 เท่า อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่าถ้าสหกรณ์ทำธุรกิจตามแผนงบประมาณการเงิน จะทำให้สหกรณ์มีความคล่องตัวทางการเงิน และมีความสามารถที่จะชำระหนี้ในระยะสั้นได้ สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่จะเป็นลูกหนี้เงินกู้ เงินสดและเงินฝากธนาคาร

ตาราง 18 งบประมาณรายได้ สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540

รายการ	2540												ยอดรวมทั้งปี
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	
ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้	26,600	62,560	121,380	54,870	75,200	78,128	181,059	134,998	186,910	189,838	192,765	195,692	1,500,000
ดอกเบี้ยรับจากธนาคาร	-	-	-	-	-	30,000	-	-	-	-	-	30,000	60,000
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	340	360	160	100	260	260	160	160	160	340	340	360	3,000
ค่าปรับ	396	814	891	1,273	3,300	3,300	3,300	3,300	3,300	3,300	3,300	3,526	30,000
รายได้อื่น ๆ	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	60,000
รวมรายได้	32,336	68,734	127,431	61,243	83,760	116,688	189,519	143,458	195,370	198,478	201,405	234,578	1,653,000
หมายเหตุ	งบประมาณรายได้อปี 2540 ที่ประชุมใหญ่ยังไม่ได้อนุมัติ												

ตาราง 14 งบประมาณรายจ่าย สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540

รายการ	2540												ยอดรวมทั้งปี
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	
ค่าใช้จ่ายบริหาร													
เงินเดือน	13,300	13,300	13,300	13,300	13,300	13,300	13,300	13,300	13,300	13,300	13,500	13,500	160,000
เครื่องเขียนแบบพิมพ์,													
ค่าวัสดุ	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	30,000
ค่าเสื่อมราคา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35,000	35,000
ค่าสวัสดิการ ชสค.	6,288	6,912	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	7,000	7,000	80,000
ค่าใช้จ่ายทั่วไป	8,300	8,300	8,300	8,300	8,300	8,300	8,300	8,300	8,300	8,300	8,500	8,500	100,000
													405,000
รายจ่ายลงทุน													
ครุภัณฑ์	-	-	-	-	55,000	-	-	9,000	5,000	5,000	-	-	74,000
สิ่งก่อสร้าง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รายจ่ายจัดหาทุน													
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	150,000
ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝาก	5,250	5,720	6,750	5,426	6,000	174,854	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	240,000
รวมค่าใช้จ่าย	48,450	58,920	49,950	48,626	104,200	218,054	49,200	58,200	54,200	54,200	50,000	8,500	869,000
หมายเหตุ	งบประมาณรายจ่ายปี 2540 ที่ประชุมใหญ่ยังไม่ได้อนุมัติ												

ตาราง 15 งบประมาณเงินสด สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540

รายการ	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	ยอดรวมทั้งปี
เงินสดรับ													
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	340	360	160	100	260	260	160	160	160	340	340	360	3,000
ค่าหุ้น	97,290	98,750	94,280	95,560	96,760	96,760	96,760	96,760	96,760	96,760	96,760	96,800	1,160,000
เงินรับฝากประจำ	35,250	92,420	121,380	278,550	59,050	59,050	59,050	59,050	59,050	59,050	59,050	59,050	1,000,000
เงินรับฝากออมทรัพย์	412,490	726,050	788,890	937,860	832,800	832,800	725,000	932,800	952,800	936,000	725,000	725,310	9,527,800
รับชำระหนี้เงินกู้	652,310	421,750	987,430	479,160	457,400	457,400	457,400	457,400	457,400	457,400	457,400	757,550	6,500,000
ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้	26,600	62,560	121,380	54,870	75,200	78,128	181,059	134,998	186,910	189,838	192,765	195,692	1,500,000
ดอกเบี้ยรับจากธนาคาร	-	-	-	-	-	30,000	-	-	-	-	-	30,000	60,000
ดอกเบี้ยเงินกู้ค้างรับ	2,372	2,372	2,372	2,372	2,372	2,372	2,372	2,372	2,372	2,372	2,372	2,366	28,458
ดอกเบี้ยเงินฝากค้างรับ	1,982	1,982	1,982	1,982	1,982	1,982	1,982	1,982	1,982	1,982	1,982	1,986	23,788
ค่าปรับ	396	814	891	1,273	3,300	3,300	3,300	3,300	3,300	3,300	3,300	3,526	30,000
รายได้อื่น	646	646	646	646	646	646	646	646	646	646	646	648	7,754
เงินสดรับจากสมาชิก	5,105	5,495	4,005	7,550	5,980	5,980	5,980	5,980	5,980	5,980	5,980	5,985	70,000
เงินกู้ ชสค.	-	500,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500,000
เงินสดรับทั้งสิ้น	1,234,781	1,913,199	2,123,416	1,859,923	1,535,750	1,568,678	1,533,709	1,695,448	1,767,360	1,753,668	1,545,595	1,879,273	20,410,800

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม	ยอดรวมทั้งปี
เงินสดจ่าย													
จ่ายเงินกู้ให้สมาชิก	742,400	633,400	856,500	628,000	691,600	691,600	1,351,600	691,600	691,600	691,600	1,191,600	691,680	9,553,180
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืม	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	150,000
ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝาก	5,250	5,720	6,750	5,426	6,000	174,854	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	240,000
ชำระหนี้เงินกู้ยืม	55,000	-	-	-	-	55,000	-	-	-	-	-	55,000	165,000
จ่ายคืนค่าหุ้น	242,500	30,970	16,500	7,020	74,240	-	-	-	-	-	-	-	371,230
จ่ายคืนเงินฝากประจำ	19,980	10,125	18,982	3,176	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	13,000	156,263
จ่ายคืนเงินฝากออมทรัพย์	433,050	626,470	573,440	1,123,730	689,100	689,100	689,100	689,100	689,100	689,100	689,100	689,100	8,269,490
เงินปันผล (2 %)	-	-	-	-	-	85,294	-	-	-	-	-	-	85,294
เงินโบนัสพนักงาน (8%)	-	-	-	-	-	10,000	-	-	-	-	-	-	10,000
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์	-	-	-	-	-	6,495	-	-	-	-	-	-	6,495
ค่าใช้จ่ายลงทุน(สินทรัพย์)	-	-	-	-	55,000	-	-	9,000	5,000	5,000	50,000	-	124,000
ค่าใช้จ่ายบริหาร	33,600	33,600	33,600	33,600	33,600	33,600	33,600	33,600	33,600	33,600	34,500	34,500	405,000
เงินสดจ่ายทั้งสิ้น	1,544,280	1,352,785	1,518,272	1,813,452	1,575,040	1,771,443	2,105,800	1,454,800	1,450,800	1,450,800	1,996,700	1,501,780	19,535,952

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม
เงินสดรับ	1,234,781	1,913,199	2,123,416	1,859,923	1,535,750	1,568,678	1,533,709	1,695,448	1,767,360	1,753,668	1,545,595	1,879,273
เงินสดจ่าย	1,544,280	1,352,785	1,518,212	1,813,452	1,575,040	1,771,443	2,105,800	1,454,800	1,450,800	1,450,800	1,996,700	1,501,780
เงินสดรับ (จ่าย)	(309,499)	560,414	605,144	46,471	(39,290)	(202,765)	(572,091)	240,648	316,560	302,868	(451,105)	(377,493)
เงินสดต้นงวด	*69,957	(239,542)	320,872	926,016	972,487	933,197	730,432	158,341	398,989	715,549	1,018,417	567,312
เงินสดคงเหลือ (ขาด)	(239,542)	320,872	926,016	972,487	933,197	730,432	158,341	398,989	715,549	1,018,417	567,312	944,805

หมายเหตุ * ยกมาจากสิ้นปี 2539

ตาราง 16 งบกำไรขาดทุนล่วงหน้า สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540

รายการ	ปี 2540		ปี 2539	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
รายได้				
ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้	1,500,000.00	90.74	747,739.75	82.16
ดอกเบี้ยรับจากธนาคาร	60,000.00	3.63	43,779.06	4.81
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	3,000.00	0.18	2,300.00	0.25
ค่าปรับ	30,000.00	1.82	17,503.00	1.92
รายได้อื่น ๆ	60,000.00	3.63	98,858.14	10.86
รวมรายได้	1,653,000.00	100.00	910,179.95	100.00
รายจ่าย				
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้	150,000.00	9.07	149,689.75	16.45
ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝาก	240,000.00	14.52	229,359.00	25.20
เงินเดือน	160,000.00	9.68	122,670.00	13.47
ค่าสวัสดิการ ชสค.	80,000.00	4.84	80,344.25	8.83
ค่าเสื่อมราคา	35,000.00	2.12	40,976.14	4.50
ค่าวัสดุเครื่องเขียนแบบพิมพ์	30,000.00	1.81	20,074.33	2.21
ค่าใช้จ่ายทั่วไป	100,000.00	6.05	137,158.13	15.07
รวมรายจ่าย	795,000.00	48.09	780,271.60	85.73
กำไรสุทธิ	858,000.00	51.91	129,908.35	14.27

หมายเหตุ งบกำไรขาดทุน ปี 2539 ที่ประชุมใหญ่ยังไม่ได้อนุมัติ

ตาราง 17 งบกำไรขาดทุนล่วงหน้า แยกเป็นรายเดือน สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540

รายการ	2540											
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม
รายได้												
ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้	26,600	62,560	121,380	54,870	75,200	78,128	181,059	134,998	186,910	189,838	192,765	195,692
ดอกเบี้ยรับจากธนาคาร	-	-	-	-	-	30,000	-	-	-	-	-	30,000
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	340	360	160	100	260	260	160	160	160	340	340	360
ค่าปรับ	396	814	891	1,273	3,300	3,300	3,300	3,300	3,300	3,300	3,300	3,526
รายได้อื่น ๆ (เฉลี่ย)	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000
รวมรายได้	32,336	68,734	127,431	61,243	83,760	116,688	189,519	143,458	195,370	198,478	201,405	234,578
รายจ่าย												
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500	12,500
ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝาก	5,250	5,720	6,750	5,426	6,000	174,854	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000	6,000
เงินเดือน	13,300	13,300	13,300	13,300	13,300	13,300	13,300	13,300	13,300	13,300	13,500	13,500
ค่าสวัสดิการ ชสค.	6,288	6,912	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	6,600	7,000	7,000
ค่าเสื่อมราคา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35,000
ค่าวัสดุเครื่องเขียนแบบพิมพ์	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500
ค่าใช้จ่ายทั่วไป	8,300	8,300	8,300	8,300	8,300	8,300	8,300	8,300	8,300	8,300	8,500	8,500
รวมจ่าย	48,450	48,920	49,950	48,826	49,200	218,054	49,200	49,200	49,200	49,200	50,000	85,000
กำไรสุทธิ	(16,114)	19,818	77,481	12,617	34,560	(101,366)	140,319	94,258	146,170	149,278	151,405	149,578

ตาราง 18 งบดุลล่วงหน้า สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540

รายการ	ปี 2540 (บาท)	ปี 2539 (บาท)
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	944,805.00	753,914.94
เงินฝากประจำ	216,260.00	216,260.00
ลูกหนี้เงินกู้	835,798.00	5,462,210.00
วัสดุคงเหลือ	5,000.00	3,705.00
ดอกเบี้ยเงินกู้ค้างรับ	-	28,458.75
ดอกเบี้ยเงินฝากประจำค้างรับ	-	23,788.60
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	9,524,033.00	6,488,337.29
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	1,407,933.87	1,283,933.87
สินทรัพย์อื่น		
หุ้นบริษัทประกันชีวิตสหกรณ์	200,000.00	200,000.00
เงินลงทุนถือหุ้น ชสค.	211,200.00	211,200.00
รวมสินทรัพย์อื่น	411,200.00	411,200.00
รวมสินทรัพย์	11,343,166.87	8,183,471.16
หนี้สินและทุนของสหกรณ์		
หนี้สินหมุนเวียน		
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึง		
กำหนดชำระภายในหนึ่งปี	165,000.00	121,304.50
เงินรับฝาก	3,752,866.19	2,509,476.75
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	-	7,877.75
รวมหนี้สินหมุนเวียน	3,917,866.19	2,638,659.00
หนี้สินระยะยาว	1,295,000.00	960,000.00
หนี้สินอื่น		
สำรองทำเหมืองเจ้าหน้าที่	14,920.00	14,920.00
รวมหนี้สิน	5,227,786.19	3,613,579.00

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	ปี 2540 (บาท)	ปี 2539 (บาท)
ทุนของสหกรณ์		
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)		
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	5,089,670.00	4,300,900.00
เงินสำรอง	96,855.34	83,228.47
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบอื่น ๆ	70,855.34	55,855.34
กำไรสุทธิประจำปี	858,000.00	129,908.35
รวมทุนของสหกรณ์	6,115,380.68	4,569,892.10
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	11,343,166.87	8,183,471.16

หมายเหตุ งบดุล ปี 2539 ที่ประชุมใหญ่ยังไม่ได้อนุมัติ

ตาราง 19 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินล่วงหน้า สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540

รายการ	ปี 2540 (บาท)	ปี 2539 (บาท)
แหล่งที่มาของเงินทุน		
จากการดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ	858,000.00	129,908.35
ค่าเสื่อมราคา	35,000.00	40,976.14
กู้ยืมเงินระยะยาว	500,000.00	-
การเพิ่มหุ้น	1,160,000.00	961,180.00
รวมแหล่งที่มาของเงินทุน	2,553,000.00	1,132,064.49
ทางใช้เงินทุน		
ซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	124,000.00	35,810.00
ชำระหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระ	165,000.00	121,304.50
จ่ายคืนค่าหุ้น	371,230.00	403,330.00
จัดสรรกำไร		
- ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์	6,495.00	3,336.00
- เงินปันผล	85,294.00	74,861.00
- เงินโบนัส	10,000.00	7,800.00
รวมทางใช้เงิน	762,019.00	646,441.50
ทุนหมุนเวียนสุทธิเพิ่มขึ้น	1,790,981.00	485,622.99

อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้

จากตาราง 20 จะใช้อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน เป็นอัตราส่วนที่วัดความสามารถในการก่อหนี้ระยะยาว ปรากฏว่า ค่าที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.85 : 1 แสดงว่า ในปี 2540 สหกรณ์มีหนี้สิน 0.85 บาท ต่อทุนของตนเอง 1 บาท จะสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานเล็กน้อย การมีหนี้สินเพิ่มขึ้น เนื่องจากสหกรณ์ต้องขยายธุรกิจการให้สินเชื่อ จึงต้องกู้ยืมเงินเพิ่มขึ้น หรือระดมเงินฝากให้สูงขึ้น แต่ถึงอย่างไรหนี้สินในปี 2540 ก็ยังต่ำกว่าทุนของสหกรณ์ที่มีอยู่ ยังสามารถชำระหนี้ระยะยาวได้

ตาราง 20 ประสิทธิภาพในการบริหารการเงินของสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ ในปี 2540

โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานทั่วไป

รายการ	เกณฑ์มาตรฐานทั่วไป	ปี 2540
1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (คิดเป็นเท่า)	2 : 1	2.42 : 1
2. อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน (คิดเป็นเท่า)	0.8 : 1	0.85 : 1
3. อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น (คิดเป็นรอบ)	0.1	0.17 : 1
4. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (คิดเป็นร้อยละ)	6.0	8.79
5. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (คิดเป็นร้อยละ)	10.0	16.06
6. อัตรากำไรสุทธิ (คิดเป็นร้อยละ)	75.0	51.91

อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์

จากตาราง 20 การวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ จะได้อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ปรากฏว่า ค่าที่คำนวณได้ มีค่าเท่ากับ 0.17 รอบ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่าการนำสินทรัพย์ที่มีอยู่เพื่อหารายได้อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ

อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการหากำไร

จากตาราง 20 สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ร้อยละ 8.79 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนร้อยละ 16.06 เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน มีค่าสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ส่วนอัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 51.91 ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แต่เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2534-2538 แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการหากำไรอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่า เนื่องจากมีการกำหนดงบประมาณรายจ่าย และลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้รัดกุมยิ่งขึ้น จึงก่อให้เกิดรายได้มากขึ้น

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

(SUMMARY AND RECOMMENDATIONS)

สรุปผลการวิจัย

(SUMMARY)

การศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์การบริหารการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภู-สามัคคี จำกัด ปีการเงิน 2534-2538" ผลการศึกษา มีดังต่อไปนี้

1. ผลการดำเนินงานโดยทั่วไปของสหกรณ์พบว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ตั้งแต่ปี 2534-2538 มีจำนวนสมาชิกโดยเฉลี่ย 712 คน การดำเนินงานมีกำไรสุทธิประจำปีเฉลี่ย 102,069.76 บาท มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้นเฉลี่ย 4,197,434.64 บาท ร้อยละ 63.36 เป็นทุนของสหกรณ์เอง ได้แก่ ทุนเรือนหุ้น เงินสำรอง เงินทุนอื่น และกำไรสุทธิประจำปี

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด ตั้งแต่ปี 2534-2538 สหกรณ์ดำเนินธุรกิจ 2 ประการ คือ ธุรกิจเครดิต 3,511,579 บาท เฉลี่ยให้เงินกู้ต่อคน 4,868.25 บาท ร้อยละ 85.02 เป็นเงินกู้ประเภทสามัญ อีกธุรกิจหนึ่งคือ การรับฝากเงิน 770,456.35 บาท เฉลี่ยเงินรับฝากต่อคน 1,044.61 บาท

2. การวิเคราะห์ผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน พบว่า

อัตราส่วนวิเคราะห์ความคล่องตัว โดยใช้อัตราส่วนทุนหมุนเวียน เป็นตัววิเคราะห์ความคล่องตัว ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 : 1 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่าสหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงิน เพราะว่ามีสินทรัพย์หมุนเวียนถึง 4.63 เท่า ในขณะที่มีหนี้สินหมุนเวียนเพียง 1 เท่า สินทรัพย์หมุนเวียนส่วนใหญ่จะเป็น ลูกหนี้เงินกู้เงินสดและเงินฝากธนาคาร

อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.50 : 1 แสดงว่าสหกรณ์มีหนี้สินน้อยกว่าทุนของสหกรณ์เอง อัตราส่วนนี้ ถ้าต่ำเกินไป แสดงว่าสหกรณ์ไม่ขยายธุรกิจด้านการกู้ยืม เพื่อมาลงทุนมากนัก แต่ถ้าสูงเกินไปจะทำให้สหกรณ์ขาดประสิทธิภาพที่จะชำระหนี้ในระยะยาวได้ แต่เกณฑ์เฉลี่ยของสหกรณ์ที่คำนวณได้ อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ โดยใช้อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.13 รอบ แสดงว่า สหกรณ์นำสินทรัพย์ที่มีอยู่ เช่น เงินสดและเงินฝาก ลูกหนี้เงินกู้ยืม ที่ดิน สำนักงาน เป็นต้น ไปหารายได้อยู่ในระดับมาตรฐาน การหมุนเวียนของสินทรัพย์ไม่ สามารถจะหมุนเวียนได้มากรอบ เนื่องจากสหกรณ์ทำธุรกิจเพียงการให้สินเชื่อเท่านั้น ประกอบกับการกำหนดระเบียบการชำระคืนเงินกู้ ใช้ระยะเวลา 12 เดือน ในเงินกู้สามัญ และ 60 เดือน ในเงินกู้พิเศษ จึงทำให้การหมุนเวียนของเงินสดเป็นไปตามปกติ

อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการหากำไร โดยใช้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.44 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 4.96 อัตรากำไรสุทธิ ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 26.79 ทั้ง 3 อัตราส่วนที่คำนวณได้ เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานแล้ว จะต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานทั้งสิ้น สาเหตุเนื่องมาจาก สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในรูปของดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมจากชุมนุมเครดิตยูเนียนสูง คิดเป็นร้อยละ 27.05 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 60.25 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น อีก ร้อยละ 12.70 เป็นค่าดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก สหกรณ์ควรจะควบคุมและใช้จ่ายเงินให้รัดกุมมากยิ่งขึ้นกว่านี้ เพื่อจะได้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการหากำไรได้สูงขึ้น

3. การจัดทำแผนทางการเงินของสหกรณ์ล่วงหน้า จากการวางแผนทางการเงินของสหกรณ์ในปี 2540 โดยจัดทำในรูปงบประมาณการดำเนินงานและงบประมาณทางการเงิน คือ งบประมาณรายได้ งบประมาณรายจ่าย งบประมาณเงินสด งบกำไรขาดทุนล่วงหน้า งบดุลล่วงหน้า และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินล่วงหน้า จากการจัดทำแผนดังกล่าวในปี 2540 สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด มีกำไรสุทธิประจำปี จำนวน 858,000 บาท สหกรณ์มีทุนดำเนินงาน จำนวน 11,343,166.87 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 3,159,969.71 บาท ทุนที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่มาจากเงินรับฝากออมทรัพย์ ฝากประจำ และทุนเรือนหุ้น และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินล่วงหน้า ได้แสดงให้เห็นว่า ถ้าสหกรณ์ดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงานและงบประมาณที่ได้วางไว้ สหกรณ์จะมีเงินทุนที่เข้ามาจำนวน 2,553,000.00 บาท โดยมาจากกำไรสุทธิ 858,000 บาท กู้ยืม 500,000.00 บาท ค่าเสื่อมราคา 35,000 บาท และทางใช้เงินทุน

ทั้งหมด 762,019 บาท เพื่อจ่ายชำระหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนด 165,000.00 บาท ซ้อสินทรัพย์ 124,000.00 บาท จ่ายคืนค่าหุ้น 371,000.00 บาท จะเห็นได้ว่าสหกรณ์จะมีทุนหมุนเวียนสุทธิเพิ่มขึ้น 1,790,981.00 บาท

จากการวิเคราะห์งบการเงินล่วงหน้า พบว่า การวิเคราะห์ความคล่องตัว สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน การวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินเท่ากับ 0.85 เท่า ค่อส่วนของทุนตนเอง 1 เท่า ถึงแม้ว่าจะสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานเล็กน้อย แต่ก็ยังมีหนี้สินน้อยกว่าทุนของตนเองที่มีอยู่ยังมีความสามารถที่จะชำระหนี้สินได้ การวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ ค่าที่คำนวณได้เท่ากับ 0.17 รอบ สหกรณ์สามารถที่จะนำสินทรัพย์ที่มีอยู่ในการหารายได้ออยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน การวิเคราะห์ความสามารถในการหากำไร ค่าที่คำนวณได้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน การที่จะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการหากำไรเพิ่มขึ้นได้ สหกรณ์จะต้องระมัดระวังค่าใช้จ่าย และควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างรัดกุมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมและเงินรับฝากต้องจ่ายให้ได้สัดส่วนกับรายได้

ข้อเสนอแนะ

สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีบทบาทในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของสมาชิกทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม มีลักษณะการดำเนินงานในเชิงธุรกิจเช่นเดียวกับสถาบันการเงินทั่วไป โดยมีชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด(ช.ส.ค.) ซึ่งเป็นองค์กรชั้นสูงให้การดูแลและช่วยเหลือและสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจและให้การศึกษาอบรม

ฉะนั้นการเสนอแนะผู้วิจัยควรจะต้องเสนอโดยฝ่าย ช.ส.ค. และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การขยายรับสมาชิกเพิ่ม จากการศึกษาพบว่า การเพิ่มขึ้นของสมาชิกเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงทุกปี สหกรณ์ยังสามารถขยายการรับสมาชิกเพิ่มโดยคณะกรรมการศึกษานำไปพิจารณาและกำหนดแผนเสนอสหกรณ์เพื่อปฏิบัติ

2. การระดมทุน จากการวิเคราะห์การบริหารทางการเงินของสหกรณ์ พบว่าอัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการหากำไรอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐานมาก สาเหตุเนื่องจากสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูง ซึ่งค่าใช้จ่ายที่สูงเกิดจากดอกเบี้ยเงินกู้ยืมและเงินรับฝาก ผู้จัดการหรือผู้บริหาร ควรจะมีการวางแผนดังต่อไปนี้ให้มากขึ้น คือ

2.1 โดยการเพิ่มทุนเรือนหุ้น

- 1) เพิ่มทุนเรือนหุ้นจากการเพิ่มจำนวนสมาชิกตามข้อ 1
- 2) แนะนำสมาชิกเดิมให้ถือหุ้นสะสมมากขึ้น
- 3) กำหนดระเบียบการให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก ที่มีผลให้

สมาชิกสะสมมากขึ้น เช่น กำหนดให้สมาชิกถือหุ้นตามส่วนของเงินกู้

อย่างไรก็ตามผลการระดมค่าหุ้นจะประสบผลสำเร็จเพียงใด จะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี

ก. บทบาทคณะกรรมการที่จริงจัง โน้มใจดีใจสมาชิกให้สนใจกระตือรือร้นที่จะเพิ่มหุ้นในสหกรณ์

ข. สหกรณ์ต้องชี้แจงให้สมาชิกเข้าใจว่า การถือหุ้นในสหกรณ์จะได้ผลตอบแทน

ก. สหกรณ์อาจจ่ายรางวัลให้แก่ผู้ถือหุ้นในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น ภายในระยะหนึ่งปี ถ้าสมาชิกสะสมหุ้นครบ 10,000 บาท จ่ายรางวัล 100 บาท โดยจะจ่ายให้พร้อมกับเงินปันผล

ง. การเพิ่มค่าหุ้นในกรณีพิเศษ สหกรณ์อาจประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบว่า สหกรณ์ต้องการระดมทุน เพื่อนำเงินมาจัดซื้อที่ดินเพื่อสร้างสำนักงาน เป็นต้น ซึ่งจะนำประโยชน์มาให้สมาชิกช่วยกันถือหุ้นเพิ่มขึ้นคนละ 10 หุ้น ซึ่งจะช่วยให้ยอดเงินค่าหุ้นสูงขึ้น

2.2 โดยการรับเงินฝากจากสมาชิก

1) การจูงใจสมาชิก โดยอาจจะใช้วิธีชี้แจงให้สมาชิกให้ทราบทุกครั้งที่นำเงินมาฝากในสหกรณ์

2) ใช้แผนเงินทุนหมุนเวียน คือ เมื่อสมาชิกได้รับเงินปันผลจากสหกรณ์ แล้วให้ฝากไว้ในสหกรณ์

3) สหกรณ์จะต้องปรับปรุงหรือพัฒนาด้านการบริการแก่สมาชิก โดยให้บริการรับเงินฝากด้วยความสะดวก รวดเร็ว สร้างความพอใจให้กับสมาชิก เพื่อดึงดูดให้สมาชิกนำเงินมาฝากในสหกรณ์

3. การให้การศึกษาอบรมในสหกรณ์เครดิตยูเนียน ซึ่ง ช.ส.ค.ดำเนินการช่วยเหลือมีหลายรูปแบบหลายลักษณะ เช่น การจัดการอบรมสัมมนาสมาชิก การจัดประชุมสมาชิกทุก 3 เดือน การจัดสัมมนาคณะกรรมการคณะต่าง ๆ การส่งพนักงานเข้ารับการ อบรมกับ ช.ส.ค. หรือหน่วยงานอื่นที่เห็นว่ามีความประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะพนักงานสหกรณ์ควรจะเน้นการอบรมด้านการจัดการและการวางแผนงาน เพื่อให้การดำเนินงาน การบริหารทางการเงินเป็นไปตามเป้าหมายของสหกรณ์ ผู้ปฏิบัติควรมีความรู้และเข้าใจอย่างแท้จริงของเรื่องการจัดการ และการวางแผน

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2535. การส่งเสริมสหกรณ์เครดิตยูเนียน. กรุงเทพฯ: กองสหกรณ์พาณิชย์
และธนกิจ, กรมส่งเสริมสหกรณ์.

..... 2537. สถิติสหกรณ์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: กองวิชาการ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (เอกสารอัดสำเนา)

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2529. รายงานสถิติการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ประจำปี 2529.
(เอกสารอัดสำเนา).

กฤติกา นิมิตถัพพ์. 2535. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครอบครัวสมาชิกสหกรณ์
ออมทรัพย์ครูลำพูน จำกัด ปี 2534. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการ-
เกษตรแม่โจ้.

เฉลิมพล ดุลสัมพันธ์. 2536. "การวางแผนกลยุทธ์ด้านการเงิน". เอกสารการประชุมสัมมนาเรื่อง
การวางแผนเชิงกลยุทธ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์. ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย
จำกัด.

ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด. ข้อบังคับสหกรณ์เครดิตยูเนียน.....จำกัด.
(เอกสารอัดสำเนา).

..... 2529. คู่มือสหกรณ์เครดิตยูเนียนสำหรับ
สมาชิก. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด.

ดวงมณี โกมารทัต. 2528. ธนกิจและบัญชีสหกรณ์เพื่อการจัดการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เต็มใจ สุวรรณทัต. 2536. "การประเมินค่าสหกรณ์จากงบการเงินและบัญชี." เอกสารการประชุมสัมมนา เรื่อง เทคนิคการควบคุมภายในสหกรณ์ออมทรัพย์. ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด.

ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์. 2529. การวิเคราะห์งบการเงิน. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

ประดิษฐ์ มัชฌิมา. 2517. การวิเคราะห์ธุรกิจสหกรณ์และการวางแผน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยแบบเรียน.

พันธุ์ม คิยมณฑล. 2528. หลักเศรษฐศาสตร์สหกรณ์. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดป.สัมพันธ์พาณิชย์.

พิทวัส มาตขานุกุล. 2535. การวิเคราะห์การบริหารการเงินของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด. ปีทางบัญชี 2528-2532. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

เพชร ชุมทรัพย์. 2532. หลักการบริหารการเงิน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ยินดี เจ้าแก้ว. 2528. ความคิดเห็น ความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกสหกรณ์ที่มีผลต่อความสำเร็จของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูบุรีรัมย์ จำกัด จังหวัดบุรีรัมย์. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- วรเทพ ไททวยวิโรจน์. 2533. แหล่งเงินทุนและทุนบริการของสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร: ประมวลบทความเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์, เล่ม 4. บริษัทธรรมสาร จำกัด.
- สนทนา สุวรรณนิตย์. 2531. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรสารภี จำกัด จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : วิทยาลัยพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- สมรัก เกิดกฤษฏานนท์. 2535. การวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์. (เอกสารอัดสำเนา).
- สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนชมภูสามัคคี จำกัด. 2535. ข้อบังคับ. (เอกสารอัดสำเนา)
- (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์). รายงานกิจการประจำปี 2534-2538. (เอกสารอัดสำเนา),
- สาโรช อังสุมาลิน. 2528. การบริหารการเงินของสหกรณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา-ลาดพร้าว.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. 2528. เอกสารการสอนชุดวิชาเทคนิคและบัญชีสหกรณ์เพื่อการจัดการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุวิทย์ กาญจนโรจน์. 2524. การวิเคราะห์การระดมเงินทุนและการบริหารการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดนครราชสีมา. เชียงใหม่ : วิทยาลัยพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

อรรณพ วีรวัฒน์. (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์.) ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชี
(เอกสารอัดสำเนา).

โอฬาร ไชยประวัตติ. 2530. การลงทุนในกลุ่มประเทศอาเซียน. กรุงเทพฯ: ประมวลบทความ
เกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์, เล่ม 1. บริษัทกรุงเทพโฟโต้คอมเอนด์พริ้นท์ จำกัด.

Dick Carson. **Modern Management : Principles and Practices.** (California: Organization
for Economic Cooperation and Development), P.18. อ้างโดย ถวิล เลิศประเสริฐ. 2520.
สหกรณ์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

งบกำไรขาดทุนและงบดุลของสหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด

สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสารวิทย์ จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2535 และ 2534

	ปี 2535		ปี 2534	
	บาท	%	บาท	%
รายได้				
ดอกเบี้ย	311,098.00	93.84	215,823.75	90.51
รายได้อื่น (รายละเอียด 1)	20,405.30	6.16	22,635.36	9.49
รวมรายได้	<u>331,503.30</u>	<u>100.00</u>	<u>238,459.11</u>	<u>100.00</u>
ค่าใช้จ่าย				
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้	71,849.25	21.67	63,484.00	26.62
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	920.75	0.28	-	-
เงินเคื้อน	52,100.00	15.72	27,900.00	11.70
เบี้ยประชุมกรรมการ	8,660.00	2.61	2,170.00	0.91
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	11,555.00	3.49	10,190.00	4.27
ค่ารับรอง	1,521.00	0.46	1,178.00	0.49
ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	10,376.00	3.13	5,170.00	2.17
ค่าเครื่องเขียนแกมพิมพ์	4,498.08	1.36	3,266.50	1.37
สวัสดิการเงินกู้และเงินสะสม	28,801.75	8.69	16,148.00	6.77
ค่าทดแทนผู้สูงอายุและผู้เยาว์	5,212.00	1.57	3,836.75	1.61
ค่าบริจาคการกุศล	2,550.00	0.77	3,710.00	1.56
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	4,381.20	1.32	4,182.05	1.75
ค่าธรรมเนียมสวัสดิการเงินกู้	-	-	300.00	0.13
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร	12,022.95	3.63	4,893.50	2.05
ค่าสมทบสร้างอาคารสวัสดิการร้านค้าตัดจ่าย	-	-	4,957.00	2.08
ค่าซ่อมแซมทรัพย์สิน	1,105.00	0.33	800.00	0.34
ค่าใช้จ่ายในการอบรม	1,700.00	0.51	-	-
ค่าถ่ายเอกสาร	1,024.00	0.31	-	-
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	619.50	0.18	-	-
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	<u>3,707.00</u>	<u>0.97</u>	<u>4,381.20</u>	<u>1.32</u>
รวมค่าใช้จ่าย	<u>218,896.48</u>	<u>66.03</u>	<u>152,185.80</u>	<u>63.82</u>
กำไรสุทธิ	<u>112,606.82</u>	<u>33.97</u>	<u>86,273.31</u>	<u>36.18</u>

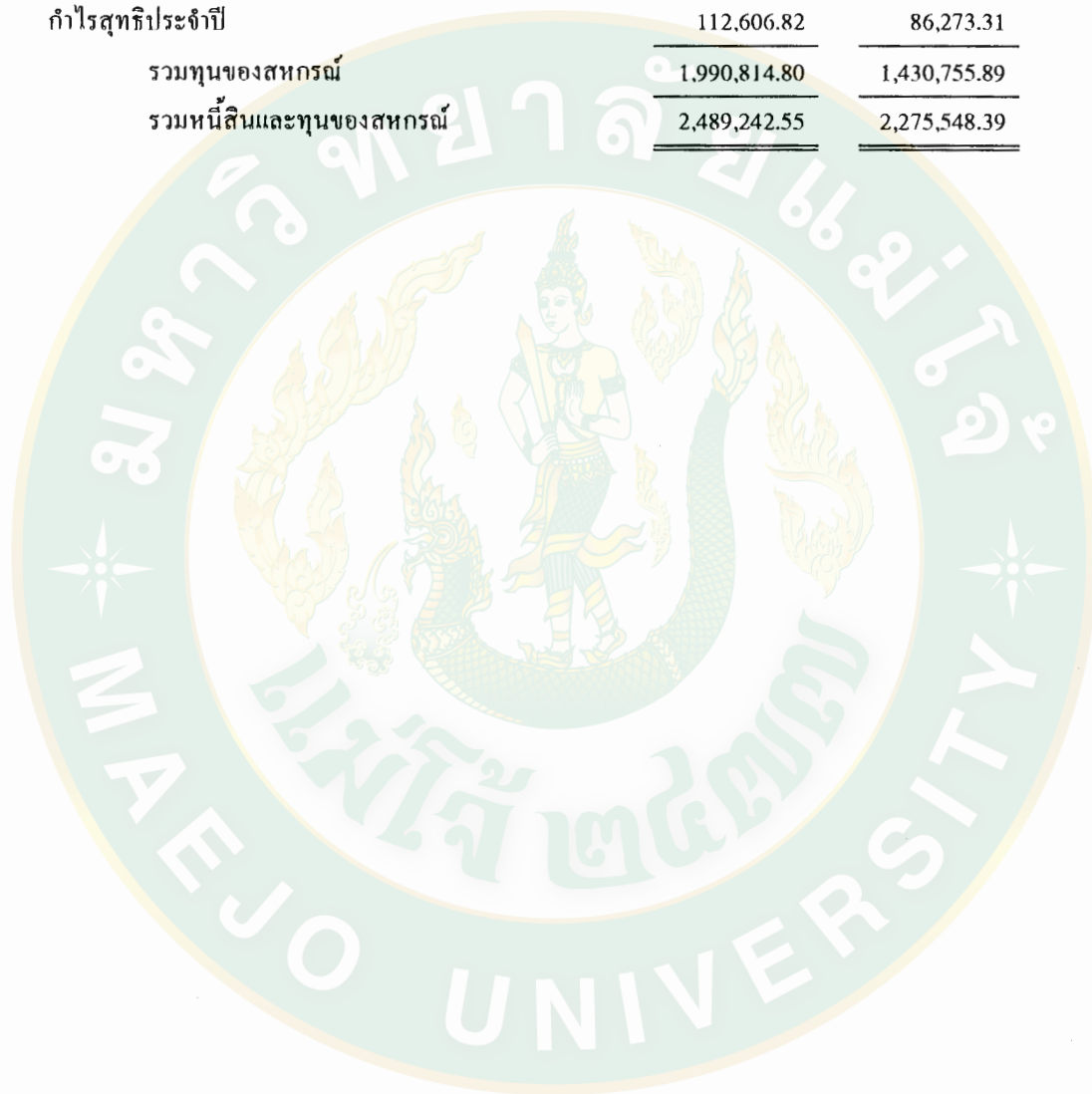
สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด
งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2535 และ 2534

สินทรัพย์	ปี 2535	ปี 2534
	บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	160,948.06	185,301.30
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	-	18,598.50
เงินฝากประจำ ชสค.	37,000.00	37,000.00
ลูกหนี้เงินกู้ - สุทธิ	2,134,090.00	1,902,425.00
วัสดุคงเหลือ	4,015.67	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6,248.18	1,787.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	2,342,301.91	2,145,111.80
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ		
ที่ดิน	21,245.00	21,245.00
อาคาร	64,597.60	59,000.00
เครื่องใช้สำนักงาน	26,098.04	20,591.59
รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	111,940.64	100,835.59
สินทรัพย์อื่น	35,000.00	29,600.00
รวมสินทรัพย์	2,489,242.55	2,275,548.39
หนี้สินและทุนของสหกรณ์		
หนี้สินหมุนเวียน		
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	170,647.00	359,053.00
เงินรับฝาก	93,575.75	-
คำบำรุง ชสค. ก้างจ่าย	7,905.00	6,930.00
หนี้สินหมุนเวียน	-	18,698.50
รวมหนี้สินหมุนเวียน	272,127.75	384,591.50
หนี้สินระยะยาว	226,000.00	460,000.00
หนี้สินอื่น	300.00	200.00
รวมหนี้สิน	498,427.75	844,791.50

ทุนของสหกรณ์

ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00)	1,820,340.00	1,305,350.00
เงินสำรอง	38,773.37	28,093.29
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและข้ออื่น ๆ	19,094.61	11,030.29
กำไรสุทธิประจำปี	112,606.82	86,273.31
รวมทุนของสหกรณ์	<u>1,990,814.80</u>	<u>1,430,755.89</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	<u>2,489,242.55</u>	<u>2,275,548.39</u>

สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2535 และ 2534

	ปี 2535	ปี 2534
	(บาท)	(บาท)
แหล่งที่มาของเงินทุน		
จากการดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ	112,606.82	86,273.31
ค่าเสื่อมราคา	12,022.95	4,895.50
สินทรัพย์อื่นลดลง	-	4,957.00
กู้ยืมเงินระยะยาว	-	370,000.00
หนี้สินอื่นเพิ่ม	100.00	200.00
การเพิ่มหุ้น	580,370.00	451,540.00
เงินสำรองเพิ่ม	2,052.75	122.50
รวมแหล่งที่มาของเงินทุน	707,152.52	917,985.31
ทางใช้เงินทุน		
ต่อเติมอาคาร	12,208.00	-
ซื้อสินทรัพย์ถาวร	10,919.00	69,500.00
สินทรัพย์อื่นเพิ่ม	5,400.00	8,900.00
ชำระหนี้สินระยะยาว	39,383.00	51,094.00
จำแนกหนี้สินระยะยาวเป็นหนี้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	194,647.00	267,812.00
จ่ายคืนค่าหุ้น	65,390.00	62,950.00
จัดสรรกำไร - ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์	4,313.66	2,843.11
- เงินปันผล	65,268.00	44,163.50
รวมทางใช้เงินทุน	397,498.66	507,262.61
ทุนหมุนเวียนสุทธิเพิ่มขึ้น	309,653.86	410,723.70

สหกรณ์เครดิตยูเนียนชนบทสามัคคี จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2536 และ 2535

	ปี 2536		ปี 2535	
	บาท	%	บาท	%
รายได้				
ดอกเบี้ยรับ	354,538.25	92.53	311,098.00	93.84
รายได้อื่น (รายละเอียด 1)	28,640.51	7.47	20,405.30	6.16
รวมรายได้	<u>383,178.76</u>	<u>100.00</u>	<u>331,503.30</u>	<u>100.00</u>
ค่าใช้จ่าย				
ดอกเบี้ยจ่ายเงินทุน	32,537.25	8.49	71,849.25	21.67
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	21,628.50	5.64	920.75	0.28
เงินเดือน	78,880.00	20.59	52,100.00	15.72
เบี้ยประชุมกรรมการ	12,880.00	3.36	8,660.00	2.61
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	4,839.50	1.26	11,555.00	3.49
ค่ารับรอง	413.00	0.11	1,521.00	0.46
ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	11,206.00	2.92	10,376.00	3.13
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	6,454.24	1.68	4,498.08	1.35
สวัสดิการเงินทุนและเงินสะสม	34,190.75	8.92	28,801.75	8.69
ค่าตอบแทนผู้สูงอายุและผู้เยาว์	9,618.00	2.51	5,212.00	1.57
ค่าบริจาคการกุศล	3,400.00	0.89	2,550.00	0.77
ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบกิจการ	520.00	0.14	-	-
ค่าซ่อมแซมทรัพย์สิน	-	-	1,105.00	0.33
ค่าเสื่อมราคาและอุปกรณ์	13,746.27	3.59	12,022.95	3.63
ค่าใช้จ่ายในการอบรม	300.00	0.08	1,700.00	0.51
ค่าถ่ายเอกสาร	1,017.00	0.27	1,024.00	0.31
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	400.00	0.10	619.50	0.18
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	<u>3,707.00</u>	<u>0.97</u>	<u>4,381.20</u>	<u>1.32</u>
รวมค่าใช้จ่าย	<u>235,737.51</u>	<u>61.52</u>	<u>218,896.48</u>	<u>66.03</u>
กำไรสุทธิ	<u>147,441.25</u>	<u>38.48</u>	<u>112,606.82</u>	<u>33.97</u>

สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด

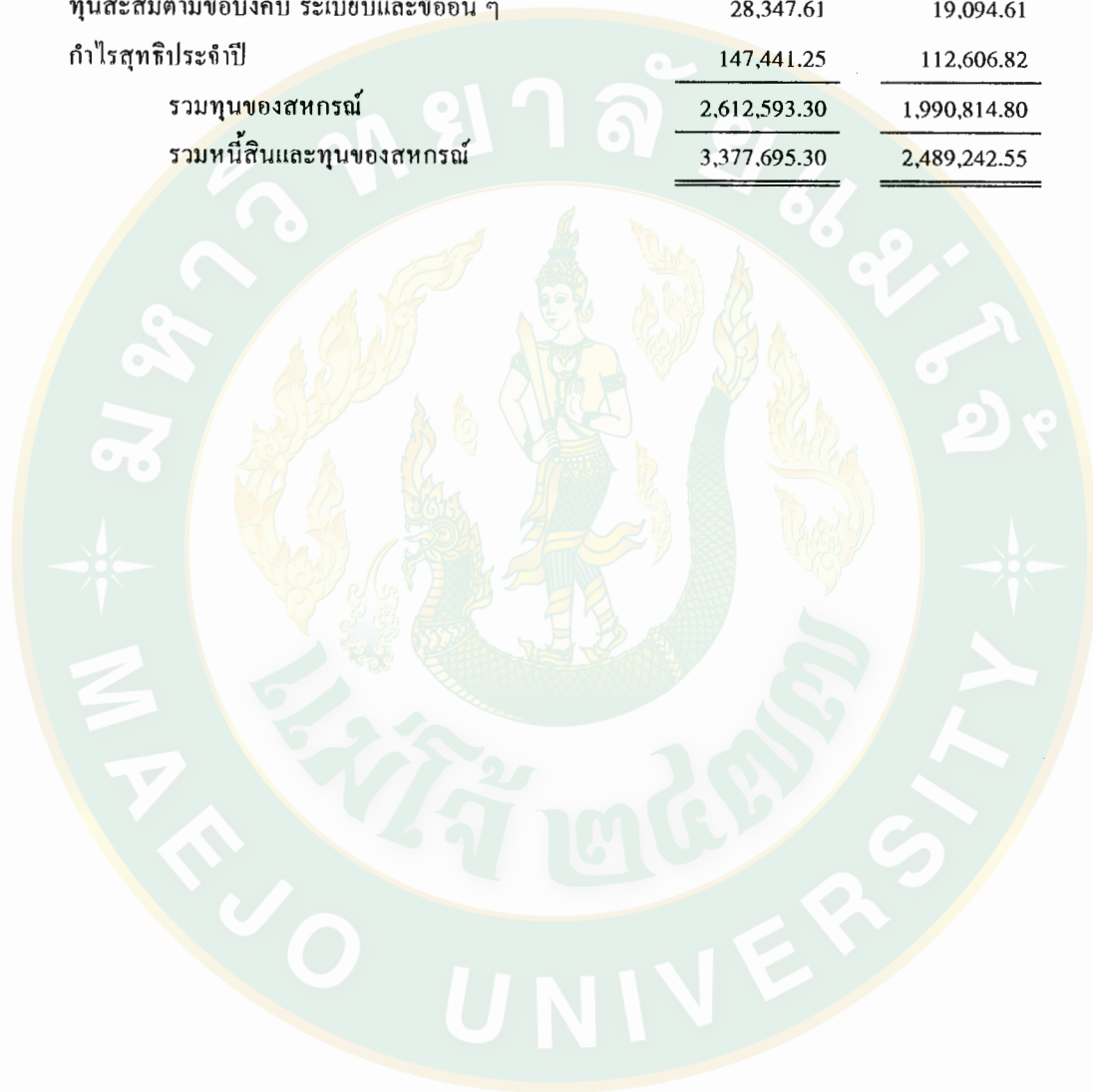
งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2536 และ 2535

สินทรัพย์	ปี 2536	ปี 2535
	บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	344,774.57	160,948.06
เงินฝากประจำ ชสค.	37,000.00	37,000.00
ลูกหนี้เงินกู้ - สุทธิ	2,564,285.00	2,134,090.00
วัสดุคงเหลือ	2,152.18	4,015.67
ดอกเบี้ยค้างรับเงินฝากประจำ	1,738.18	6,248.18
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	2,949,949.93	2,342,301.91
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	187,745.37	111,940.64
สินทรัพย์อื่น		
เงินบริษัทยาประกันชีวิตสหกรณ์	200,000.00	-
เงินลงทุนถือหุ้น ชสค.	40,000.00	35,000.00
รวมสินทรัพย์อื่น	240,000.00	35,000.00
รวมสินทรัพย์	3,377,695.30	2,489,242.55
หนี้สินและทุนของสหกรณ์		
หนี้สินหมุนเวียน		
เงินกู้ยืม ชสค.	200,000.00	-
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	142,615.50	170,647.00
เงินรับฝาก	414,143.75	93,575.75
ค่าบำรุง ชสค. ค้างจ่าย	7,935.00	7,905.00
เงินปันผลค้างจ่าย	107.75	-
รวมหนี้สินหมุนเวียน	764,802.00	272,127.75
หนี้สินระยะยาว	-	226,000.00
หนี้สินอื่น		
เงินบริจาคเพื่อทุนการศึกษานักเรียน	300.00	300.00
รวมหนี้สินอื่น	300.00	300.00
รวมหนี้สิน	765,102.00	498,427.75

ทุนของสหกรณ์

ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00)	2,386,770.00	1,820,340.00
เงินสำรอง	50,034.44	38,773.37
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและข้ออื่น ๆ	28,347.61	19,094.61
กำไรสุทธิประจำปี	147,441.25	112,606.82
รวมทุนของสหกรณ์	<u>2,612,593.30</u>	<u>1,990,814.80</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	<u>3,377,695.30</u>	<u>2,489,242.55</u>

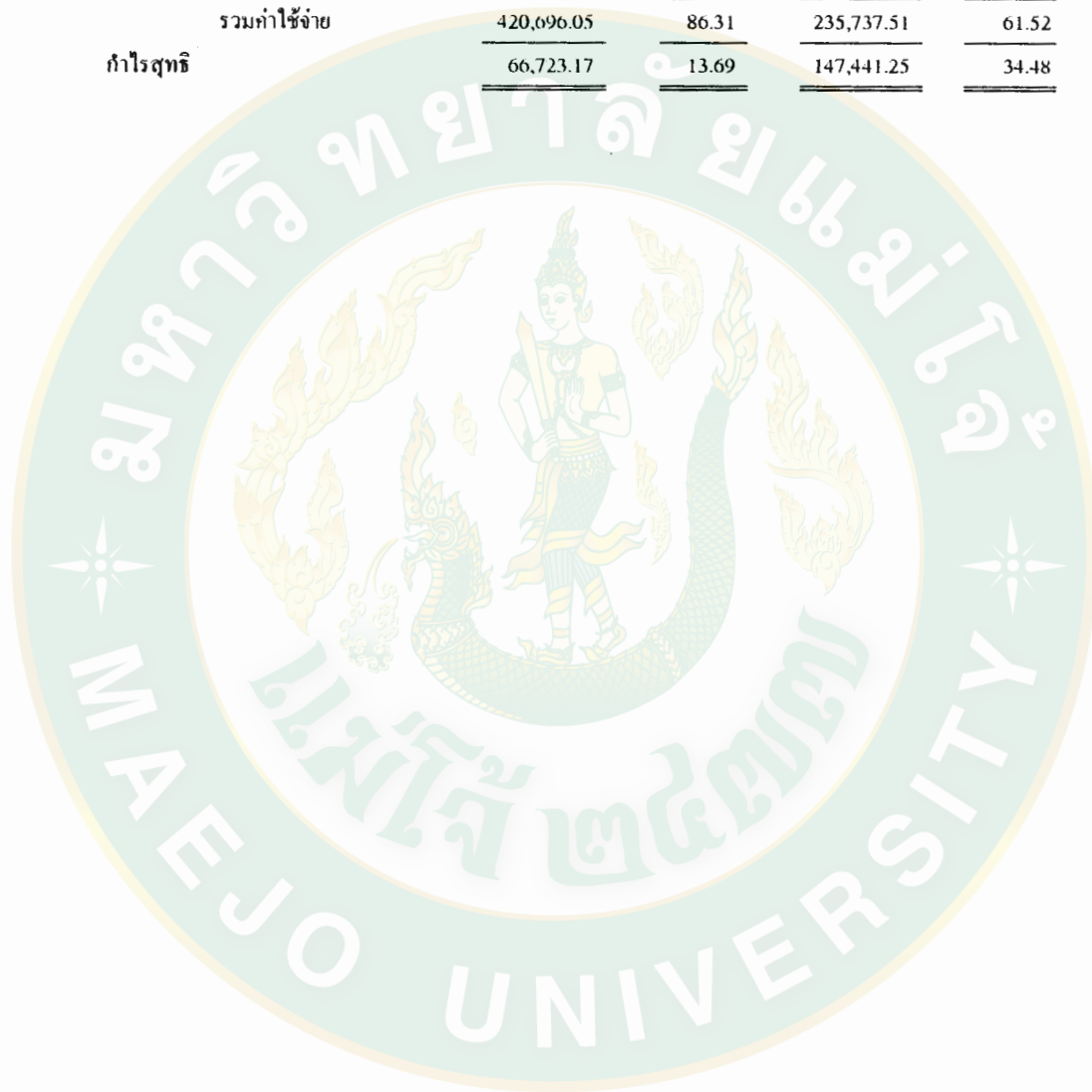
สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2536 และ 2535

	ปี 2536 (บาท)	ปี 2535 (บาท)
แหล่งที่มาของเงินทุน		
จากการดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ	147,441.25	112,606.82
ค่าเสื่อมราคา	13,746.27	12,022.95
หนี้สินอื่นเพิ่ม	-	100.00
การเพิ่มหุ้น	696,140.00	580,370.00
เงินสำรองเพิ่ม	-	2,052.75
รวมแหล่งที่มาของเงินทุน	<u>857,327.52</u>	<u>707,152.52</u>
ทางใช้เงินทุน		
ต่อเติมอาคาร	61,251.00	12,208.00
ซื้อสินทรัพย์ถาวร	28,300.00	10,919.00
สินทรัพย์อื่นเพิ่ม	205,000.00	5,400.00
ชำระหนี้สินระยะยาว	83,384.50	39,383.00
จำแนกหนี้สินระยะยาวเป็นหนี้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	142,615.50	194,647.00
จ่ายคืนค่าหุ้น	129,710.00	65,390.00
จัดสรรกำไร - ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์	5,630.00	4,313.66
- เงินปันผล	85,862.75	65,268.00
จ่ายทุนสาธารณประโยชน์	600.00	-
รวมทางใช้เงินทุน	<u>742,353.75</u>	<u>397,498.66</u>
ทุนหมุนเวียนสุทธิเพิ่มขึ้น	<u>114,973.77</u>	<u>309,653.86</u>

สหกรณ์เครดิตยูเนียนชนนุสามัคคี จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2537 และ 2536

	ปี 2537		ปี 2536	
	บาท	%	บาท	%
รายได้				
ดอกเบี้ยรับ	449,740.75	92.27	354,538.25	92.53
รายได้อื่น (รายละเอียด 1)	37,678.47	7.73	28,640.51	7.47
รวมรายได้	487,419.22	100.00	383,178.76	100.00
ค่าใช้จ่าย				
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้	104,805.00	21.50	32,537.25	8.49
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	57,350.75	11.77	21,628.50	5.64
เงินเดือน	90,440.00	18.55	78,880.00	20.59
เบี้ยประชุมกรรมการ	11,800.00	2.42	12,880.00	3.36
ค่าเบี่ยงจ่ายพาหนะ	5,415.00	1.11	4,839.50	1.26
ค่าเบี่ยงจ่ายพาหนะไปศึกษาคูงาน	11,770.00	2.41	-	-
ค่าใช้จ่ายในการอบรม	1,800.00	0.37	300.00	0.08
ค่ารับรอง	1,282.00	0.26	413.00	0.11
ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	13,288.00	2.73	11,206.00	2.92
ค่าสวัสดิการความมั่นคง	5,760.00	1.18	-	-
สวัสดิการเงินกู้และเงินสะสม	47,775.75	9.80	34,190.75	8.92
ค่าตอบแทนผู้สูงอายุและผู้เยาว์	10,532.50	2.16	9,618.00	2.51
ค่าตอบแทนกรรมการผู้ตรวจสอบกิจการ	1,250.00	0.26	520.00	0.14
ค่าไปรษณีย์	1,410.50	0.29	-	-
ค่าชุดทำงานพนักงาน	1,000.00	0.20	-	-
ค่าของใช้สำนักงาน	1,032.00	0.21	-	-
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	7,339.22	1.51	6,454.24	1.68
ค่าถ่ายเอกสาร	1,203.00	0.25	1,017.00	0.27
ค่าธรรมเนียมสินเชื่อ	4,000.00	0.82	400.00	0.10

ค่าเสื่อมราคาและขุดปรุ	23,278.33	4.78	13,746.27	3.59
ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์	410.00	0.08	-	-
ค่าโทรศัพท์	1,101.00	6.23	-	-
ค่าติดตั้งโทรศัพท์	6,450.00	1.32	-	-
ค่าบริจจาคกรรูกศล	3,410.00	0.70	3,400.00	0.89
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	6,813.00	1.40	3,707.00	0.97
รวมค่าใช้จ่าย	<u>420,096.05</u>	<u>86.31</u>	<u>235,737.51</u>	<u>61.52</u>
กำไรสุทธิ	<u>66,723.17</u>	<u>13.69</u>	<u>147,441.25</u>	<u>34.48</u>

สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2537 และ 2536

สินทรัพย์	ปี 2537	ปี 2536
	บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	351,843.30	344,774.57
เงินฝากประจำ ชสค.	216,260.00	37,000.00
ลูกหนี้เงินกู้ - สุทธิ	3,503,697.75	2,564,285.00
วัสดุคงเหลือ	2,944.46	2,152.18
ดอกเบียค้างรับเงินฝากประจำ	1,802.17	1,738.18
ค่าบำรุง ชสค. ค้างรับ	600.00	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	4,077,147.68	2,949,949.93
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	1,263,117.04	187,745.37
สินทรัพย์อื่น		
หุ้นบริษัทประกันชีวิตสหกรณ์	200,000.00	200,000.00
เงินลงทุนถือหุ้น ชสค.	50,000.00	40,000.00
รวมสินทรัพย์อื่น	250,000.00	240,000.00
รวมสินทรัพย์	5,590,264.72	3,377,695.30
หนี้สินและทุนของสหกรณ์		
หนี้สินหมุนเวียน		
เงินกู้ยืม ชสค.	500,000.00	200,000.00
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	53,661.25	142,615.50
เงินรับฝาก	826,051.25	414,143.75
ค่าบำรุง ชสค. ค้างจ่าย	8,220.00	7,935.00
ดอกเบียเงินกู้ค้างจ่าย	1,733.00	-
เงินปันผลค้างจ่าย	107.75	107.75
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,389,773.25	764,802.00

หนี้สินระยะยาว	750,000.00	-
หนี้สินอื่น		
เงินบริจาคเพื่อทุนการศึกษานักเรียน	300.00	300.00
รวมหนี้สินอื่น	300.00	300.00
รวมหนี้สิน	2,140,073.25	765,102.00
ทุนของสหกรณ์		
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00)	3,271,950.00	2,386,770.00
เงินสำรอง	64,778.56	50,034.44
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและข้ออื่น ๆ	46,739.74	28,347.61
กำไรสุทธิประจำปี	66,723.17	147,441.25
รวมทุนของสหกรณ์	3,450,191.47	2,612,593.30
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	5,590,264.72	3,377,695.30

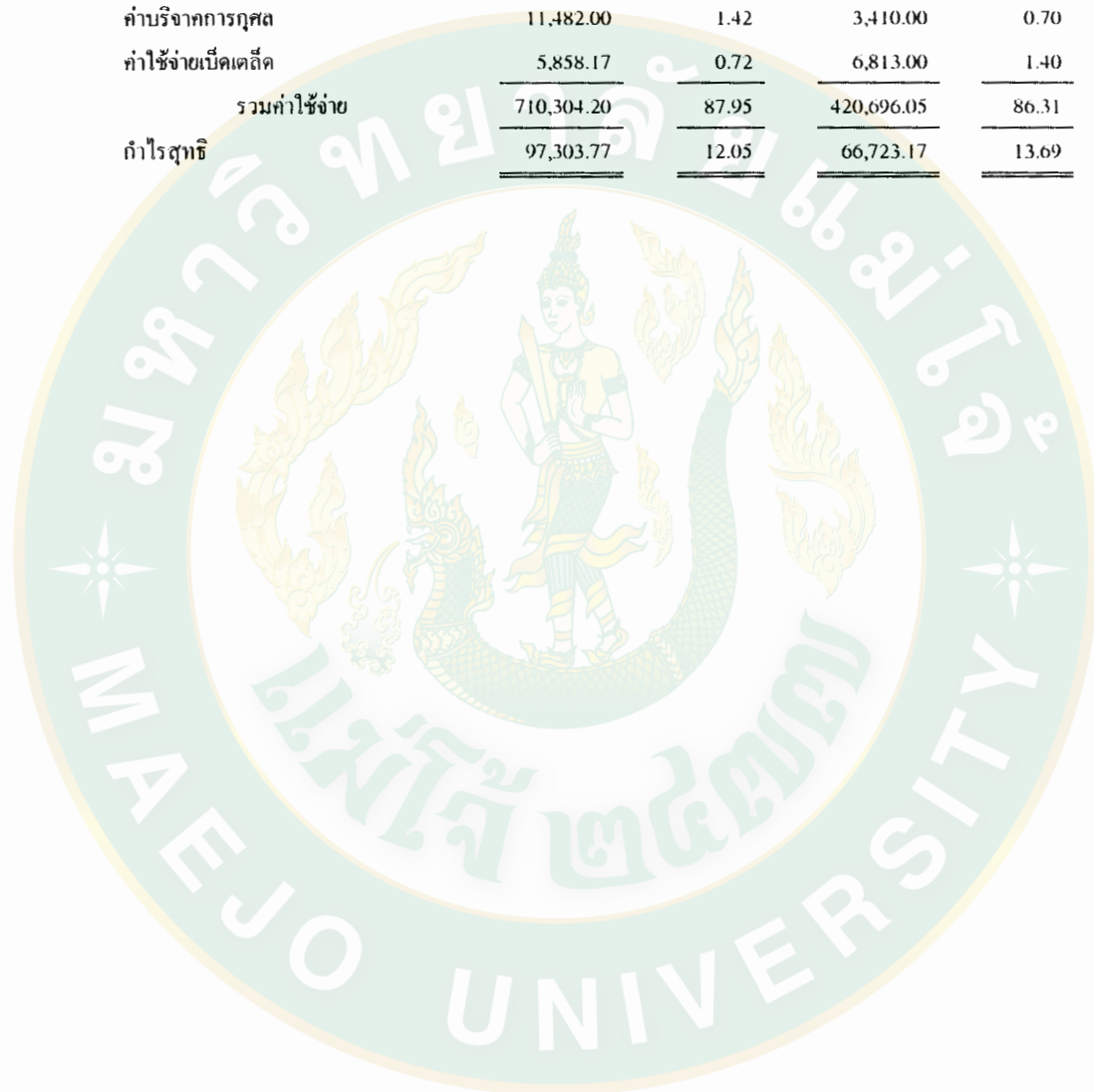
สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2537 และ 2538

	ปี 2537 (บาท)	ปี 2538 (บาท)
แหล่งที่มาของเงินทุน		
จากการดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ	66,723.17	147,441.25
ค่าเสื่อมราคา	23,278.33	13,746.27
หนี้สินอื่นเพิ่ม	1,000,000.00	-
การเพิ่มหุ้น	1,023,740.00	696,140.00
รวมแหล่งที่มาของเงินทุน	2,113,741.50	857,327.52
ทางใช้เงินทุน		
ซื้อที่ดินอาคารและอุปกรณ์	1,098,650.00	89,551.00
สินทรัพย์อื่นเพิ่ม	10,000.00	205,000.00
ชำระหนี้สินระยะยาว	196,338.75	83,384.50
จำแนกหนี้สินระยะยาวเป็นหนี้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	53,661.25	142,615.50
จ่ายคืนค่าหุ้น	138,560.00	129,710.00
จัดสรรกำไร - ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์	7,372.00	5,630.00
- เงินปันผล	100,533.00	85,862.75
- โบนัสพนักงาน	6,400.00	-
จ่ายทุนสาธารณประโยชน์	-	600.00
รวมทางใช้เงินทุน	1,611,515.00	742,353.75
ทุนหมุนเวียนสุทธิเพิ่มขึ้น	502,226.50	114,973.77

สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนเขมรภูมามัคคี จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2538 และ 2537

	ปี 2538		ปี 2537	
	บาท	%	บาท	%
รายได้				
ดอกเบี้ยรับ	701,294.75	86.84	449,740.75	92.27
รายได้อื่น (รายละเอียด 1)	106,313.22	13.16	37,678.47	7.73
รวมรายได้	807,607.97	100.00	487,419.22	100
ค่าใช้จ่าย				
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้	197,395.00	24.44	104,805.00	21.5
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	140,763.00	17.43	57,350.75	11.77
เงินเดือน	109,980.00	13.62	90,440.00	18.55
เบี้ยประชุมกรรมการ	11,400.00	1.41	11,800.00	2.42
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	6,530.00	0.81	5,415.00	1.11
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะไปศึกษาดูงาน	-	-	11,770.00	2.41
ค่าใช้จ่ายในการอบรม	1,800.00	-	1,800.00	0.37
ค่ารับรอง	2,725.00	0.34	1,282.00	0.26
ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	17,816.00	2.21	13,288.00	2.73
ค่าสวัสดิการความมั่นคง	9,460.00	1.17	5,760.00	1.18
สวัสดิการเงินกู้และเงินสะสม	69,915.25	8.66	47,775.75	9.8
ค่าตอบแทนผู้สูงอายุและผู้เยาว์	30,300.00	3.75	10,532.50	2.16
ค่าตอบแทนกรรมการผู้ตรวจสอบกิจการ	3,034.00	0.37	1,250.00	0.26
ค่าไปรษณีย์	3,134.50	0.39	1,410.50	0.29
ค่าชุดทำงานพนักงาน	-	-	1,000.00	0.2
บ้านหนึ่งพนักงาน	14,920.00	1.85	-	0
ค่าของใช้สำนักงาน	-	-	1,032.00	0.21
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	15,127.50	1.87	7,339.22	1.51
ค่าถ่ายเอกสาร	1,500.00	0.18	1,203.00	0.25
ค่าธรรมเนียมสินเชื่อ	3,200.00	0.40	4,000.00	0.82

ค่าเสื่อมราคาและอุปกรณ์	45,757.03	5.67	23,278.33	4.78
ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์	50.00	0.01	410.00	0.08
ค่าโทรศัพท์	4,492.00	0.56	1,101.00	0.23
ค่าไฟฟ้า	3,664.75	0.45	-	-
ค่าติดตั้งโทรศัพท์	-	-	6,450.00	1.32
ค่าบริจาคการกุศล	11,482.00	1.42	3,410.00	0.70
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	5,858.17	0.72	6,813.00	1.40
รวมค่าใช้จ่าย	710,304.20	87.95	420,696.05	86.31
กำไรสุทธิ	97,303.77	12.05	66,723.17	13.69

สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูสามัคคี จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2538 และ 2537

สินทรัพย์	ปี 2538	ปี 2537
	บาท	บาท
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	598,958.77	351,843.30
เงินฝากประจำ ชสก.	216,260.00	216,260.00
ลูกหนี้เงินกู้ - สุทธิ	4,790,927.25	3,503,697.75
วัสดุคงเหลือ	2,105.46	2,944.46
ดอกเบี้ยเงินกู้ค้างรับ	93,980.75	
ดอกเบี้ยค้างรับเงินฝากประจำ	13,060.00	1,802.17
ค่าไถ่ รุ่ง ชสก. ค้างรับ	-	600.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	5,715,292.23	4,077,147.68
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	1,289,100.01	1,263,117.04
สินทรัพย์อื่น		
หุ้นบริษัทประกันชีวิตสหกรณ์	200,000.00	200,000.00
เงินลงทุนถือหุ้น ชสก.	50,000.00	50,000.00
เงินรอเรียกคืน	30.00	
รวมสินทรัพย์อื่น	250,030.00	250,000.00
รวมสินทรัพย์	7,254,422.24	5,590,264.72
หนี้สินและทุนของสหกรณ์		
หนี้สินหมุนเวียน		
เงินกู้ยืม ชสก.	-	500,000.00
ส่วนของหนี้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	112,564.25	53,661.25
เงินรับฝาก	2,518,509.00	826,051.25
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	13,769.00	10,060.75
รวมหนี้สินหมุนเวียน	2,644,842.25	1,389,773.25

หนี้สินระยะยาว	625,000.00	750,000.00
หนี้สินอื่น		
เงินบริจาคเพื่อทุนการศึกษานักเรียน	-	300.00
สำรองไว้หนี้เจ้าหนี้ที่	14,920.00	-
รวมหนี้สินอื่น	14,920.00	300.00
รวมหนี้สิน	3,284,762.25	2,140,073.25
ทุนของสหกรณ์		
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00)	3,743,050.00	3,271,950.00
เงินสำรอง	73,450.88	64,778.56
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและข้ออื่น ๆ	55,855.34	46,739.74
กำไรสุทธิประจำปี	97,303.77	66,723.17
รวมทุนของสหกรณ์	3,969,656.99	3,450,191.47
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	7,254,422.24	5,590,264.72

สหกรณ์เครดิตยูเนียนชมภูตามักคี่ จำกัด
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2538 และ 2537

	ปี 2538	ปี 2537
	(บาท)	(บาท)
แหล่งที่มาของเงินทุน		
จากการดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ	97,303.77	66,723.17
ค่าเสื่อมราคา	45,757.03	23,278.33
กู้ยืมเงินระยะยาว	-	1,000,000.00
หนี้สินอื่นเพิ่ม	14,620.00	-
การเพิ่มหุ้น	809,530.00	1,023,740.00
ทุนการศึกษาเพิ่ม	300.00	-
รวมแหล่งที่มาของเงินทุน	<u>967,510.80</u>	<u>2,113,741.50</u>
ทางใช้เงินทุน		
ซื้อที่ดินอาคารและอุปกรณ์	71,740.00	1,098,650.00
สินทรัพย์อื่นเพิ่ม	30.00	10,000.00
ชำระหนี้สินระยะยาว	12,435.75	196,338.75
จำแนกหนี้สินระยะยาวเป็นหนี้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	112,564.25	53,661.25
จ่ายคืนค่าหุ้น	338,430.00	138,560.00
จัดสรรกำไร - ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์	3,336.00	7,372.00
- เงินปันผล	40,899.25	100,533.00
- เงินโบนัส	5,000.00	6,400.00
รวมทางใช้เงินทุน	<u>584,435.25</u>	<u>1,611,515.00</u>
ทุนหมุนเวียนสุทธิเพิ่มขึ้น/ลดลง	<u>383,075.55</u>	<u>502,226.50</u>

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์

ปี	สินทรัพย์หมุนเวียน	หนี้สินหมุนเวียน	อัตราส่วนทุนหมุนเวียน
	(บาท)	(บาท)	
2534	2,145,111.80	384,591.50	5.58
2535	2,342,301.91	272,127.75	8.61
2536	2,949,949.93	764,802.00	3.86
2537	4,077,147.68	1,389,773.25	2.93
2538	5,715,292.23	2,644,842.25	2.16
$\bar{X} =$			4.63

2. อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน

ปี	หนี้สินทั้งสิ้น	ทุนของสหกรณ์	อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน
	(บาท)	(บาท)	
2534	844,791.50	1,480,755.89	0.57
2535	798,427.75	1,990,814.80	0.25
2536	765,102.00	2,612,593.30	0.29
2537	2,140,073.25	3,450,191.47	0.54
2538	3,284,762.25	3,969,659.99	0.83
$\bar{X} =$			0.50

3. อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

ปี	สินทรัพย์		สินทรัพย์ทั้งสิ้นเฉลี่ย
	ต้นปี (บาท)	ปลายปี (บาท)	
2534	1,590,776.44	2,275,548.39	1,933,162.42
2535	2,275,548.39	2,489,242.55	2,382,395.47
2536	2,489,242.55	3,377,695.30	2,933,468.93
2537	3,377,695.30	5,590,264.72	4,483,980.01
2538	5,590,264.72	7,254,422.24	6,422,343.48

ปี	รายได้ (บาท)	สินทรัพย์รวมเฉลี่ย (บาท)	อัตราหมุนเวียนของ สินทรัพย์ทั้งสิ้น
2534	238,459.11	1,933,162.42	0.12
2535	331,503.30	2,382,395.47	0.14
2536	383,178.76	2,933,468.93	0.13
2537	487,419.22	4,483,980.01	0.11
2538	807,607.97	6,422,343.48	0.13
			$\bar{X} = 0.13$

4. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (คิดเป็นร้อยละ)

ปี	กำไรจากการดำเนินงาน (บาท)	สินทรัพย์รวมเฉลี่ย (บาท)	อัตราผลตอบแทน ต่อสินทรัพย์
2534	85,273.31	1,933,162.42	4.41
2535	112,606.82	2,382,395.47	4.73
2536	147,441.25	2,933,468.93	5.03
2537	66,723.17	4,483,980.01	1.49
2538	97,303.77	6,422,343.48	1.52
			$\bar{X} = 3.44$

5. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (คิดเป็นร้อยละ)

ปี	ทุนของสหกรณ์		ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย (บาท)
	ต้นปี (บาท)	ปลายปี (บาท)	
2534	1,002,777.69	1,430,755.89	1,216,766.79
2535	1,430,755.89	1,990,814.80	1,710,785.34
2536	1,990,814.80	2,612,593.30	2,301,704.05
2537	2,612,593.30	3,450,191.47	3,031,392.38
2538	3,450,191.47	3,969,659.99	3,709,925.73

ปี	กำไรสุทธิประจำปี (บาท)	ทุนของสหกรณ์ผู้เฉลี่ย (บาท)	อัตราผลตอบแทน ต่อส่วนของทุน
2534	85,293.31	1,216,766.79	7.01
2535	112,606.82	1,710,785.34	6.58
2536	147,441.25	2,301,704.05	6.4
2537	66,723.17	3,031,392.38	2.2
2538	97,303.77	3,709,925.73	2.62
$\bar{X} =$			4.96

6. อัตรากำไรสุทธิ (คิดเป็นร้อยละ)

ปี	กำไรสุทธิประจำปี (บาท)	รายได้ทั้งสิ้น (บาท)	อัตรากำไรสุทธิ (คิดเป็นร้อยละ)
2534	85,273.31	238,459.11	35.76
2535	112,606.82	331,503.30	33.96
2536	147,441.25	383,178.76	38.48
2537	66,723.17	487,419.22	13.69
2538	97,303.77	807,607.97	12.05
$\bar{X} =$			26.79

ภาคผนวก ค
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ผู้วิจัยชื่อ นางกรรณิการ์ พุทธิเมธากุล เกิดเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2505 ที่ จังหวัดเชียงใหม่

จบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2519 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงราย จังหวัดเชียงราย ในปี พ.ศ. 2525 ระดับปริญญาตรี เทคโนโลยีการเกษตรบัณฑิต (ทษ.บ.) สาขา วิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2528

ประวัติการทำงาน ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการครั้งแรกที่ สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดกำแพงเพชร ตำแหน่ง นักวิชาการสหกรณ์ ระดับ 3 ในปี พ.ศ.2528 ปัจจุบันดำรง ตำแหน่ง นักวิชาการสหกรณ์ ระดับ 6 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน